

လင်းသိက်ညွှန် (မြန်ဟူငြုပ်)

မြန်ဟူနည်း မြန်ဟူတန်ဖြင့်  
အောင်မြင်ခြင်း



**ပုံစိပ်မှတ်တမ်း**

**မြန်မာ့နည်း မြန်မာ့ဟန်ဖြင့် အောင်မြင်ခြင်း  
လင်းသီတ္တည်း (မြန်မာ့ဝမ်)**

အကြိမ်	★	ပထမအကြိမ်၊ ၁၀၁၇
အုပ်ရေ	★	၁၀၀၀ အုပ်
တန်ဖိုး	★	၄၀၀၀ ကျပ်
မျက်နှာဖုံးဒီဂိုင်း	★	ဧပြိုင်
မျက်နှာဖုံးပန်းချီ	★	ရွှေမြေတွင့်
ထုတ်ဝေသူ	★	ဒေါသင်းသင်းမွန် "သင်းစာပေ" အမှတ် - ၁၀၊ ရတနာမြိုင်လမ်း၊ ၁၂၂ ရပ်ကွက် လှည်းတန်း၊ ကမာရွှေတိမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။
စာအုပ်ချုပ်	★	ဒေါကြာကြာမြင့် (နဲ့သာတော်ပူပ်လုပ်ငန်း)
ပုံစိပ်သူ	★	ဒေါမြင့်မြင့်တင် "မြင့်သိဒ္ဓါဘာ့မြော်ဆက်" အမှတ် - ၂၀၈၊ လမ်း - ၃၀၊ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။
မြန်ချီရေး	★	Success စာပေ ဖုန်း ၀၁-၅၀၃၀၉၂၂၊ ၀၉၆ ၈၆၂၂၅၅၉၄

ထုတ်ဝေသည့် စာအုပ်ကတ်တလောက်အညွှန်း

လင်းသီတ္တည်း(မြန်မာ့ဝမ်)

မြန်မာ့နည်းမြန်မာ့ဟန်ဖြင့် အောင်မြင်ခြင်း၊ /လင်းသီတ္တည်းရန်ကုန်

သင်းသင်းမွန် (သင်းစာပေ) ပထမအကြိမ်၊ ၁၀၁၇၊ ၂၀၁၇

၁၅၀-၁၁၂၀-၁၄၀ စင်တီ

(၁) မြန်မာ့နည်းမြန်မာ့ဟန်ဖြင့် အောင်မြင်ခြင်း။

## မာတိကာ

စာမျက်နှာ

- မြန်မာစကားအနုပညာ (က) J
- မြန်မာစကားအနုပညာ (ခ) ?
- မြန်မာစကားအနုပညာ (ဂ) ၀၃
- မြန်မာစကားအနုပညာ (ယ) ၀၉
- မြန်မာစကားအနုပညာ (င) ၂၄
- မြန်မာစကားအနုပညာ (စ) ၂၆
- မြန်မာစကားအနုပညာ (ဆ) ၃၄
- မြန်မာစကားအနုပညာ (ဇ) ၃၉
- ရှိသားဖြောင့်မတ်စွာ စီမံခန့်ခွဲခြင်း ၄၄
- သင့်ကိုတန်ဖိုးတက်စေမည့် မဟာဗုဒ္ဓဘာများ ၄၉
- သင့်ကိုတန်ဖိုးတက်စေမည့် မဟာဗုဒ္ဓဘာများ (ခ) ၅၅
- သင့်ကိုတန်ဖိုးတက်စေမည့် မဟာဗုဒ္ဓဘာများ (ဂ) ၆၀
- သင့်ကိုတန်ဖိုးတက်စေမည့် မဟာဗုဒ္ဓဘာများ (ယ) ၆၅
- သင့်ကိုတန်ဖိုးတက်စေမည့် မဟာဗုဒ္ဓဘာများ (င) ၇၀
- သင့်ကိုတန်ဖိုးတက်စေမည့် မဟာဗုဒ္ဓဘာများ (စ) ၇၄
- သင့်ကိုတန်ဖိုးတက်စေမည့် မဟာဗုဒ္ဓဘာများ (ဆ) ၈၉

## မာတိကာ

စာမျက်နှာ

➤ မေတ္တာဖြင့် အောင်မြင်ခြင်း	၈၂
➤ ဉာဏ်တော်ကိုရွယ်၊ ပရီယာယ (၀။) မဟာပျူဟာ (Strategy)	၉၀
➤ ဘဝမော်ဒယ်လ်မြှင့်တင်ခြင်း	၉၃
➤ ရာမဇာတ်တော်မှုရသော စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာအသိသုတများ	၁၀၄
➤ အလျင်လိုသင့်၊ မလိုသင့်	၁၀၁
➤ လုံလဖြင့်ယူဉ်ပြီင်၍... ဘဝကိုမြှင့်တင်ခြင်း	၁၀၇
➤ မြန်မာ့နည်း မြန်မာ့ဟန်ဖြင့် စာပေဖတ်ရှု လေ့လာခြင်း (က)	၁၂၅
➤ မြန်မာ့နည်း မြန်မာ့ဟန်ဖြင့် စာပေဖတ်ရှု လေ့လာခြင်း (ခ)	၁၃၁
➤ ပညာဖြင့် ဘဝကိုချဲထွင်ခြင်း	၁၃၈
➤ အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်ဖြင့် အောင်မြင်မှုကို တည်ဆောက်ခြင်း	၁၄၅

# WRITER'S FAN CLUB

Let's go to writing, reading, Learning Society

အမည် \_\_\_\_\_

အသက် \_\_\_\_\_

ပညာအရည်အချင်း \_\_\_\_\_

ကလောင်အမည်(ရှိပါက) \_\_\_\_\_

နေရပ်လိပ်စာ \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

(ဤပုံစံကိုမိတ္တာကူး၍လည်း ပေးပို့နိုင်ပါသည်။)

ပေးပို့ရန်လိပ်စာ

Success စာပေ - အမှတ် (J-7) ဧပြန်းည်ရိပ်မွန်၊ ဘုရင့်နောင်လမ်းမကြီး  
ကမာရွတ်ဖြူနယ်၊ ရန်ကုန်ဖြူ။

ဗုံး - ၅၀၃၁၂၂၊ ၀၉ ၄၃၀၂၀၆၀၊ ၀၉ ၈၆၂၃၅၉၄

# ၁၀၄၌ လူ၏ စာမျက်

Writer's Message



ဤစာအုပ်သည် မြန်မာစာပေ၊ မြန်မာမူခလေ့ထဲ့ ယင်ကျေးမှု အစဉ်အလာ များ မှ ဘဝအောင်မြင်ရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုရေးရာသဘောတရားများကို သုတေသနပြုလေ့လာ ၍ အခွင့်အလမ်းရှာနယ်တွင် အပတ်စဉ် ရေးသားဖော်ပြခဲ့သည့် ဆောင်းပါးများကို လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်စုစည်း၍ ထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဆောင်းပါးများကို အပတ်စဉ် ပုံမှန် ဖော်ပြပေးခဲ့သော အခွင့်အလမ်းရှာနယ်မှ ဆရာတိသန်းစိနှင့် အယ်ဒီတာ အဖွဲ့ကို အထူးပင်ကျေးဇူးပေါကာရတင်နှုပါသည်။ ယနေ့တရားသူတို့၏ နိုင်ငံသည် ဒီပို ကရေစီစနစ်သစ်ဖြင့် နိုင်ငံကို ခေတ်ပို့ဖြော်လိုက်လေအောင် တည်ဆောက်နေခိုင်ဖြစ်ရာ မြန်မာလူငယ်များအနေဖြင့် နိုင်ငံတကာနှင့်ယဉ်ပြုပြုကြီးစားကြရာတွင် မြန်မာ့နည်း မြန်မာ့ပစ္စာ ဖြင့် အောင်မြင်နိုင်စေရေးအတွက် ဤစာအုပ်အနေဖြင့် အုပ်စီးချုပ် သတစ်ပွင့်အနေဖြင့် ပုံပိုးမှုပြစ်စေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ စာရေးသုတေသန စာပေများကို အစဉ်တစိုက်ဖတ်ရှုအားပေး ခဲ့သည့် ချမှတ်စွာသော စာဖတ်ပစ္စာတိကြီးနှင့် သင်ဆရာ၊ မြင်ဆရာ၊ ကြားဆရာအပေါင်းကို ဤစာအုပ်ဖြင့် ချစ်ခင်စွာ ဂါရဝါပြုလိုက်ရပါသည်။

ချစ်ခင်စွာဖြင့်  
လင်းသိုက်ညွှန် (မြန်မာ့ပေါ်)  
([www.lynnthaiknvnunt.com](http://www.lynnthaiknvnunt.com))



“စကားဟူသည် လူတို့နေစဉ်ထိတွေ့၊ သုံးစွဲနေရသည်  
အနုပညာတစ်မျိုး ဖြစ်သည်။ နေစဉ်တရေးသည်သူမှာ  
ရှားပါးမည်ဖြစ်သော်လည်း နေစဉ် စကားပြောနေကြရ  
သည်ကတော့ လူတိုင်းနီးပါးပင်ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေး၊  
လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေး နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် ၅၅  
စကားပြောအနုပညာကို ပိုပြင်ပြောင်မြောက်အောင်  
သုံးစွဲနိုင်သူတို့က ထိပ်တန်းသို့ရောက် ကြသည်။”

## မြန်မာစကားအနပညာ (က)

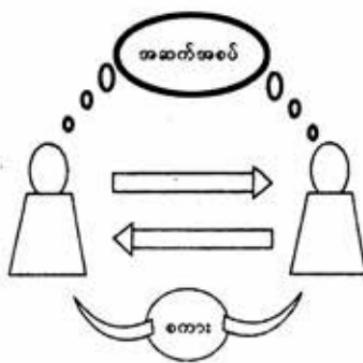
စာရေးသူအနေဖြင့် ဘဝအောင်မြင်ရေး စာပေများကို တစိုက် မတ်မတ် ရေးသားဟောပြောခဲ့သည့် စာရေးဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်သည် နှင့် အညီ ဘဝအောင်မြင်ရေးဆောင်းပါးများ၊ ဘဝအောင်မြင်ရေး စာအုပ်များကို အတော်များများ ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည့် စာအုပ်အတော်များများမှာ အနောက်တိုင်းအောင်မြင်ရေး စာပေများကို မှိုင်မြေးရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပြီး 'မဂ္ဂလာရှိစွာ အောင်မြင်ခြင်း' ကဲသို့သော မဂ္ဂလသုတ် (ရာဇ်ဖြာ မဂ္ဂလာတရားတော်များ) ကို မှိုင်မြေးကိုးကား ရေးသားခဲ့သော စာအုပ် များတော့ရှိပါသည်။

မကြာသေးမိုက စင်ကာပူနိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေး ခရီးစဉ်သွား ရောက်ခဲ့သော နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်

ကိုယ်တိုင်မြန်မာနိုင်ငံသည်လာမည့်နှစ် ၂၀အတွင်း စင်ကာပူကို ကျော်  
တက်အောင် ကြီးစားသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း အတိအလင်းထဲတ်ဖော်  
ပြောကြားခဲ့ရာ လူငယ်စာရေးဆရာတစ်ယောက်အနေဖြင့် များစွာ  
အားတက်ရပါသည်။ မှန်ပါသည်။ ကြီးစားလျင်ကြုံလောကတွင်  
မဖြစ်နိုင်သည့်အရာဟူ၍ တစ်ခုမျှမရှိပါ။ မြန်မာတွေအားလုံးအတူတူ  
အလုပ်လုပ်ကာအားထဲတ်ကြီးစားကြလျင် ကမ္မာတွင်မြန်မာ၏  
ရောက်သင့်ရောက်ထိုက်သည့်နေရာသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာမည်မှာ  
အသေအချာပင်ဖြစ်ပါသည်။ စာရေးသူတို့၏ နောင်လာ မည့်မြို့ဌာနက  
မြန်မာလူငယ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သည့် ပြည်ထောင်စု  
သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကိုလက်ဆင့်ကမ်းပေးနိုင်ရေး အတွက်  
စာရေးသူတို့မြန်မာတွေအားလုံးမတူတာတွေအတူနေကာ အလုပ်ကို  
နှစ်ဆတိုးကြီးစားအားထဲတ်ရာ ၌ အုတ်တစ်ချပ်သဲတစ်ပွင့် ဖြစ်စေရေးအတွက်  
မြန်မာ့အစဉ်အလား၊ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုများထဲမှ အောင်မြင်ရေး  
သဘောတရားနည်းနာများ ကို ရှာဖွေလေ့လာဖော်ထဲတ်ကာ ကြုံ  
‘မြန်မာနည်းမြန်မာ့ဟန်ဖြင့် အောင်မြင်ခြင်း’ ဆောင်းပါးစုများကို  
ရေးသားရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

## မြန်မာစကားအနုပညာ

စကားဟူသည် လူတို့နေစဉ်ထိတွေ့သုံးစွဲနေရသည့် အနုပညာ တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ နေစဉ်စာရေးသည့်သူမှာ ရှားပါးမည်ဖြစ်သော်လည်း နေစဉ်စကားပြောနေကြရသည်ကတော့ လူတိုင်းနီးပါးပင်ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်အသီးသီးတွင်ကြုံစကားပြော အနုပညာကို ပိုပြင်ပြောင်မြောက်အောင်သုံးစွဲနိုင်သူတို့က ထိပ်တန်းသို့ ရောက်ကြသည်။ စကားဟူသည်တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးကို ဆက်စပ်ပေးသည့်အဆက်အစပ် သဖွယ်လည်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ လူသား တို့တွင်စကားဟူ၍ မရှိပါက လူတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အဆက်အစပ် အတော်လေးပြတ်တောက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။



ဖော်ပြပါပုံအတိုင်းလူတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးစကားပြောဆိုလိုက်တိုင်း ငင်းတို့ ၏စိတ်တွင်

- အတွေး
- အထင်အမြင်
- ခံစားမူ

-နားလည်မှု စသည်တို့ပေါ်ပေါက်လာရာ ယင်းအရာများက အဆိုပါ လူနှစ်ဦးအကြား အဆက်အစပ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေခြင်းဖြစ်သည်။

ဘဝတွင် အောင်မြင်မှုရရှိလိုသူတစ်ဦးအနေဖြင့် စကားအနှစ်ပညာကို ပြောင်မြောက်စွာပိုင်နိုင်ကျမ်းကျင်ထားဖို့လိုအပ်သည်။ ဥပမာ

- စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုကို စတင်လုပ်ကိုင်မည်ဆိုပါစို့၊ မိမိစီးပွားရေး၏ ဝယ်သူဖြစ်လာမည့် သူများကို ကုန်ပစ္စည်း၊ ဝန်ဆောင်မှုတစ်စုတစ်ရာ မရောင်းချမှုအဆိုပါ ဝယ်သူဖြစ်လာမည့် သူများနှင့် အဆက်အစပ်ကို မလွှဲမသွေ့တည်ဆောက်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အဆက်အစပ်မရှိဘဲ မည်သည့်အရာကိုမျှဆောင်ရွက်နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ စကားပြောဆိုခြင်းဖြင့်သာ အဆက်အစပ်ကို တည်ဆောက်နိုင်ကြမည် ဖြစ်သည်။



အဘယရာဇူမာရ သုတေသနမြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်  
မြတ်ကြီးက အဘယမင်းသားကို လောက၏စကား  
ခြောက်ခွန်းရှိသည့်အနက်နှစ်ခွန်း သောစကားကိုသာ  
ပြောဆိုတော်မူကြောင်း(စကားခြောက်ခွန်း၊ လူဝယ် ထွန်း၊  
လေးခွန်းကိုပယ်၊ နှစ်ခွန်းတည်) ဟောကြားတော်မူခဲ့  
ပါသည်။

## မြန်မာစကားအနပညာ (၁)

ကမ္မာပေါ်တွင် အရေးဘာသာစကား (Written Language) ပေါင်း လေးထောင်ကျော်ရှိသည်ဟု ပညာရှင်များက ခန့်မှန်းယားကြ သည်။ အရေးရောအပြောပါပေါင်းလိုက်မည်ဆိုလျှင် စုစုပေါင်း ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် ခြောက်ထောင်ကျော်ခန့်ရှိမည်ဟုဆိုသည်။ ယင်းကဲ သို့ ဘာသာစကားပေါင်းများစွာရှိသည့်အနက် မိမိတို့၏ မိခင်ဘာသာ စကားသည် မိမိတို့၏စိတ်နှုန်းကို သိမ်းကျံးခွဲငင်အညွှားလူနိုင်ဆုံးဖြစ် သည်။ ဤသည်ကိုရေခြားမော်ခြားတိုင်းတစ်ပါးနိုင်ငံများသို့ ရောက်ရှိ ပါက မိမိဘာသာစကားပြောသံကြားလိုက်ရသည့်အခါ ဖြစ်ပေါ်လာ သည့် ဝမ်းသာပိတ်ကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ထင်ရှားသိသာ နိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဘဝတွင် အောင်မြင်လိုသူတစ်ဦး အနေဖြင့် တိုင်းတစ်ပါး ဘာသာစကားများကို မည်များပင်ကျမ်းကျင်တတ်မြောက်နေသည်

ဖြစ်ပါစေ ပိမိတို့၏မိခင်ဘာသာစကားကို ကျမ်းကျင် ပိုင်နိုင်ပြောင် မြောက်စွာ ပြောဆိုနိုင်ဖို့လိုအပ်ပါသည်။

'အောင်မြင်ချင်လျှင် မည်ကဲ့သို့ စကားမျိုးကို ပြောရမည်နည်း'

စကားဆိုသည့် အရာကလွန်စွာကျယ်ပြန့်နက်ရှိရှင်းလှသည်။ ဘာသာစကားတစ်ခုတွင် အရေးနှင့် အပြော(သို့မဟုတ်) စကားဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိရှိ၍ စာရေးသူတို့အနေဖြင့် နေ့တိုင်းစာရေးသားမနောရသော် လည်း နေ့စဉ်နေ့တိုင်းစကားပြောဆိုနေကြရသည်။ သို့ဖြစ်၍ နေ့စဉ် နေ့တိုင်းဆိုသလို ပြောဆိုနေကြရသည့် စကားကို ကောင်းမွန်မှန်ကန် ထိရောက်အောင် ပြောဆိုနိုင်ဖို့လိုသည်။ ယင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အဘယရာဇောရ သုတေသနမြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက အဘယမင်းသားကို လောက်၍စကားခြောက်ခွန်းရှိသည့်အနက်နှစ်ခွန်း သောစကားကိုသာပြောဆိုတော်မူကြောင်း(စကားခြောက်ခွန်း၊ လူဝယ်ထွန်း၊ လေးခွန်းကိုပယ်၊ နှစ်ခွန်းတည်)ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

'စကားခြောက်ခွန်း၊ လူဝယ်ထွန်း၊ လေးခွန်းကိုယ်ပယ်၊ နှစ်ခွန်းတည်'

- (က) မဟုတ်မမှန်၊ အကျိုးစီးပွားနှင့်လည်းမစပ်၊ သူတစ်ပါးတို့လည်းမနှစ်သက်၊ မနှစ်ခြောက်၊ ထိုစကားမျိုးကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပြောဆိုတော်မမူ။
- (ခ) ဟုတ်မှန်၏ အကျိုးစီးပွားနှင့်ကားမစပ်၊ သူတစ်ပါးတို့လည်း မနှစ်ခြောက်၊ ထိုစကားမျိုးကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပြောဆိုတော်မမူ။

- (က) ဟုတ်မှန်၏။ အကျိုးစီးပွားနှင့်လည်းဆက်စပ်၏။ သူတစ်ပါးတို့ကား မနှစ်သက်၊ မနှစ်ခြေက်၊ ထိုစကားမျိုး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အခါအား လျှော့စွာ ပြောဆိုတော်မူ၏။
- (ယ) မဟုတ်မမှန်၊ အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်။ သူတစ်ပါးတို့ကားနှစ်ခြေက်၏။ ထိုစကားမျိုးကိုလည်းမြတ်စွာဘုရားသည် ပြောဆိုတော်မမူ။
- (ဇ) ဟုတ်မှန်၏။ အကျိုးစီးပွားနှင့် မဆက်စပ်။ သူတစ်ပါးတို့ကားနှစ်သက်၏ နှစ်ခြေက်၏။ ထိုစကားမျိုးကိုလည်းမြတ်စွာဘုရားသည် ပြောဆိုတော်မမူ။
- (စ) ဟုတ်မှန်၏။ အကျိုးစီးပွားနှင့်စပ်၏။ သူတစ်ပါးတို့လည်းနှစ်သက်၏။ နှစ်ခြေက်၏။ ထိုစကားမျိုး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အခါအားလျှော့စွာ ပြောဆိုတော်မမူ၏။

ဖော်ပြပါအရ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးအနေဖြင့် စကားပြောဆိုရာ၌ တိုင်းတာသည့်ပေတ် (၃)ချောင်းရှိသည်ဟု မှတ်ယူနိုင်သည်။

**မြန်မာနည်း မြန်မာဘန်ဖြင့် အောင်မြင်ခြင်း**

<u>ဟုတ်မှန်ခြင်း</u>	<u>မဟုတ်မှန်ခြင်း</u>
✓	✗
<u>အကျိုးစီးပွားရှင်း</u>	<u>အကျိုးစီးပွားရှင်း</u>
<u>ဆက်စပ်ခြင်း</u>	<u>မဆက်စပ်ခြင်း</u>
✓	✗
<u>သူတစ်ပါး</u>	<u>သူတစ်ပါး</u>
<u>နှစ်သက်ခြင်း</u>	<u>မနှစ်သက်ခြင်း</u>
✓	✗

အဆိုပါပေတ်(၃)ချောင်းဖြင့် တိုင်းတာ၍ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်တော်  
မြတ်ကြီးပြောဆိုသော စကားမှာ-

<u>ဟုတ်မှန်၏</u>	<u>အတျိုးစီးပွားရှင်</u>	<u>သူတစ်ပါး</u>
<u>ဆက်စပ်၏</u>	<u>ဆက်စပ်၏</u>	<u>မနှစ်သက်</u>
✓	✓	✗

ဤကဲ့သို့စကားမျိုးကိုပြောဆိုတော်မူ၏။

<u>ဟုတ်မှန်၏</u>	<u>အကျိုးစီးပွားရှင်</u>	<u>သူတစ်ပါး</u>
<u>ဆက်စပ်၏</u>	<u>ဆက်စပ်၏</u>	<u>နှစ်သက်</u>
✓	✓	✓

ဉှုကဲ့သို့ စကားမျိုးကို ပြောဆိုတော်မူ၏။ သို့ဖြစ်၍ ဘဝတွင် အောင်မြင် လိုသူတစ်ယောက်အနေဖြင့် ဟုတ်မှန်၍ အကျိုးစီးပွားနှင့်ဆက်စပ် သော စကားမျိုးကို များစွာပြောဆိုရန်လိုအပ်ကြောင်း မှတ်ယူနိုင် ပါသည်။



“ဟိတ်(အကြောင်းအရင်းစိုးမှုမျှ)သည်အောင်မြင်သော  
စကား ပြောဆိုမှုတစ်ခု ဖြစ်စေရေးအတွက် များစွာ  
အရေးပါလှသည်။ ပြောဆိုသူအနေဖြင့် မိမိပြောဆိုမည့်  
အကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်၍ ကောင်းမွန်စွာ  
ကျမ်းကျင်ပိုင်နိုင်နေဖို့လိုအပ်သလို မိမိပြောဆိုမည့်  
အကြောင်းအရာပေါ်ကိုလည်း အပြည့်အဝယုံကြည်မှု  
ရှိဖို့လိုအပ်သည်။”

## မြန်မာစကားအနပညာ (၈)

မြန်မာယဉ်ကျေးမှု နယ်ပယ်တွင် စကားအဂီ(၆)ပါးဟူ၍ရှိ  
သည်။ ဘဝတွင်အောင်မြင်လိုသူတစ်ဦးအနေဖြင့် စကားပြောဆိုရာတွင်  
ယင်းစကားအဂီ(၆)ပါးနှင့် ညီညွတ်ပြည့်စုစွာပြောဆိုနိုင်အောင်  
အားထုတ်ကြိုးစားရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းစကားအဂီ (၆) ပါးမှာ -

- (၁) ဟိတ် = အကြောင်းအရင်းစိုးမိုးမှု
  - (၂) ဥပမာ = ပုံခိုင်းနှိုင်းယှဉ်ချက်
  - (၃) နိဂုံး = စကားအချုပ်
  - (၄) နိဒါန်း = စကားအချို့
  - (၅) သက်သေ = အကြောင်းအရာဝတ္ထု သာမကတင်ပြခြင်း
  - (၆) ပြယုဂ် = မျက်မြှင်ဒို့ပြခြင်း
- တို့ဖြစ်သည်။

(၁) ဘိတ် • အကြောင်းအရင်းစိုးမိုးမှု

ဘိတ်(အကြောင်းအရင်းစိုးမိုးမှု)သည်အောင်မြင်သောစကား  
ပြောဆိုမှုတစ်ခုဖြစ်စေရေးအတွက် များစွာအရေးပါလှသည်။  
ပြောဆိုသူအနေဖြင့် မိမိပြောဆိုမည့်အကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်၍  
ကောင်းမွန်စွာကျမှတ်စွာပြုလိုအပ်သလို မိမိပြောဆိုမည့်  
အကြောင်းအရာပေါ်ကိုလည်း အပြည့်အဝယုံကြည်မှုရှိဖို့လိုအပ်သည်။  
ပြောဆိုသူ၏ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်၊ ပြောဆိုပုံ၊ လေယဉ်လေသိမ်း၊ မျက်နှာအမူ  
အရာ၊ အပြင်အဆင်၊ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု စသည်တို့ကလည်းဟိတ်  
(အကြောင်းအရင်းစိုးမိုးမှု) အပေါ်သို့များစွာဆက်စပ်လွမ်းမိုးသက်  
ရောက်မှုရှိသည်။

ဈေးကွက်ရှာဖွေမှု (Marketing)သဘောတရားအရလည်းဝယ်သူ  
များ သည်ငှင့်တို့ပိုက်ဆံငွေကြေးများစွာပေးရမည့်သူကိုကောင်းမွန်စွာ  
သို့မဟုတ် ပရောဖက်ရှင်နယ်ပို့သစ္စာ ဝတ်စားဆင်ယင်ထားစေလိုကြ  
သည်ဟုဆိုသည်။ ဥပမာ- စာရွှေသူအနေဖြင့် စားသောက်ဆိုင်အသစ်  
တစ်ဆိုင်ထဲသို့ ဝင်သွားသည်ဆိုပါမြို့။ စားပွဲထိုးတစ်ယောက်ကိုခေါ်လိုက်  
သည့်အခါ အဆိုပါစာပွဲထိုးအနေဖြင့် မသပ်မရပ်ဝတ်စားထားလျှင်  
စာရွှေသူအနေဖြင့် အဆိုပါစားသောက်ဆိုင်အပေါ်ကို မည်သို့ရှုမြင်  
မည်နည်း။ ထိုသို့မဟုတ်ပဲ အဆိုပါ စားပွဲထိုးအနေဖြင့် သေသပ်သပ်ရပ်စွာ  
ဝတ်စားဆင်ယင်ထားပါက အဆိုပါစားသောက်ဆိုင်အပေါ်သို့ မည်သို့

ရှုမြင်မည်နည်း။ ဝတ်စားဆင်ယင်အပြင်အဆင်ကလည်း ဟိတ်အပေါ်  
ကိုလွမ်းမိုးသက်ရောက်မှုရှိပါသည်။

### (၂) ဥပမာ - ပုံခိုင်းနှင့်ဗျားချက်

ဥပမာ (ပုံခိုင်းနှင့်ဗျားချက်)ကလည်းစကားပြောဆိုမှုအတွက်  
များစွာအထောက်အကူဗြို့ဖော်နိုင်သည်။ ကာလဒေသ၊ အခြေအနေ  
အချိန်အခါအလိုက်ထိရောက်မှန်ကန်စွာ ပုံခိုင်းနှင့်ဗျားချက်ပြောဆိုနိုင်ပါက  
အောင်မြင်သောစကားပြောဆိုမှုကို ဖြစ်ထွန်းစေနိုင်သည်။ ဥပမာ-  
မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည် သတ္တဝါများကို  
တရားဟောဖော်ညွှန်ကြားပြသတော်မူရှုံး သိလွယ်၊ မြင်လွယ်၊  
သဘောပေါက်လွယ်သည့် ဥပမာများကိုပေးကာ ဟောကြားတော်မူ  
လေ့ရှိသည်။ ယင်းကို ပိုမိုထင်ရှားစေရန် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်တော်  
မြတ်ကြီးနှင့် ‘ကာသိဘာရဒါဇ ပုဂ္ဂိုး’ တို့ပြောဆိုကြသောစကားကို  
သာမက အဖြစ်တင်ပြလိုပါသည်။

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် မာဂဓတိုင်း၊ ဓကနာန္တမည်  
သော ပုဂ္ဂိုးရှုံး သိတ်းသုံးတော်မူသည်။ ထိုအခါကကာသိဘာရဒါ  
ဇုဂ္ဂိုးသည်လယ်လုပ်သားတို့အားထမင်းကျွေးနေချိန်တွင် မြတ်စွာ  
ဘုရားက ဆွမ်းအလိုကှာ ရပ်သည့်အခါပုဂ္ဂိုးက “ရဟန်း ငါသည်ထွန်း  
လည်းထွန်း၏ စိုက်ပျိုးလည်းစိုက်ပျိုး၏။ ထွန်းပြီး၍ လည်းကောင်း၊

စိုက်ပျိုးပြီး၍ လည်းကောင်းစား၏။ ရဟန်းသင်လည်းထွန်လေ့၊ စိုက်ပျိုးလည်းစိုက်ပျိုးလေ့၊ ထွန်ပြီးလွင်လည်းကောင်း၊ စိုက်ပျိုးပြီး၍ လည်းကောင်းစားပါလေ့”

“ပုဂ္ဂိုးဝါသည်လည်း ထွန်လည်းထွန်၏။ စိုက်ပျိုးလည်း စိုက်ပျိုး၏။ ထွန်ပြီး၍ လည်းကောင်း၊ စိုက်ပျိုးပြီး၍ လည်းကောင်းစား၏။”  
“ငါတို့သည် အရှင်ဂေါတမ၏ ထမ်းပိုးကိုလည်းကောင်း၊ ထွန်သွားကို လည်းကောင်း၊ နှင့်တံကိုလည်းကောင်း၊ ခိုင်းနွားကိုလည်းကောင်း မမြင် ကြပါကုန်။ သင်သည် လယ်သမားဟုဝန်ခံဘိ၏။ သင်၏လယ်ထွန်မှုကို ငါတို့မမြင်ရ။ သင်၏ လယ်ထွန်မှုကို ငါတို့သိနိုင်လောက်သောနည်းဖြင့် သင်ဖြေဆိုပါလေ့”

“ငါ၏ သွှေ့သည် မျိုးစွေ့မည်၏။ ငါ၏ကူးကြေးစွဲတောင့်စည်းမှုသည် မိုးရွာခြင်းမည်၏။ ငါ၏ပညာသည်ထမ်းပိုးနှင့် ထွန်တုံးမည်၏။ ငါ၏ မကောင်းမှု၌ ရှုက်ကြောက်မှုသည် ထွန်တံမည်၏။ ငါ၏အောက်မေးမှုသတိသည် ထွန်သွားနှင့် နှင့်တံမည်၏။”

“သင်သည်လယ်ကိုစောင့်ရောက်သကဲသို့ ငါသည်လည်းကိုယ်ကို စောင့်ရောက်၏။ နှုတ်ကို စောင့်ရောက်၏။ အာဟာရ၌ အသက်မွေးမှုစိုင်ကြယ်စေရန်စောင့်ရောက်၏။ ဝမ်းဦးအတိုင်းအရှည်ကိုသိရန် စောင့်ရောက်၏။ မှန်သောစကားဖြင့် ချွှတ်ယွင်းသောစကားတို့ ဟူသော ပေါင်းမြက်ကို ဖြတ်တောက်ပယ်နှုတ်၏။ ငါ၏ ဝိရိယသည်

လင်းသိက်ညွှန်(မြန်မာ့မြဲ)

ဝန်ကိုဆောင်သောနွားမည်၏။ ပုဂ္ဂိုး ဤသို့သောအခြင်းအရာ  
အားဖြင့် ဤလယ်ထွန်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်ဟူသော အသီးအနှစ်ရှိ၏။  
ထိုလယ်ထွန်ခြင်းကိုထွန်ပြီးသော ကြောင့် ဆင်းရဲအားလုံးမှုလွှတ်၏”



“ဘဝတွင် အောင်မြင်မှုရရှိလိုသူ တစ်ဦးအနေဖြင့်  
စကားပြောဆိုရာတွင် အသကို ပီသကြည်မြစာ  
ပြောဆို နိုင်ဖို့လိုအပ်သည်။”

## မြန်မာ့စကားအနေညာ (ယ)

### (၃) နိဂုံး - စကားအချုပ်

နိဂုံးဟူသည် ပြောဆိုသည့်စကားရပ်တစ်ခုလုံး၏ အနှစ်ချုပ် အဓိကအပိုင်းဖြစ်ပြီး မိမိဆိုလိုရာ၊ ဖြစ်လိုရာကိုပိုင်နိုင်စွာပြောဆိုနိဂုံးချုပ် နိုင်ဖို့လိုအပ်သည်။

### (၄) နိဒါန်း - စကားအချို့

နိဒါန်းဟူသည်ကလည်း နိဂုံးအတိုင်းပင်အခရာကျသည်။ မိမိပြောဆိုမည့်အကြောင်းအရာကိုတစ်ဖက်သားစိတ်ပါဝင်စားမှုရှုဟာအောင် ဆွဲဆောင်ပြောဆိုနိဒါန်းချိန်ဖို့လိုအပ်သည်။ စကားအချို့ သို့မဟုတ် စကားအဖွင့်နိဒါန်းကို အံ့ဩစရာအကြောင်းအရာ၊ ကိန်းကဏ္ဍး အချက်အလက်၊ ရယ်မောဖွယ်ဟာသာ၊ ဇာတ်ကွက်၊ ဇာတ်လမ်း စသည်တို့ဖြင့် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်အောင် စတင်နိုင်သည်။

### (၅) သက်သေ - အကြောင်းအရာဝါဘာသာစကတင်ပြခြင်း

သက်သေသာစက အကြောင်းအရာကလည်း စကားပြောဆိုရာတွင် များစွာအရာရောက် အရေးပါလှသည်။ လူတို့သည် ငါးတို့ကြားသိရသောစကားတစ်ရပ်ကို သက်သေသာစက အကြောင်းအရာကိုကြည့်၍ ဆန်းစစ်ဝေဖန်၍ ယုံကြည်သင့်၊ မယုံကြည်သင့် စဉ်းစားဆုံးဖြတ်လေ့ရှိကြသည်။ သိဖြစ်၍ မိမိပြောဆိုမည့် အကြောင်းအရာကို လေးနှက်ခိုင်မှာပံ့ပိုးစေနိုင်မည့်သက်သေ သာစကအကြောင်းအရာများထည့်သွင်းပြောဆိုသင့် ပါသည်။

### (၆) ပြယ် - မျက်မြင်ဒိဋ္ဌပြခြင်း

မိမိပြောဆိုသည့် အကြောင်းအရာကိုလက်တွေ့မျက်မြင်ဒိဋ္ဌလုပ်ဆောင်ပြသပြောဆိုနိုင်ပါက အကောင်းဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြစ်သည်။

ဝါကျွဲ့နည်းကိုလိုက်၍ ဘာသာစကားများကို လေးမျိုးခွဲခြားနိုင်သည်။ ယင်းတို့မှာ-

(၁) ဇကဝဏ္ဏဘာသာစကား

(၂) ကိုယ်တွင်းပြည့်ဘာသာစကား

(၃) ပူးတွဲဘာသာစကား

(၄) ရုပ်ပြောင်းဝိဘက်သွယ်ဘာသာစကားတို့ဖြစ်ပြီး မြန်မာဘာသာသည် ဇကဝဏ္ဏဘာသာစကားအမျိုးအစားဖြစ်သည်။

ဒကဝဏ္ဏဆိုသည်မှာ ကျောင်း၊ လူ၊ မြစ်၊ မြန်၊ နှေး၊ သွား စသည်ဖြင့်  
စကားလုံးတစ်လုံးတစ်သံထွက်ပြီး အကွရာတစ်လုံးလျှင် အနက်  
အမိပါယ်တစ်ခုရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့သော် မြန်မှာဘာသာ  
စကားထဲတွင် ပူးတွဲဘာသာစကား၊ ရှုပ်ပြောင်း ဂိုဏ်သွယ်ဘာသာ  
စကားများကိုလဲတွေ့မြင်နိုင်သည်။

အောင်မြင်လိုလျှင် အသကို ပိဿာကြည်မြွား ပြောနိုင်ရမည်

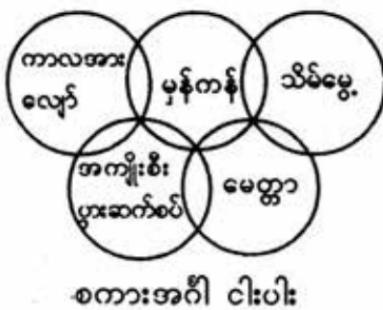
ဘဝတွင်အောင်မြင်မှုရရှိလိုသူတစ်ဦးအနေဖြင့် စကားပြောဆို  
ရာတွင် အသကို ပိဿာကြည်မြွား ပြောဆိုနိုင်ဖို့လိုအပ်သည်။ ဥပမာ -  
‘သားပေါက်’ ဆိုသည့်စကားလုံးကို ပုံမှန်အသံထွက် ရွတ်ဆိုပါက  
ဝက်သားပေါက်၊ ငှက်သားပေါက် စသည်ဖြင့် အမိပါယ်ရပြီး ‘သလောက်’  
ဟုအသံလေးဖြင့် အသံထွက်ပါက ‘ကျွန်’ ဟုအမိပါယ်ရသည့်  
သဘောဖြစ်သည်။

စကားအဂိုင်းပါး

အင်္ဂါးရိုရိုပါ့တော်၊ ပွဲကန်ပါတ်၊ စတုတ္ထပန္တာသက၊ ပြောကာ  
ဝင်ဝါစာသုတ်တွင် စကားအဂိုင်းပါးကို ယခုလိုပြုဆိုရှင်းလင်းပြထား  
သည်။

- (၁) အခါကာလအားလော်စွာပြောဆိုအပ်ခြင်း
- (၂) မှန်ကန်သောစကားကိုပြောဆိုအပ်ခြင်း
- (၃) သိမ်မွေ့သောစကားကိုပြောဆိုအပ်ခြင်း

- (၄) အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သောစကားကိုပြောဆိုအပ်ခြင်း
- (၅) မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ပြောဆိုအပ်ခြင်း



ယနှစ်ခေတ်သည် ပြင်ပလောကများ၏သာမက ဒီဇိုင်ယာအမျိုးမျိုး၊ ဖော်ဘုတ်(Facebook)ကဲသို့အွန်လိုင်း(online)မိမိယာများပေါ်တွင် ပါပြောစရာဆိုစရာ စကားအလွန်များသည့် ခေတ်ဖြစ်ရာမြန်မာနည်းမြန်မာဘန်ဖြင့် အောင်မြင်လိုသူတစ်ယောက်အနေဖြင့် စကားပြောဆိုရာ၌ ဖော်ပြပါ စကားအဂါးဝါးပါးနှင့် အညီပြောဆိုနိုင်ပါက မလိုလားအပ်သော ပဋိပက္ခများကိုလျှော့ချုပ်ပြီး တစ်စတစ်စတိုးတက် အောင်မြင်လာနိုင်မည်မှာ အသေအချာပင် ဖြစ်သည်။



“ဘဝအောင်မြင်တိုးတက်ရေးကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ကြရန်  
တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းကလည်းများစွာ အခရာကျလှသည်။  
တိုင်ပင်ဆွေး နွေးခြင်းမှန်ကန်ပါက ဘဝအောင်မြင်ရေး  
အတွက်များစွာ အထောက် အကူပြနိုင်သလို တိုင်ပင်  
ဆွေးနွေးမှ မှားယဉ်းပါကလည်းဘဝ အောင်မြင်ရေးအတွက်  
များစွာအက်အခဲအတားအဆီးဖြစ်စေနိုင် သည်။”

## မြန်မာစကားအနပညာ (c)

‘အာလာပသည္တာပ’

အာလာပ သည္တာပပြောသည်စသဖြင့်စာရေးသူတို့တော်တော်  
များပြောဆိုသုံးစွဲလေ့ရှိကြသည်။ ထိုသို့ပြောဆိုသုံးစွဲကြရာ၌  
ယင်းအာလာပသည္တာပ၏ အမိပါယ်ကိုသိရှိနားလည်သဘောပါက  
ဖို့လိုအပ်ပါသည်။

အာလာပ ဆိုသည်မှာ ချစ်စဖွယ်သာယာရှေးဦးစွာ ပြောဆို  
သော သည္တာပဆိုသည်မှာ မဆန့်မကျင်အသင့်အတင့်အညီအညွတ်  
ပြောဆိုသောစကားဖြစ်သည်။

စာရေးသူတို့အနေဖြင့် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေးစသည့်အ  
မူကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ကြရာ၌ ရှေးဦးစွာအညီအညွတ်  
ပြောဆိုရသည့် အာလာပသည္တာပ စကားများကိုမှန်ကန်ကောင်းမွန်

ထိရောက်စွာပြောဆိုနိုင်ကြဖို့ လိုအပ်ပါသည်။ အာလာပသည့်သူ့ပက္ခိ  
မှန်ကန်ကောင်းမွန်စွာပြောဆိုနိုင်လျှင် မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများ  
အောင်မြင်ပြီးမြောက်နိုင်သည့် သဘောဖြစ်သည်။ လူသည်ဆက်ဆံရေး  
သတ္တဝါဖြစ်သည့်အလျောက် ကုန်ပစ္စည်း၊ ဝန်ဆောင်မှု စသည်တို့ကို  
ဝယ်ယူခြင်းမဟုတ်ဘဲ လူကိုလူကဝယ်ယူ သည့် သဘောဖြစ်သည်။  
ဆိုလိုသည့်မှာ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်း ဆောင်တာများ ဆောင်ရွက်  
ကြရနှုန်း ဆက်ဆံရေးပေါ်ကို အခြေခံ၍ ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို  
ဆောင်ရွက်ကြသည်ဆိုသည့် သဘော ဖြစ်သည်။

### ‘တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း’

ဘဝအောင်မြင်တိုးတက်ရေးကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြရာ၌  
တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းကလည်းများစွာ အခရာကျလှသည်။ တိုင်ပင်ဆွေး  
နွေးခြင်းမှန်ကန်ပါက ဘဝအောင်မြင်ရေးအတွက်များစွာ အထောက်  
အကူ ပြုနိုင်သလို တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှု များယွင်းပါကလည်းဘဝ  
အောင်မြင်ရေးအတွက် များစွာအခက်အခဲအတားအဆီးဖြစ်စေနိုင်  
သည်။

မိလိန္ဒပညာ၌ မတိုင်ပင်အပ်ရာအရပ်ရှစ်ပါးကို ယခုလိုဖော်ပြ  
ထားသည်။

မတိုင်ပင်အပ်ရာ အရပ်ရှုစွဲပါး

- (၁) မညီမညှတ်ရာအရပ်၌ တိုင်ပင်သော်အကျိုးသည် ပြန့်ကျေ၏၊ လွင့် စဉ်၏၊ လျှောကျ၏၊ မပြီးမမြောက်နိုင်။
- (၂) ဘေးရှိရာအရပ်၌ စိတ်နှလုံးတုန်လှပ်၏။ စိတ်နှလုံးတုန်လှပ်သော် ကောင်းမွန်မှန်ကန်သော အကျိုးကိုမမြင်နိုင်။
- (၃) အလွန်လေထနသော အရပ်၌ အသံသည်မထင်ရှားနိုင်။
- (၄) နံရံစသည် ဖူးကွယ်ရာအရပ်၌ချောင်းမြောင်းနားထောင်သူတို့သည် လာတတ်ကုန်၏။
- (၅) နတ်စင် နတ်ကွန်း၌ တိုင်ပင်သော်အကျိုးသည်နှောင့်နှေး လေးပင် စွာ သက်ရောက်၏။
- (၆) ခရီးလမ်းမ၌ တိုင်ပင်သော်အကျိုးသည်အချည်းအနှီးဖြစ်တတ်၏။
- (၇) စစ်မြေပြင် အရပ်၌တိုင်ပင်သော်လှပ်ရှားခြင်းဖြစ်၏။
- (၈) ရေဆိပ်၌ တိုင်ပင်သော် ပေါက်ကြားလွယ်၏။

မိမိတို့၏ လူမှုရေး စီးပွားရေး နိုင်ငံရေးကိစ္စများကို ကောင်းမွန် မှန်ကန်စွာ တိုင်ပင်နိုင်ပါမှ အောင်မြင်မှုများရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ တိုင်ပင်ရာ၌လည်း ယဉ်ကြည်ထိုက်သူကိုတိုင်ပင်နိုင်ဖို့ အထူးအရေးကြီး သည်။ မယဉ်ကြည်ထိုက်သူများကို တိုင်ပင်မြှုပ် သတင်းအချက်အလက် များ ပေါက်ကြားကာ အကျိုးစီးပွားများ ပျက်စီးရသည့် သက်သေ သာကေများလည်းများစွာရှိသည်ဖြစ်ရာ ဓမ္မသတ်ကျမ်းများအရ

ယုံကြည်ထိုက်သည့် သက်သေဆယ့်နှစ်ပါးကို ဖော်ပြပါအတိုင်းလေ့လာ  
နိုင်သည်။

**'ယုံကြည်ထိုက်သည့် သက်သေဆယ့်နှစ်ပါး'**

- (၁) သီတင်းသီလရှိသောသူ
- (၂) ရတနာသုံးပါးကို ရှိသောသောသူ
- (၃) ဥစ္စာများ၏ သစ္စာစောင့်သူ
- (၄) အမျိုးမြတ်သောသူ
- (၅) လူအပေါင်းတို့ရှိသောသောသူ
- (၆) သူတော်ကောင်းဖြစ်၍ စကားတည်မှန်သူ
- (၇) ကောင်းကျိုး၊ မကောင်းကျိုးသိသူ
- (၈) ထင်ရှားကျော်ကြားသူ
- (၉) ကောင်းမှု၌ မွေ့လျှော်သောသူ
- (၁၀) သူတစ်ပါးဥစ္စာကို မလိုလားသူ
- (၁၁) အမှုခပ်သိမ်းတို့၏ စီးပွားချမ်းသာကိုရှာသူ
- (၁၂) မျက်နှာကြီးငယ်မငဲ့သူ



“ရေစီးကို ဖောင်ဖြင့် ဆန်တက်ရာတွင် တစ်ရှိန်ထိုး  
ဆန်တက်၍ မရဘဲမိမိလိုရာအရပ်ကို ဖြည်းဖြည်း  
မှုန်မှုန်ဆန်တက်ရသကဲ့သို့ စကားပြောဆိုရာတွင်  
လည်း ဥပမာ၊ ဥပမေယျများဖြင့် မိမိလိုရာသို့  
ရောက်အောင် ဖြည်းဖြည်းချင်းပြောဆိုခြင်းမျိုး  
ဖြစ်သည်။”

## မြန်မာစကားအနပညာ (၁)

မြန်မာမှုစကားနယ်ပယ်တွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး စကားအပြိုင် အဆိုင် ပြောဆိုရာတွင်လည်းကောင်း လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး နိုင်ငံရေးကိစ္စရပ်များ တွင်မိမိစကားကိုသူတစ်ပါးနားဝင်အောင် ပြောဆိုရာတွင်လည်းကောင်း အသုံးပြုခိုင်သော ထင်ရှားသည့်စကားကြီး ဆယ်မျိုးရှိသည်။ ယင်းစကား ဆယ်မျိုးမှာ-

- (၁) ရေကူးညာတင်စကား
- (၂) ကောက်ပင်ရိတ်လီးစကား
- (၃) ရေစီးဖောင်ဆန်စကား
- (၄) အုံးတန်ဆန်ခတ်စကား
- (၅) ဆီပွဲတော်ကျည်ပွဲစကား
- (၆) ဆင်ဝှေ့ရန်ရှောင်စကား

- (၂) တောင်သူယာခုတ်စကား
- (၃) ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ်စကား
- (၄) ရေစစ်ကရားစကား
- (၁၀) ခတ်တင်မောင်းနင်းစကားတို့ဖြစ်သည်။

### (၁) ရေကူးညာတင်စကား

မိမိရောက်လိုသော ဆိပ်ကမ်းသို့ ကူးလိုလျှင် ရေညာမှ ကြိုတင်ကူးရသကဲ့သို့ စကားပြောရာတွင်လည်း မိမိအလိုရှိသည့်အရာ ထက်ပိုမိုကြိုတင်၍ ပြောဆိုခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ ဥပမာ - အရောင်း အဝယ်စျေးစကားပြောဆိုရှုံး မိမိအမှန်တကယ်ရောင်းလိုသည့်စျေးက သိန်းတစ်ရာဟုဆိုလျှင် စျေးစကားကိုသိန်းတစ်ရာသုံးဆယ်လောက်မှ စပြောပြီး ဝယ်သူမှုတစ်စတစ်စဖျေးဆစ်လာပါက သိန်းတစ်ရာ ဝန်းကျင် ရောက်မှ အရောင်းအဝယ်ဖြစ်အောင်ပြောဆိုခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

### (၂) ကောက်ပင်ရိတ်လိုးစကား

စပါးကောက်ပင်ရိတ်လျှင် လက်နှင့်ကျေစွဲကျေစွဲဆုတ်ပြီး အရင်းမှ ဖြတ်လိုးသကဲ့သို့ အခြားသူစကားမှုအားနည်းချက်များကို စုစည်းကာ အပိုင်ချုပ်ကိုင်၍ အနိုင်နှင့်ပိုင်းကာ ပြောဆိုခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ အထူး သဖြင့်ကြုံကဲ့သို့ ပြောဆိုခြင်းမျိုးကို တရားတဘောင်ရင်ဆိုင်ခြင်းမျိုး

စကားရည်လူခြင်းမျိုးတွင် အသုံးပြုကြပြီး မိတ်ဆွေအချင်းချင်းပြောဆိုရာ တွင် အသုံးမပြုသင့်ပေါ်

ဥပမာ - စကားရည်လူပွဲတစ်ပွဲတွင် နည်းပညာတိုးတက်ခြင်းက ကောင်းသည် နည်းပညာ တိုးတက်ခြင်းက မကောင်းပါ စသဖြင့် တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် စကားရည် လုကြရာ၌ နည်းပညာတိုးတက်ခြင်းက ကောင်းသည် ဆိုသည့်ဘက်မှ အခြားတစ်ဖက်ကို “မိတ်ဆွေတို့ လက်မှာ နာရီတွေ ဝတ်ထားပါသလား” ဟုမေးရာ တစ်ဖက်မှ “ဝတ်ထားပါတယ” ဟုပြန် ဖြေရာ “ဘာဖြစ်လို့ နည်းပညာအသုံးပြုတဲ့ နာရီကို ဝတ်ထားပါသလဲ၊ ကြက်ဖကြီးကို လည်ပင်းမှုဆွဲထားပါလား” စသည်ဖြင့် ပြောဆိုခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

### (၃) ရေစိုးဖောင်ဆန်စကား

ရေစိုးကို ဖောင်ဖြင့် ဆန်တက်ရာတွင် တစ်ရှို့နှင့်ထိုးဆန်တက်၍ မရဘဲမိမိလို့ရာအရပ်ကို ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် ဆန်တက်ရသကဲ့သို့ စကားပြောဆိုရာဝွှဦးလည်း ဥပမာ၊ ဥပမေယျမားဖြင့် မိမိလို့ရာသို့ ရောက်အောင် ဖြည်းဖြည်းချင်းပြောဆိုခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

ဥပမာ- လက်ကိုင်ဖုန်းအရောင်းဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် ဝယ်ယူသူ တစ်ဦးအနေဖြင့် ဈေးကြီးသည့် စမတ်ဖုန်းတစ်လုံးကို ဝယ်ယူရန် အော်ဖြစ်နောင့်နေးနေရာ ရောင်းချသူအနေဖြင့်ငြင်း လက်ကိုင်ဖုန်း၏ အမှတ်တံဆိပ် (Brand)ထက်ပိုမိုဈေးကြီးသည့် လက်ကိုင်ဖုန်း

များကို တစ်လုံးပြီးတစ်လုံးထုတ်ပြရှင်းပြ၍ ယူဉ်ပြကာ “တွေ့တယ် မဟုတ်လား ဒီဖုန်းက သူထက်ရွေးအများကြီးကြီးတဲ့ ဖုန်းတွေမှာပါတဲ့ အတိုင်းလုပ်ဆောင်မှု (Function)တွေလည်းပါတယ်။ အဲဒီဖုန်းတွေနဲ့ ပုံစံ၊ အရောင်တွေကလည်းအတူတူပဲ ဘယ်လောက် တောင်ရွေး သက်သာသလဲ” စသဖြင့် ဥပမာများဖြင့်နှိုင်းယူဉ်ပြောဆို ရောင်းချရာ မူလကဝယ်ရမလို့ မဝယ်ရမလို့ အောက်ဖြစ်နေသည့် ဝယ်သူအနေဖြင့် အဆိုပါဖုန်းကို ဝယ်ယူသွားခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။



“ဘဝအောင်မြင်ရေး ကြီးစားကြရာတွင်လည်း  
လောကဆီမှ ကိုယ်အလိုရှိရာကို ရဲရဲဝံဝံထပ်ကာ  
ထပ်ကာတောင်းဆိုရဲကြဖို့လို သည်။ လောကက  
တစ်ကြိမ်တောင်းဆိုရုံမျှဖြင့် မိမိတို့အလိုရှိရာကို  
တော်ရုံတန်ရုံမဖော်၊ မိမိတို့ကထပ်ကာထပ်ကာ စွဲနပဲဖြင့်  
တောင်းဆိုရဲကြဖို့လို သည်။ ကိုယ်အလိုရှိရာကို  
တောင်းဆိုပြီး စွဲနပဲဖြင့် ကြီးစားနေသရွှေ့မိမိတို့ မရှုံး။  
မတောင်းဆိုတော့ဘဲ လက်မြောက်အလျှော့ပေးလိုက်  
မှုအမှုန် တကယ်ရှုံးနိမ်မည်ဖြစ်သည်။”

## မြန်မာစကားအနပညာ (၁)

### (၄) အိုးတန်ဆန်ခတ်စကား

အိုးနှင့်ဆန်တန်အောင် ကောင်းမွန်စွာချက်ပြုတဲ့သုံးဆောင် ရသကဲ့သို့ စကားပြောဆိုရာတွင် သင့်တင့်လျောက်ပတ်အောင် ချင့်ချိန် သုံးသပ်ပြောဆိုခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ လူမှုရေး စီးပွားရေးနယ်ပယ်များတွင် ပြောဆိုဆောင်ရွက်ကြရာ၌ မိမိတို့နေရာ၊ အဆင့်အတန်း၊ ကာလဒေသ အခြေအနေတို့နှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာပြောဆိုသင့်သည်သော ဖြစ်သည်။ ဥပမာ - အရောင်းဝယ်ပြုလုပ်ရာတွင် ဈေးစကားပြောဆိုကြရာ၌ တစ်ဖက်ဝယ်သူ့ ဝယ်လက်အနေဖြင့် မိမိနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးခိုင်မာင် သိကြမ်း နေသည့်အလျောက်ဆို ဈေးကိုအသင့်တင့်ဆိုပါက အဆင်ပြေနိုင်သည့် သဘောဖြစ်သည်။ ဈေးစကားကမ်းလှမ်း ပြောဆိုသည့် အခါမိမိ အနေဖြင့် လောဘရွှေဆောင်ကားဆို ဈေးကို အလွန်အကြော်မဆို သင့်ဘဲ အိုးတန်ဆန်ခတ်သင့်ရုံးသာဆို သင့်ပါသည်။

## (၅) ဆီပွတ်ကျည်ပွဲစကား

နှမ်းကိုဆီထွက်အောင် ကျည်ပွဲဖြင့်ထပ်ကာထပ်ကာပွတ်ကြိတ်  
သကဲ့သို့ မိမိအလိုရှိရာကိုထပ်ကာထပ်ကာ ပြောဆိုခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။  
မိမိတို့၏လုပ်ငန်းခွင်အတွင်းတွင် ဝန်ထမ်းများ ကိုစီမံခန့်ခွဲရှုခြင်း  
သက်ဆိုင်ရာဦးဆောင်သူများအနေဖြင့် မိမိတို့ အလိုရှိ ရာကို  
ဝန်ထမ်းများကိုထပ်ကာထပ်ကာဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ပြောကြားနေဖို့  
လိုအပ်သည်။ မိမိတို့အလိုရှိသည့်ပုံစံ လုပ်ပုံလုပ်နည်းစသည်တို့ကို ထပ်ကာ  
ထပ်ကာပြောမှုတော်ကာကျမည့်သဘောဖြစ်သည်။ ထိုအပြင်အရောင်း  
အဝယ်စသည် ပြုလုပ်ရှုခြင်းမှာ ဆွဲဆောင်မှုရသည့်သဘောဖြစ်သည်။

ဘဝအောင်မြင်ရေးကြီးစားကြရာတွင်လည်းလောကဆီမှ  
ကိုယ်အလိုရှိရာကို ရဲရဲပံ့ပံ့ထပ်ကာထပ်ကာတောင်းဆိုရဲကြဖို့လိုသည်။  
လောကကတစ်ကြိမ်တောင်းဆိုရဲမျှဖြင့် မိမိတို့အလိုရှိရာကိုတော်ရဲတန်ရုံး  
မပေး၊ မိမိတို့ကထပ်ကာထပ်ကာအဲနပဲဖြင့် တောင်းဆိုရဲကြဖို့လိုသည်။  
ကိုယ်အလိုရှိရာကို တောင်းဆိုပြီး အဲနပဲဖြင့် ကြီးစားနေသရွှေ့မိမိတို့  
မရှုံး။ မတောင်းဆိုတော့ဘဲ လက်မြောက်အလျှော့ပေးလိုက်မှုအမှန်  
တကယ်ရှုံးနိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ စဉ်ဆက်မပြတ်တောင်းဆိုပါ။ အဲလုံးလ  
ဝိရိယဖြင့် ကြီးစားပါ။ အောင်မြင်မှုတွေကသင့်ကိုစောင့်ကြိုနေပါသည်။

### (၆) ဆင်ရွှေ့ရန်ရွှေ့စကား

ဆင်သည်အင်အားကြီးမားသဖြင့် ဆင်ရွှေ့သည်အခါတိမ်းရှေ့ပွဲသွေး၊ လွှာတ်ရာနေရသကဲ့သို့ မိမိအပေါ်အပြစ်အန္တရာယ်ရောက်စေမည့်စကားများကို တိမ်းရွှေ့ပြောဆိုခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

ဆင်ရွှေ့ရန်ရွှေ့စကားပြောရှု၍ အမတ်ကြီးဦးပေါ်ဦးမှာပြုပြင်စံရှားဖြစ်သည်။ တစ်နောက်တိုးတက်မင်းတရား၏ မင်းခမ်းမင်းနားအဖြစ်ထောင်ထားသည့် ထိုးဖြူတော်ကြီးမှာ ထိုးဖြူတော်သားများ၏ပေါ့လျှေ့မှုကြောင့် လေအော်လဲကျသွားပါသည်။ ထိုးဖြူတော်သားတွေလည်းခြေမကိုင်မိလက်မကိုင်မိဖြစ်ကုန်ကြပြီး အမတ်ကြီးဦးပေါ်ဦးကိုကယ်တင်ပါရန်ပြေးလျှောက်ကြသည်။ နန်းတွင်းစလေ့ထုံးတမ်းအရ ထိုးဖြူတော်လဲခြင်းဟာ နတ်ရွာစံခြင်း၊ ထိုးနန်းကျခြင်း အဓိပ္ပာယ်ဆောင်ပြီး လဲကျနေသည့် ထိုးဖြူတော်ကိုပြန်လည်ထောင်မတ်ပါကလည်း မင်းလုပ်သည့်သဘောသက်ရောက်နေသည်။

သို့ဖြစ်၍ အမတ်ကြီးဦးပေါ်ဦးလည်းထိုးဖြူသားများကို ကယ်တင်ရန်အလိုကြာ မင်းတရားကြီးထံသွားရောက်ခစားပြီး ယခုလို လျှောက်တင်သည်။

‘မှန်ပါ.. ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်တော်မူသော အရှင်မင်းတရားကြီးဘုရားထူးခြားသော ဝိသေသလက္ခဏာများဖြစ် ပါသဖြင့် ဝင်ရောက်သံတော်ဦးတင်ပါတယ်ဘုရား’

အဖြစ်အပျက်ကို မသိသေးသည့် ဘိုးတော်ဘုရား ကလည်းအေးဆေးစွာပဲပြန်မိန့်တော်မူသည်။

‘ဘာများထူးတာတုန်းပေါ်ဦးရဲ့’

‘မှန်ပါ.. အရှင်မင်းတရားကြီးဘုရား.. ‘ဝလာဟက’ လေနတ်သား ဟာ အရှင်မင်းကြီးထံပါးခစားဖို့လာရာမှာ အများသူငါရွှေတ်ရွှေတ်သဲသဲ ဖြစ်မှာစိုး၍ ကိုယ်ထင်မပြာ ကိုယ်ရောင်ဖျောက်ထားသော်လည်း သူလာရောက်ခစားကြောင်း အရှင်မင်းကြီးသိစေရန် အတွက်လေပြည် ဆောင်သွေးပြီးတိုက်ခက်ပြသကြောင်းပါဘုရား’

ဒီတော့မှုဘိုးတော်ဘုရားလည်း လေတိုက်၍ထိုးဖြူတော်လဲ ကြောင်းအမတ်ကြီးဦးပေါ်ဦးမှ ဆင်ရွှေရန်ရွှောင်လျောက်ထားသည်ကို ရိပ်မိသိရှိတော်မူပြီးယခုလိုမိန် လေသည်။

‘အေးပါကွယ်... အေးပါ... ထိုးဖြူတော်ကို ပြန်လည်ထူး မတ်လိုက်ကြပါစေကွယ်’

မိမိတို့၏ နေ့စဉ်လုပ်ငန်းခွင်များအတွင်း လုပ်ငန်းဆောင်တာ များဆောင်ရွက်ကြရာတွင် ဆင်ရွှေရန်ရွှောင်ပြောဆိုကြခြင်းအားဖြင့် အခက်အခဲပဋိပက္ခများလျော့နည်းနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။



“ကြက်များတစ်ကောင်နှင့် တစ်ကောင်အပြိုင်ဆိုင်ခွဲပဲ  
ကြသည့် အခါ နောက်သို့ ဆုတ်ဟန်ပြုပြီးမှ စီးမိသည့်  
အခါစီး၍ ခွဲပဲသကဲ့သို့ စကားပြောသည့်အခါမှာ  
လည်း စကားကို အလိုက်အထိုက်အလျှော့ ပေးပြော  
ထားပြီး ပိုင်နိုင်ပြီဆိုမှ တစ်ချိတည်း ပြီးမြောက်  
အောင်မြင်အောင် ပြောဆိုခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။”

## မြန်မာ့စကားအနပညာ (၅)

(၃) တောင်သူယာခုတ်စကား

တောင်သူတို့သည် ယာမြေကို ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းသည့်အခါ ချိန်ယ်ငယ်များကို ရွှေးဦးစွာ ရှင်းလင်းခုတ်ထွင်ပြီးမှ သစ်ပင်ကြီးများကို ရှင်းလင်းခုတ်လုံသကဲ့သို့ စကားငယ်များကိုအလျင်ဦးစွာပြောပြီးမှ စကားကြီးများကို အရာ ရောက်ထိမိစွာပြောဆိုခြင်း မျိုးဖြစ်သည်။

ဤတောင်သူယာခုတ်စကားပြောဆိုနည်းမှာ ရောင်းရေး ဝယ်တာ လုပ်ငန်းများတွင်များစွာ အသုံးဝင်အသုံးတည့်လှသည်။ ဥပမာ အရောင်းဝန်ထမ်းတစ်ဦးအနေဖြင့် အမိကစကားဖြစ်သည့် ဝယ်ယူဖို့ ချက်ချင်းမပြောသေးဘဲ မိမိရောင်းကုန်ပစ္စည်း၏ထူးခြားသည့် ဝိသေသ လက္ခဏာများ၊ အသုံးဝင်ပုံ စသည်တို့ကို ရှင်းလင်းပြောဆိုပြီးမှ အမိက စကားဖြစ်သည့် ဝယ်ယူသင့်ကြောင်း တိုက်တွန်းပြောဆိုသည့် ပုံစမျိုး ဖြစ်သည်။

(၈) ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ်စကား

ကြက်များတစ်ကောင်နှင့် တစ်ကောင်အပြိုင်ဆိုင်ခွပ်ကြသည့် အခါ နောက်သို့ ဆုတ်ဟန်ပြုပြီးမှ စီးမံသည်အခါစီး၍ ခွပ်သကဲ့သို့ စကားပြောသည့် အခါမှာလည်းစကားကို အလိုက်အထိုက်အလျှော့ ပေးပြောထားပြီး ပိုင်နိုင်ပြီးဆိုမှ တစ်ချိတည်း ပြီးမြောက်အောင်မြင် အောင်ပြောဆိုခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

အထူးသဖြင့် ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ်စကားပြောဆိုနည်းကို စကားအပြိုင်အဆိုင် ပြောဆိုရာ တွင်အသုံးပြုနိုင်သည်။ ဥပမာ - ကြက်ဥရောင်းချသည့်ကုမ္ပဏီမှုဝန် ထမ်းတစ်ဦးနှင့် ကိုတ်မှန့်ရောင်းချသည့် ကုမ္ပဏီမှ ဝန်ထမ်းတစ်ဦးတို့ စကားအပြိုင်ဆိုင်ပြောဆိုကြရာ တွင် ကိုတ်မှန့်ကုမ္ပဏီမှ ဝန်ထမ်းက ငှါးတို့ကုမ္ပဏီမှထုတ်လုပ်သည့် ကိုတ် မှန့်များမှာ အရည်အသွေးကောင်းမွန်သည်ဟု ပြောဆိုသည် ကိုကြက်ဥ ကုမ္ပဏီမှ ဝန်ထမ်းက လက်သင့်ခံပြီးမှ “ဟုတ်တာပေါ့ ကောင်းတာပေါ့ အဲဒီကိုတ်မှန့်တွေအခုလိုအရည်အသွေး ကောင်းနေတာဟာ ကျွန်ုတ် တို့ ကုမ္ပဏီက ထုတ်လုပ်တဲ့ ကြက်ဥတွေနဲ့ လုပ်လိုပေါ့” ဟုပြောဆိုခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

(၉) ရေစစ်ကရားစကား

ရဟန်း၊ သံယာများအသုံးပြုသည့် ရေစစ်ကရှိကို ရေတွင်နှစ်ပြီး ရေပြည့်လာသောအခါ အပေါက်ကိုလက်နှင့်ပိတ်၍ ယူလျှင်ရေများပြန်မထွက်နိုင်ဘဲ ရေအပြည့်ရသကဲ့သို့တစ်ပါးသူ၏ စကားကိုပိတ်မိအောင်ပြုလုပ်ပြီး ပြောဆိုခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

ရေစစ်ကရားစကားပြောနည်းမှာ ကိုယ့်စကားနှင့်ကိုယ်ပိတ်မိအောင် ပြောဆိုခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ ရွှေကတင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း စကားအချေအတင်အပြိုင်အဆိုင်ပြောဆိုရာတွင် သာအသုံးပြုသင့်သည်။ ဥပမာ - ယုံတမ်းစကားအပြိုင်အဆိုင်ပြောဆိုကြရာတွင် တစ်ဖက်သူဘာပြောပြောယုံပါတယ်ဟုသာပြောပြီး မိမိပြောဆိုရမည့်အလှည်သို့ရောက်သည့်အခါ ပြိုင်ဘက်ကို “ မင်းဟာ ငါ့တပည့်ပကဲယုံရဲ့လား ” ဟုပြောဆိုခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ ဤတွင် ပြိုင်ဘက်ခမျာ မယုံဘူးပြောလျှင်လည်းရှုံးနိမ့်မည်။ ယုံပါတယ်ဟုပြောလျှင်လည်း မိမိ၏တပည့်ဖြစ်မည့်သဘော မျိုးဖြစ်သည်။

(၁၀) ခတ်တင်မောင်းနှင်းစကား

မောင်းနှင်းရာတွင် မလျော့မတင်းဟန်ချက်ထိန်း၍ နင်းရသကဲ့သို့စကားပြောဆိုရာ၌ ဟုတ်၏လည်းမဆို၊ မဟုတ်ဟုလည်းမဆိုဘဲ မတင်မကျပြောဆိုခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

စာရေးသူတို့၏ မြန်မာစကားတွင် အသုံးပြုနေသည့် ‘ရပါတယ’ ဆိုသည့်စကားလုံးကို ဤခတ်တင်မောင်းနှင်း စကားပြောဆိုခြင်းအတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။ ဥပမာ- မိတ်ဆွေ တစ်ယောက် က ဧည့်ခံပွဲတစ်ပွဲကိုလာရောက်ရန် ဖိတ်ကြားလာသည့် အခါ လာမည် ဟုလည်းမပြောလို့၊ မလာဘူးဟုလည်းမငြင်းလို့ဘဲ စကားကို မတင်မကျပြောလိုပါက’ ရပါတယ’ဟုပြောဆိုခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။



“စီမံခန့်ခွဲတတ်ရုံနှင့် ဘဝအောင်မြင်မှုကို မရရှိနိုင်သေးပါ။ ရှိုးသားဖြောင့်မတ်ဖို့လိုပါသေးသည်။ မှန်ပါသည်။ ရှိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်းသည် အောင်မြင်ဖို့အတွက် အထိရောက်ဆုံးနှင့် အကောင်းဆုံး မဟာပျော်ဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် ‘ရှိုးအ’ခြင်းနှင့် ‘ရှိုးဖြောင့်’ခြင်း နှစ်ခုကဲပြားခြားနားပုံကို ကောင်းမွန်စွာနားလည်သဘောပေါက်ဖို့ လိုပါသည်။ ရှိုးအ၏ ဘဝတွင်မအောင်မြင်နိုင်ပါ။ ရှိုးဖြောင့်ခြင်းဖြင့်သာ အောင်မြင်မှုကိုရယူဆွတ်ခူးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။”

## ရှိသားဖြောင့်မတ်စွာ စီမံခန့်ခွဲခြင်း

မြန်မာဘာသာစကားသည် ဓကဝဏ္ဏဘာသာစကားဖြစ်သည့်နှင့် အညီတဲ့တစ်လုံးချင်အမိပိယိရိပါသည်။ ဥဟာ- "Management"ဆိုသည့် အက်လိပ်စကားလုံးကို မြန်မာဘာသာသိပြန်ဆိုရာတွင် " အုပ်ချုပ်မှု" ဟုပြန်ဆိုနေကြသည့်မှာ မသင့်တော်ပါ။ မြန်မာဘာသာစကားသည် တစ်လုံးချင်းအမိပိယိရိသည့်အတွက် လူတစ်ယောက်ကို အပေါ်က " အုပ်" ထားခြင်း၊ " ချုပ်" ထားခြင်းဆိုသည့်မှာ မည်သို့မျှကောင်းမွန် သည့် အမိပိယ်မဆောင်နိုင်ပါ။ သိဖြစ်၍ အုပ်ချုပ်သည်ဟုဆိုလျှင် အုပ်ချုပ်ခံများသည် အုပ်ချုပ်သူကိုမည်သည့်အခါမျှ မကျော်လွန်နိုင်ပါ။ အုပ်ချုပ်သူထက်ကျော်လွန်တိုးတက်လာလျှင်ဖြတ်တောက်ဖိနိုင်ပစ်သည့် သဘောဖြစ်သည်။

အမှန်တကယ် " Management " ဆိုသည့်အင်လိပ်စကားလုံး ကိုမြန်မာဘာသာပြန်ဆိုရာတွင် " စီမံခန့်ခွဲမှု " ဟုဘာသာပြန်ဆိုခြင်းက အသင့်တော်၊ အကောင်းမွန်ဆုံးဖြစ်သည်။ မြန်မာဘာသာစကားသည် တစ်လုံးချင်းအမိပါယ်ရှိသည့်အတွက် ဤစီမံခန့်ခွဲမှုဟု ဘာသာပြန်ဆိုခြင်းက 'Management' ဆိုသည့်အင်လိပ်စကားလုံး၏ အမိပါယ်သဘောသာဝကို ခြောင့်မိနိုင်သည်။

Management = စီမံခန့်ခွဲမှု

၁

စီစဉ်ရခြင်းကိုဆိုလိုပါသည်။ အရှေ့အနောက် မှန်ကန်အောင်၊ စလယ်ဆုံးညီညွတ်မျှတအောင် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရသည့် သဘော ဖြစ်သည်။ အစီအစဉ်မှားယွင်းပါက စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ် တစ်ခု လုံးကို ထိခိုက်နိုင်ပါသည်။

၂

မွှမ်းမံရခြင်းကိုဆိုလိုပါသည်။ မိမိရောင်းချမည့် ကုန်ပစ္စည်း ဝန်ဆောင်မှုစသည်တို့ကို မွှမ်းမံရသလို မိမိကိုယ်တိုင်ကိုရော မိမိ၏ အဖွဲ့ဝင်ဝန်ထမ်းများကိုပါ လိုအပ်သလို မွှမ်းမံပေးရပါမည်။

၃

မိမိ၏ အဖွဲ့ဝင်ဝန်ထမ်းများကိုသက်ဆိုင်ရာ ရာထူးတာဝန်၊ ရာထူးနေရာများခန့်အပ်ထားပေးရခြင်းကိုဆိုလိုပါသည်။

လုပ်ငန်းတာဝန်များခွဲဝေပေးခြင်း၊ ရင်းမြစ် (Resource)များခွဲ ဝေပေးခြင်းစသည်တို့အပြင် ရပိုင်ခွင့်အကျိုးအမြတ်များခွဲဝေပေးခြင်းကိုဆိုလိုပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ “ စီမံခန့်ခွဲ ” မူဟူသောမြန်မာစကား၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ကောင်းမွန်စွာနားလည်သဘောပေါက်လာသည် နှင့် အမျှမြိမ် တို့၏ ဆောင်ရွက်လုပ်ဆောင်မှုများထံရောက်အောင် မြင်လာမည်ဖြစ်သည်။

သို့သော် စီမံခန့်ခွဲတတ်ရှိနှင့် ဘဝအောင်မြင်မှုကို မရရှိနိုင်သေးပါ။ ရှိုးသားဖြောင့်မတ်ဖို့လိုပါသေးသည်။ မှန်ပါသည်။ ရှိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်းသည် အောင်မြင်ဖို့အတွက် အထိရောက်ဆုံးနှင့် အကောင်းဆုံး မဟာပျော်ဟာဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် ‘ရှိုးအ’ခြင်းနှင့် ‘ရှိုးဖြောင့်’ခြင်းနှစ်ခုကဲ့ပြားခြားနားပုံကို ကောင်းမွန်စွာနားလည်သဘောပေါက်ဖို့လိုပါသည်။ ရှိုးအ၍ ဘဝတွင်မအောင်မြင်နိုင်ပါ။ ရှိုးဖြောင့်ခြင်းဖြင့်သာ အောင်မြင်မှုကိုရယူဆွတ်ခူးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ရှိုးသားဖြောင့်မတ်ဖို့ အတွက်ရှိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်းဟူသည့် စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်ကိုကောင်းစွာနားလည်သဘောပေါက်ဖို့လိုပါသည်။ ရှိုးသားခြင်းနှင့် ဖြောင့်မတ်ခြင်းသည်မတူညီပါ။ ဖြောင့်မတ်ခြင်းဟူသည့် စကားလုံးက ရှိုးသားခြင်းဟူသည့် စကားလုံးထက်ပို၍ ကျယ်ပြန်နိုင်းပါသည်။

ရှိုးသားသည်ဆိုသည်က အခြားသူများပေါ်မဟုတ်တာမလုပ်ခြင်း၊ မရှိုးမသားမလုပ်ခြင်းကိုဆိုလိုပါသည်။ ဖြောင့်မတ်သည်ဆိုသည်မှာ သူတစ်ပါးအပေါ်မဟုတ်တာမလုပ်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးကိုမလိမ့်ခြင်းသာမက မိမိကိုယ်ကိုမဟုတ်တာမလုပ်ခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကို မလိမ့်ခြင်းကိုပါဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ မိမိမှာမရှိ သည်ကိုရှိချင်ယောင်မဆောင်ဘဲ၊ မိမိမတတ်သည်ကို တတ်ချင်ယောင် မဆောင်ဘဲ ဖြောင့်မတ်စွာကြိုးစားအားထုတ်ပါမှု အောင်မြင်မှု များကို ဆွတ်ခွဲရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ လောကတွင် နှစ်ခြားကိုဆယ်အထက် ကာလရှည်ကြာစွာ အောင်မြင်မှုမှုတ်ကျောက် အတင်ခံနိုင်သူများသည် ရှိုးသားဖြောင့်မတ်စွာ ကြိုးစားသူများဖြစ်သည်။ ရှိုးသားဖြောင့်မတ်စွာ စီမံခန့်ခွဲနိုင်သည့်နှင့်အမျှ ဘဝတွင် အောင်မြင်မှုများရရှိ လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။



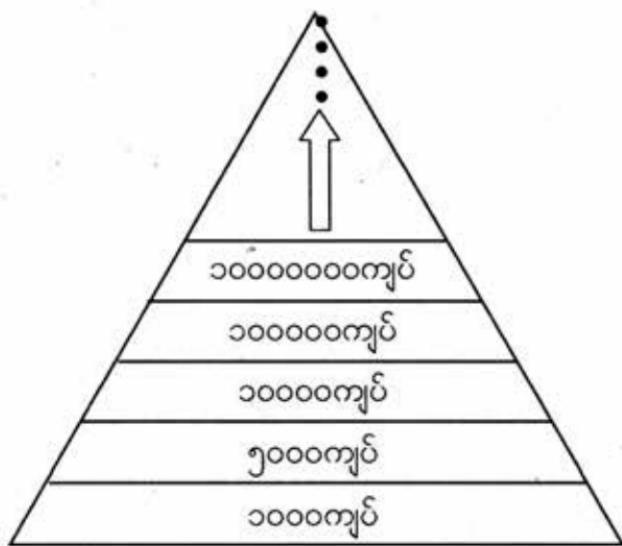
“ဘဝတွင်အောင်မြင်မှုကိုရရှိလိုသူတစ်ယောက်အနေဖြင့်  
စိတ်ချမ်းသာအောင်နေထိုင်ဖို့ မဖြစ်မနေလိုအပ်သည်။  
စာရေးသူတို့စိတ်ချမ်းသာကြည်လင်နေသည့်အခိုင်တွင်  
စာရေးသူတို့လုပ်ဆောင် သည့် အလုပ်များ၏ အရည်  
အသွေးကောင်းမွန်ပါသည်။ စာရေးသူတို့ လုပ်ဆောင်  
သည့်အလုပ်များ၏ အရည်အသွေးကောင်းမွန်ပါမှ  
ဘဝ တွင် အောင်မြင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။”

## သင့်ကိုတန်ဖိုးတက်စေမည့်မဟာပျိုးဟာများ

### (၁) စိတ်ချမ်းသာအောင်နေပါ

မောင်မောင်နှင့် အောင်အောင်သည်တူညီသည့် မိသားစုအသိက် အဝန်းများမှ မွေးဖွားလာပြီးတူညီသည့်မိဘပုံးမှူး၊ တူညီသည့် တစ္ဆေးသိုလ် တွေမှာတက်ရောက်ပညာသင်ကြားခဲ့ကြကာ တူညီသည့် ကုမ္ပဏီအဖွဲ့၊ အစည်းတစ်ခုတည်းမှာ အလုပ်ဝင်ခဲ့ကြပါသည်။ အလုပ်ဝင်ဝင်ချင်း နှစ်ယောက်စလုံးတူညီသည့် အခြေခံလစာ တစ်သိန်းခွဲစီ ရရှိကြသည်ဆိုပါစို့။ နောင်ဆယ်နှစ်ခန့်ကြာသောအခါ မောင်မောင်မှာ တစ်လလျှင်လစာငွေ သိန်းသုံးဆယ်ရရှိသည့် ဒါရိုက်တာအဖွဲ့၎င် တစ်ယောက် ဖြစ်လာပြီး အောင်အောင်မှာမူတစ်လလျှင် လစာ ငါးသိန်းကျပ်သာရရှိသည့် မန်နေဂျာသာလျှင် ဖြစ်သေးသည်။ မောင်မောင်နှင့် အောင်အောင်တို့ နှစ်ယောက်တွင် မည်သည့်

အရာတွေ ကွာခြားသွားပါသနည်း။ လူတွေကစာရေးသူတို့ကို အချိန်ဖြင့် ပိုက်ဆံပေးခြင်းမဟုတ်ပါ။ တန်ဖိုး (Value) ဖြင့် ပိုက်ဆံပေးကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။



ဖော်ပြပါပုံကိုကြည့်ပါ။ တစ်နာရီ လုပ်ခလစာ ၁၀၀၀ကျပ် ရရှိသူတွေ ရှိသလိုတစ်နာရီ ၅၀၀၀ကျပ်၊ ၁၀၀၀၀ကျပ်၊ ၁၀၀၀၀၀၀ကျပ်၊ ၁၀၀၀၀၀၀၀ကျပ် ရရှိသူစသဖြင့် အကန့်အသတ်မရှိ အသီးသီး ရှုံးကြပါသည်။ ပိုမာစ် ၅၈ အပေါ်ကို ရောက်လာလေလေ၊ တန်ဖိုး (Value)တက်လာပြီး အရေအတွက်လည်း နည်းလာလေလေဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ ပေါ်တွင် အောင်မြင်သည့်သူအရေအတွက်က နည်းပြီးမအောင်မြင်သူ အရေအတွက်ကများနေခြင်းဖြစ်သည်။

သင်တန်ဖိုးတက်လာလေလေ၊ အောင်မြင်လာလေလေဖြစ်သည်။  
သို့ဖြစ်၍ သင့်တန်ဖိုးကိုတက်စေမည့် မြန်မာ့နည်းမြန်မာ့ဟန်  
မဟာဗျာဟာအချို့ကို တင်ပြပေး လိုက်ပါသည်။

### (c) စိတ်ချမ်းသာအောင်နေပါ

ဘဝတွင်အောင်မြင်မှုကိုရရှိလိုသူတစ်ယောက်အနေဖြင့်  
စိတ်ချမ်းသာအောင်နေထိုင်ဖို့ မဖြစ်မနေလိုအပ်သည်။ စာရေးသူတို့  
စိတ်ချမ်းသာကြည်လင်နေသည့်အချိန်တွင် စာရေးသူတို့လုပ်ဆောင်  
သည့်အလုပ်များ၏ အရည်အသွေးကောင်းမွန်ပါသည်။ စာရေးသူတို့  
လုပ်ဆောင်သည့်အလုပ်များ၏ အရည်အသွေးကောင်းမွန်ပါမှ ဘဝ  
တွင် အောင်မြင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘဝတွင်အောင်မြင်မည်  
မအောင်မြင်မည်မှာ မသေချာသလို မိမိကရာဇ်နှင့်ပြည့်ထိန်းချုပ်စီမံခန့်  
ခွဲနိုင်သည့်အရာမဟုတ်ပါ။ သို့သော်ဘဝတွင် စိတ်ချမ်းသာအောင်  
နေထိုင်ရန်ကတော့ မိမိကိုယ်တိုင်ထိန်းချုပ်စီမံခန့်ခွဲနိုင်သည့်အရာဖြစ်  
ပါသည်။

စိတ်ချမ်းသာနေသည့် သူနှင့် စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်နေသည့်  
သူတို့၏ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုအရည်အသွေးမှာများစွာ ကွာခြားသည်  
ဖြစ်ရာ ဘဝတွင်စိတ်ချမ်းသာအောင် နေထိုင်တတ်သူများအနေဖြင့်  
အခြားသူများထက်သာလွန်သည့် စိတ်ချမ်းသာမှုအားသာချက်ကို ရရှိ  
နိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။

စိတ်ချမ်းသာသည်ဆိုသည့်စကားကို လူတိုင်းလွယ်လွယ်ပြော  
ဆိုနေကြသော်လည်း အနှစ်သာရ အဓိပါယ်ကိုအမှန်တကယ်နားလည်  
သဘောပေါက်ဖို့လိုပါသည်။ ဥပမာ - လူတစ်ယောက်ကိုပိုက်ဆံချမ်း  
သာသည်ဟု ပြောဆုံးနိုင်ဖို့ ဝိသေသလက္ခဏာ (၂) ချက်နှင့်ညီညွတ်ရ  
ပါမည်။ ယင်းဝိသေသလက္ခဏာ (၂)ချက်မှာ

- (၁) ပိုက်ဆံအမြောက်အမြားရှိရမည်။ ပိုက်ဆံများကို  
စုဆောင်ထားနိုင်ရမည်။
- (၂) ငွေကြေးကို အလေအလွင့် မရှိအောင် စနစ်  
တကျသုံးစွဲတတ်ရမည်။

ပိုက်ဆံများစွာ စုဆောင်ထားနိုင်သူ၊ ငွေကြေးကို အလေ  
အလွင့် မရှိအောင်စနစ်တကျ သုံးစွဲနိုင်သူကိုသာ ပိုက်ဆံချမ်းသာသူဟု  
ခေါ်ဆိုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ စိတ်ချမ်းသာသူဆိုသည်မှာလည်း ထိုအတူပင်  
ဖြစ်သည်။ စိတ်အမြောက်အမြားရှိအောင် စိတ်များကို စုဆောင်  
ထားနိုင်သူ၊ စိတ်ကို အလေအလွင့် မရှိအောင် သုံးစွဲနိုင်သူကို  
စိတ်ချမ်းသာသူဟုခေါ် ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ စိတ်ချမ်းသာလိုသူတစ်ဦး  
အနေဖြင့် စိတ်များကို စုဆောင်သည့် အနေဖြင့် မိမိစိတ်ကို  
ရင့်ကျက်လာအောင် စာပေဖတ်ရှု ခြင်း၊ ဟောပြောပွဲများနားထောင်ခြင်း

သင်တန်းများတက်ရောက်ခြင်း စသည်စိတ်အဟာရပုံသူတရားမျိုးခြင်းတိုကို ပြုလုပ်ရမည်။ စိတ်ကိုအလေအလွင့်မရှိအောင် ဥပမာ-  
မိမိကို တစ်စုံတစ်ယောက်က ဒေါသထွက်အောင် ပြုမှုလာသည်ကို  
ဒေါသမထွက်ခြင်းမျိုးဖြင့် လောဘ ဒေါသ၊ မောဟကိစ္စရပ်များ  
အပေါ်တွင်စိတ်ကို အလွန်အကျိုးမသုံးစွဲ အောင် သတိဖြင့် ထိန်းချုပ်  
ရမည်ဖြစ်သည်။ ဘဝတွင် စိတ်ချမ်းသာအောင် နေနိုင်လာလေလေ၊  
ရလဒ်တွေကောင်းလာပြီး အောင်မြင်လာ လေလေဖြစ်သည်။



“စာရေးသူတို့အနေဖြင့်အကြောင်းကိစ္စရပ်တစ်ခုကို  
မစဉ်စားမီ အရာသုံးခုကိုသပ်ချဖို့လိုအပ်သည်။  
ယင်းအရာသုံးခုမှာ

- (၁) လောဘ
- (၂) ဒေါသ
- (၃) မောဟ တို့ဖြစ်သည်။”

## သင့်ကိုတန်ဖိုးတက်စေမည့်မဟာပျိုးဟာများ(ခ)

(J) သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဘဝတွင်အောင်မြင်မှုများရရှိရန်မှာ ဆုံးဖြတ်ချက်များမှန်ကန်မှုနှင့်  
များ စွာဆက်စပ်ပတ်သက်နေပါသည်။ ဘဝတွင်စာရေးသူတို့၏ ဆုံးဖြတ်  
ချက်မှန်ကန်လေလေ၊ ဘဝအဆင့်မြင့်မားအောင်မြင်လေလေဖြစ်သည်။  
နေ့စဉ်လုပ်ငန်းဆောင်တာများမှသည် ဘဝအတွက်အရေးပါသည့် ကိစ္စ  
ရပ်များအတွက် ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ကြရာ၍မှန်ကန်စွာ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်  
နိုင်ဖို့လိုအပ်သည်။ ယေသုယျအားဖြင့် စာရေးသူတို့၏ ဘဝတွင်  
(၁)လူပုဂ္ဂိုလ်များ (၂) အခြေအနေများနှင့်ပတ်သက်၍ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်  
ကြရခြင်းဖြစ်သည်။

၌နေရာတွင် 'သုံးသပ်' သည်ဆိုသည့်စကား၏ အမိပ္ပါယ်ကို  
ကောင်းမွန်စွာနားလည်သဘောပေါက်ဖို့လိုအပ်ပါသည်။ 'သုံးသပ်'  
သည်ဆိုသည်ကရှင်းပါသည်။

(သုံး) ခုကို သပ် ချမှတ်ဖြစ်သည်။

စာရေးသူတို့အနေဖြင့်အကြောင်းကိစ္စရပ်တစ်ခုကို မစဉ်စားမီ  
အရာသုံးခုကိုသပ်ချဖို့လိုအပ်သည်။ ယင်းအရာသုံးခုမှာ

(က) လောဘ

(ဂ) ဒေါသ

(ရ) မောဟ တို့ဖြစ်သည်။ စာရေးသူတို့မှ ပုထုဇ္ဇားဖြစ်၍  
ယင်းအရာသုံးခုကို စိတ်အစဉ်မှ ခေတ္တခဏသပ်ချ၍သာရသည်။  
သပ်ချုပြီး မကြာမိပင်ယင်းအရာများက စိတ်အစဉ်သို့ ပြန်တက်လာမည်  
သာဖြစ်သည်။ သို့သော်လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟကိုစိတ်အစဉ်မှ ခေတ္တ<sup>၁</sup>  
သပ်ချလိုက်စဉ် ခဏ္ဍာဏရေးသူတို့၏ သက်ဆိုင်ရာအကြောင်းကိစ္စ<sup>၂</sup>  
ရပ် အပေါ်ရှုမြင်မှု အမြင်မှာထင်ရှားကြည်လင်ကာ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို  
မှန်ကန်စေသည့် သဘောဖြစ်သည်။

လောဘဖြင့် ဆုံးဖြတ်လျှင် လူလိမ့်ခံရတတ်သည်။ ဒေါသဖြင့်  
ဆုံးဖြတ်လျှင် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားတတ်သည်။ မောဟဖြင့် ဆုံးဖြတ်လျှင်

အမှားကြီးမှားတတ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ပါမှ ဆုံးဖြတ်ချက်များ မှန်ကန်ပြီးရလဒ်များကောင်းမွန်ကာ အောင်မြင်မှုများရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

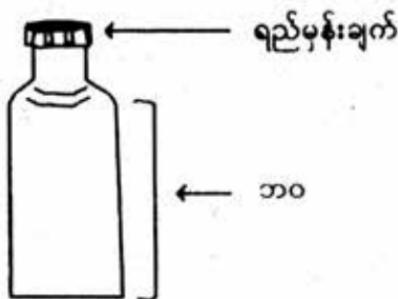
သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ရာ၌ သတင်းအချက်အလက်(Information) မှန်ကန်မှုကလည်းအရေးကြီးသည်။ ရွှေးယခင်ကသုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ကြရာ၌ အဓိကအခက်အခဲမှာ သတင်းအချက်အလက်ရွားပါးမှ ဖြစ်သည်။ ယနေ့ခေတ်တွင် သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ရာ၌ အဓိကအခက်အခဲမှာသတင်း အချက်အလက် များမှာ များပြားလွန်းလှ သည့်အတွက် မိမိနှင့်သက်ဆိုင်ရာ၊ မှန်ကန်ရာ ကိုရွှေးချယ်နိုင်ဖို့ဖြစ်သည်။ မည်သည့်သတင်းအချက်အလက်ကမှန် ကန်သည်ဆိုသည်ကို ရွှေးချယ်နိုင်ပါမှ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်မှုများမှန်ကန် မည်ဖြစ်သည်။

## (၃) သိသိသာသာဖြစ်အောင်ကြီးစားပါ

သင့်ကို တန်ဖိုးတက်စေမည့် တတိယမြောက် မဟာဗုံဟာမှာ သိသိသာသာကြီးစားဖို့ဖြစ်သည်။ မသိမသာဆိုသည့် မြန်မာစကားရှိသည်။ အဓိပ္ပာယ်ကရွင်းသည်။ မသိလျှင်မသာဖြစ်မည်ဆိုသည့်သဘော ဖြစ်သည်။ မှန်သည်။ ပညာသင်ကြားရာတွင်ဖြစ်ဖြစ် လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း၌ဖြစ်ဖြစ် တစ်စုံတစ်ရာကိုမသိလျှင် မိမိအခြား

သူများထက် မသာမည်မှာအကန်ဖြစ်သည်။ နည်းနည်းသိလျှင် နည်းနည်းသာမည်။များများသိလျှင်များများသာမည်။ မည်သည့်အမှု ကိစ္စကိုပဲဆောင်ရွက် ဆောင်ရွက် အောင်မြင်လိုသူတစ်ယောက် အနေဖြင့် သိသိသာဖြစ်အောင်အထူးအားထုတ်ကြီးစားရမည်ဖြစ်သည်။

အစကန်းကြီးစား အားထုတ်စဉ်ကတည်းက ရည်မှန်းချက်ကို မြင့်မြင့်မားမားထားပြီး ကြီးစားအားထုတ်သင့်သည်။ ရည်မှန်းချက်ဆိုသည်မှာ ဝယ်ယူရသည့် အရာမဟုတ်သလို ရည်မှန်းချက်ကြီးမားသည့် အတွက်လည်းအခွန်မဆောင်ရပါ။ ဖော်ပြပါပုံအတိုင်းဘဝက ပူလင်းဆိုလျှင်ရည်မှန်းချက်ကပူလင်းအဖုံးဖြစ်သည်။ စာရေးသူတို့၏ ဘဝသည် စာရေးသူတို့၏ ရည်မှန်းချက်ထက် မည်သည့်အခါမှုပို၍ မမြင့်မားနိုင်ပါ။ သို့ဖြစ်၍ ရည်မှန်းချက်ကိုမြင့်မြင့်မားမားထားပြီးသိသိသာ ဖြစ်အောင်ကြီးစားကြရမည်ဖြစ်သည်။





“တစ်ခါတစ်ရုက္ခိုယ်က မှန်နေသာ်လည်းအခြား  
သူများက မှားယွင်းစွာဆက်ဆံပြောဆိုတာမျိုးရှိနိုင်  
သလိုမဖြောင့်မတဲ့၊ မမှန်ကန်သူ များနှင့် ပြောဆို  
ဆက်ဆံရတာမျိုးလည်းရှိနိုင်သည်။ ဤကဲ့သို့ခါမျိုး  
တွင်မူဒုမြောက်စွာ(သို့မဟုတ်)နှီးည့်ပျော်ပျောင်းစွာဖြင့်  
ကိုင်တွယ်သိမ်းသွင်း ဖြေရှင်းတတ်ဖို့လိုသည်။”

## သင့်ကိုတန်ဖိုးတက်စေမည့်မဟာပျူဗာများ (၈)

(၄) မှုဒ္ဒ (နဲ့ပျော်ပျောင်းခြင်း) မဟာပျူဗာ

ဤမဟာပျူဗာများသုံးလောကထွန်ထားမြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကိုယ်တော်တိုင် မေတ္တာသုတေသနတွင် တိုက်ရှိက်ပွန်ကြားပြသတော်မူထားသည့် မဟာပျူဗာဖြစ်သည်။ မေတ္တာသုတေသနတို့ဖြစ်ဖြစ်သူတိုင်း ‘မှုဒ္ဒ’ ဟူသည့်စကားလုံးကို ရင်းနှီးကြလိမ့်မည်။ ‘မှုဒ္ဒ’ ဟူသည့်စကားလုံး၏အဓိပါယ်မှာနှုန်းညဲ့ပျော်ပျောင်းခြင်းဟု အဓိပါယ်ရသည်။ လူအများနှင့်လူမှုရေး နိုင်ငံရေး စီးပွားရေးရာ ကိစ္စရပ်များဆွေးနွေးဆက်ဆံပြောဆိုကြရာတွင် မှုဒ္ဒဖြစ်ရန် များစွာလိုအပ်သည်။ စာရေးသူကိုယ်တိုင် မှုဒ္ဒမဖြစ်ဘဲ စကားပြောဆိုဆက်ဆံရာတွင် ဟောဟောဖိုင်းခိုင်းပြောဆို ဆက်ဆံတတ်လွန်း သဖြင့်

ဘဝတွင်မလိုလားအပ်သည့် အခက်အခဲ အချို့နှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်  
ဖြစ်ရာ စာရွှေသူများအနေဖြင့် စာရေးသူကဲ့သို့ အခက်အခဲမျိုးများနှင့်  
မရင်ဆိုင်ရအောင်ယခုကဲ့သို့ တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

တစ်ခါတစ်ရုက္ကာယ်က မှန်နေသော်လည်းအခြားသူများက  
များယွင်းစွာဆက်ဆံပြောဆိုတာမျိုးရှိနိုင်သလိုမဖြောင့်မတဲ့ မမှန်ကန်သူ  
များနှင့် ပြောဆိုဆက်ဆံရတာမျိုးလည်းရှိနိုင်သည်။ ဤကဲ့သို့ခါမျိုးတွင်  
မုဒ္ဒမြောက်စွာ(သို့မဟုတ်)နှီးည့်ပျော်ပျောင်းစွာဖြင့် ကိုင်တွယ်သိမ်းသွင်း  
ဖြေရှင်းတတ်ဖို့လိုသည်။

လုပ်ငန်းခွင်အတွင်းဆက်ဆံရေးပြပြစ်ကောင်းမွန်ရေးနှင့်  
လုပ်ငန်းခွင်အတွင်းအောင်မြင်ရေးအတွက်လည်းမုဒ္ဒဖြစ်ဖို့လိုသည်။  
အထူးသဖြင့်မိမိတို့ထက် အသက်၊ ဂုဏ်ဝါ၊ ရာထူးကြီးသူများနှင့်  
ဆက်ဆံပြောဆိုကြရာတွင် မုဒ္ဒမြောက်စွာဆက်ဆံ ပြောဆိုကြခြင်း  
အားဖြင့် မလိုလားအပ်သည့်အခက်အခဲ ပဋိပက္ခများကိုရှောင်ရှား  
နိုင်ကာလုပ်ငန်းတွင် အောင်မြင်မှုများကို ဆွတ်ခူးရယူနိုင်ကြမည်  
ဖြစ်သည်။

မြန်မာရာဝင်တွင် စကားပြောဆိုရာ၏ အလွန်မုဒ္ဒမြောက်  
သည့်ပညာရှိအမတ်ကြီးတစ်ပါးရှိသည်။ ယင်းအမတ်ကြီး၏ အမည်မှာ  
ဦးပေါ်ဦးဖြစ်သည်။

တစ်နေ့ညီလာခံ၌ ရှင်ဘူရင်နှင့် ဦးပေါ်ဦးတို့စကားအပြန်  
အလှန် ပြောဆိုကြသည်။ ပြောဆိုကြသည့်အကြောင်းအရာမှာ  
နှစ်းတော်ဆောက်ရန်သစ်ရွေးချယ်ဖို့ဖြစ်သည်။

‘ဟဲ.. ပေါ်ဦး.. ပျော်ကတိုးသားဆိုလျှင်မကောင်းဘူးလား ကဲ့’  
ရှင်ဘူရင်ကဒီလိုပြောတော့ ဦးပေါ်ဦးစိတ်ထဲမှာ ယခုလိုတွေးသည်။  
သစ်ထဲမှာက ကျွန်းသစ်ကအကောင်းဆုံး၊ ယခုရှင်ဘူရင်ကပျဉ်းကတိုး  
လိုပြောနေသည်။ရှင်ဘူရင်ကိုအများပိုလ်ပုံ အလယ်ညီလာခံမှာ  
ပျဉ်းကတိုးနှင့် မသင့်တော်ပါဘူးရား၊ ကျွန်းသစ်သာ အသင့်တော်ဆုံးပါ  
ဘူးရားလိုလျှောက်တင်၍မရ မူဒု မြောက်စွာ ပျော့ပျောင်းပြေပြစ်စွာ  
လျှောက်တင်မှဖြစ်ချိမ့်မည်။

‘မှန်ပါ ပျဉ်းကတိုးသားလည်းကောင်းပါတယ်ဘူးရား၊ ကျွန်းသားလည်း  
ကောင်းပါတယ်ဘူး’

ဦးပေါ်ဦးက ယခုလိုပြန်လျှောက်တော့ ရှင်ဘူရင်လည်းတစ်မိုးဖြစ်သွား  
ပြီး ယခုလိုပြောပြန်သည်။

‘အိမ်း ဒါဆိုလျှင် ပိတောက်သားဆိုရင်ရောမကောင်းဘူးလားကဲ့’

‘မှန်ပါ ပိတောက်သားလည်းကောင်းပါတယ် ဘူးရားကျွန်းသားလည်း  
ကောင်းပါတယ်ဘူး’

ဒီတော့ တစ်ခါဘုရင်ကပြောပြန်သည်။

‘အိမ်း ယမနေသားဆိုလျှင်ရော မသင့်မြတ်ပေဘူးလားကဲ’

‘မှန်ပါ ယမနေသားလည်းသင့်မြတ်ပါတယ်ဘုရား’

‘ကျွန်းသားလည်းသင့်မြတ်ပါတယ်ဘုရား’

ဘုရင်ကဘာသားပြောပြော ဦးပေါ်ဦးကအမြတ်များကို  
ထည့်ထည့်ပြောနေတော့ ဘုရင် လည်း တဖြည်းဖြည်းသကောပေါက်  
သွားပြီး ယခုလိုမိန့်သည်။

‘ဟယ်ပေါ်ဦးကလည်းစောငေးစီးကတည်းက ကျွန်းသားအကောင်း  
ဆုံးလို့ ပြောလျှင်ပြီးရော။ ကဲကဲအမိန့်ချေမှယ်။ ကျွန်းသားနဲ့ ဆောက်စေ’

ဤသည်မှာ ပညာရှိအမတ်ကြီးဦးပေါ်ဦး၏ရှင်ဘုရင်ကို  
မိမိဘက်ပါလာအောင် မူဒုမြောက်စွာလျောက်တင်သွားပုံဖြစ်သည်။  
စာရေးသူတို့အနေဖြင့် မူဒုမြောက်စွာ ဆက်ဆံပြောဆိုလာနိုင်သည်နှင့်  
အမျှ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် ပဋိပက္ခ<sup>၁</sup>  
အက်အခဲများနည်းပါးလာကာ အောင်မြင်မှုများရရှိနိုင်ကြမည်ဖြစ်  
သည်။



“စီမံခန့်ခွဲမှု (Management)၏ အဓိကပန်းတိုင် ရည်မှန်းချက်မှာ ပြေလည်အောင်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ရာ စီမံခန့်ခွဲသူများ အနေဖြင့် မူဒုမြောက်စွာ ပြောဆို ဆက်ဆံဆောင်ရွက် ကြခြင်းအားဖြင့် အောင်မြင်မှုများဆွတ်ယူနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။”

## သင့်ကိုတန်ဖိုးတက်စေမည့်မဟာပျူဟာများ (ယ)

မုဒ္ဒ(နှုံးညွှန်ပျောင်းခြင်း)မဟာပျူဟာ (၂)

မြန်မာရာဇဝင်တွင် မုဒ္ဒမြောက်စွာလျှောက်တင်နိုင်သည့်နောက်  
ထပ်သူရဲကောင်း မင်းတစ်ပါးရှိသေးသည်။ ဘုရင့်နောင်ကျော်ထင်နောက်  
ရထာဖြစ်သည်။ 'ဘုရင့်နောင် ဖောင်ဖျက်သလို' ဆိုသည့်စကားကို  
မြန်မာတိုင်းကြားဖူး၊ ပြောဖူးကြလိမ့်မည်။ ယင်းဘုရင့်နောင်ဖောင်ဖျက်  
သည့်ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် နောင်ရိုးတိုက်ပွဲကာလတွင် ဘုရင့်နောင်  
ကျော်ထင်နောက်ရထာမှာ ဘုရင့်နောင်ဘွဲ့မရသေးပါ။ ကျော်ထင်  
နောက်ရထာဘွဲ့ဖြင့်သာရှိပါသေးသည်။

မင်းတရားတပင်ရွှေထီးကနောင်ရှိုးတိုက်ပွဲသို့ ကျော်ထင်နော်ရထာကို စေလွှတ်ရာ၌ စစ်ကိုခုံမင်သောစစ်ဘုရင်တစ်ပါးပါပါသူကိုစောင့်နှင့်ဦးသူရောက်မှုတိုက်ကြမည်ဆိုသည့်အကြောင်းကို ကျော်ထင်နော်ရထာအားအောက်ပါအတိုင်းပြော၍ မှာကြားလိုက်သည်။

‘သူလူတွေလျှင် မတိုက်လေနှင့် ငါရောက်မှုတိုက်တော်မူမည်’ သို့သော် ဘုရင့်နောင်မှာ တပင်ရွှေထီးညွှန်ကြားသည့်အတိုင်းမစောင့်ဘဲ ဖောင်ဖျက်ကာ ရန်သူတပ်များကို အနိုင်တိုက်ခိုက်ချေ မှုန်းပြီးမှ အောင်မြင်တော်မူပြီဆိုသည့်အကြောင်းကို တပင်ရွှေထီးအား လျှောက်ထားခိုင်းလိုက်သည်။

‘ဘုန်းတော်ကြောင့် အောင်မြင်တော်မူပါပြီ’  
ပုံမှန်အားဖြင့် တိုက်ပွဲအောင်မြင် လုပ်ငန်းပြီးမြောက်သွားပြီဖြစ်၍ ဤဖြစ်စဉ်အပေါ်တွင် မင်းတရားတပင်ရွှေထီးအနေဖြင့် နှစ်ထောင်းအားရရှိရမည်။ သို့သော်တပင်ရွှေထီးသည် စစ်ကိုခုံမင်သည့်စစ်ဘုရင်ဖြစ်သည့်နှင့်အညီ စစ်ပွဲကို သူကိုယ်တိုင်မတိုက်ရ၍ ကျော်ထင်နော်ရထာအားယခု ကဲသို့ ဖြစ်တင်မောင်းမဲလေသည်။

‘ငါကိုမင့်ဘဲနှင့် တိုက်နှင့် သည် ငါပွဲတော်ကိုဖျက်သည်တကား’

ဤနေရာတွင် ကျော်ထင်နော်ရထာနနေရာဝင်ရောက်ခံစား  
ကြည့်ပါက များစွာခံပြင်းဖွယ်ဖြစ်သည်။ မိမိမှာတာဝန်ဝေါယားများကို  
လည်းပြီးမြောက်အောင် အမှုတော်ထမ်းသက်စွန့်ဆံဖျား ဆောင်ရွက်  
ရသည်။ ယခုမျှက်နှာမရ၊ ခြေထောက်ရဆိုသလို ဆူပူကြိမ်းမောင်းခံနေ  
ရသည်။

လူငယ်များအနေဖြင့် လုပ်ငန်းခွင်ဝင်ရောက်ကြရာ၌ ဖော်ပြပါ  
အခြေအနေမျိုးများကြံတွေကြရလိမ့်မည်။ တစ်ခါတစ်ခံမိမိက လုပ်ငန်း  
တာဝန်ကို ပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်ထားသော်လည်း ညွှန်ကြား  
ချက်အတိုင်း မဆောင်ရွက်၍သော်လည်းကောင်း၊ လုပ်ပုံလုပ်နည်း  
တစ်စုံတစ်ရာများယွင်း၍သော်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့ထက်အသက်  
ဂုဏ်ဝါကြီး သူများ၊ ရာထူးကြီးသူများက ဆူပူအပြစ်တင်သည့်အခါ  
စိတ်လိုက်မာန်ပါ တိန်ပြန်မပြောဆိုဘဲ မှုဒ္ဓမြောက်စွာ တိန်ပြန်ပြောဆို  
နိုင်ဖို့လိုအပ်သည်။

ယခုအဖြစ်အပျက်တွင် ကျော်ထင်နော်ရထာအနေဖြင့်  
တပင်ရွှေထီးအားမှုဒ္ဓမြောက်စွာတိန်ပြန်ပြောဆိုသည်မှာ များစွာနည်းယူ  
ဖွယ်ကောင်းလှသည်။ ကျော်ထင်နော်ရထာမှ တပင်ရွှေထီးအား  
အောက်ပါအတိုင်း ပြန်လည်လျှောက်တင်သည်။

‘မှန်ပါ ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်လှသောမင်းမြတ်ဘုရား၊ ဤတိုက်ပွဲဟာ အရှင်အရှင်ချင်းတိုက်သည် တိုက်ပွဲမဟုတ်ပါ။ ကျွန်ုပ်ချင်းတိုက်သည် တိုက်ပွဲဖြစ်ပါ၍ အရှင်နှင့် မထိုက်တန်၊ ကျွန်ုတော်မျိုးကြီးနှင့်သာတန်ပါ သဖြင့် တိုက်ပါသည် ဘုရား’

ဤလျှောက်တင်မှုမှာ မုဒ္ဒမြောက်စွာကောင်းမွန်လှသဖြင့် မင်းတရားတပင်ရွှေထီးလည်းကောင်းအားရတော်မူ၍ ဆုတော် လာသံတော်များ ချီးမြင့်တော်မူလေသည်။

လူအများနှင့် ဆက်ဆံပြောဆိုရာတွင် မုဒ္ဒမြောက်စွာ ပြောဆို နိုင်သူအနေဖြင့် ပဋိပက္ခအခက်အခဲများလျှော့နည်းကာ အဆင်ပြု ချောမွေစွာ လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင် နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ စီမံခန့်ခွဲမှု (Management)၏ အဓိကပန်းတိုင် ရည်မှန်းချက်မှာ ပြေလည်အောင်ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ရာ စီမံခန့်ခွဲသူများ အနေဖြင့် မုဒ္ဒမြောက်စွာ ပြောဆိုဆက်ဆံဆောင်ရွက် ကြခြင်း အားဖြင့်အောင်မြင်မှုများဆွဲတယူနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။



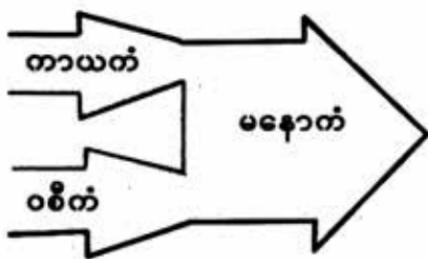
“ယနှစ်အင်တာနက် ဖော်ဘုတ်(Facebook)ပေါ်တွင် လူငယ် များအကြားစိတ်ကြီးဝင်သည်ဟုသည် စကားရပ်ခေတ်စားနေသည်ကို စာရွှေသူတို့လည်း သိရှိမည်ထင်ပါသည်။ ဘဝတွင်အောင်မြင်တိုးတက် ရေးအတွက် စိတ်ကြီးဝင်ဖို့အမှန်တကယ် လိုအပ် ပါသည်။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက တောင်မြို့မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီးက စာရေးသူ တို့ကို စိတ်ကြီးဝင်ကြစမ်းပါဟု အတိအလင်း ဟောပြော ညွှန်ကြားတော်မူ့ခဲ့သည်။”

## သင့်ကိုတန်ဖိုးတက်စေမည်မဟာပျိုံဟာများ (c)

(၂) 'မနောက်ဦးဆောင်စေ၍ အောင်မြင်မှုကိုတည်ဆောက်ခြင်း'  
'စေတနာ ထံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မာဝါမီ'

(ဂါတဗုဒ္ဓဘာသာ)

ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောက်ဟူ၍ ကံသုံးပါးရှိသည့်အနက်  
'မနောက်'ကအကြီးအမှုပြုးဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မြတ်စွာဘုရားရှင်  
ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ဟောကြားတော်မှုခဲ့သည်။



ဖော်ပြပါပုံအတိုင်း စိတ်ကမည့်ဆောင်ဘဲစာရေးသူတို့အနေဖြင့် ကာယက်၊ ဝစ်က်၊ အမှုကိစ္စများကိုဆောင်ရွက်ခြင်းမပြနိုင်ပါပေ။ သိဖြစ်၍ ဘဝအောင်မြင်ရေးအတွက်ကြီးစားဆောင်ရွက်ကြသည့် နေရာတွင်လည်းစိတ်ကိုအကြီးအမှုပြည့်ဆောင်စေကာ ကြီးစားအား ထုတ်ကြရမည့်ဖြစ်ပါသည်။ စိတ်ကရွှေ့ဆောင်လျှင် ဤကမ္ဘာပေါ်တွင် မည်သည့်အရာကို မဆိုပြီးမြောက်အောင်မြင်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင် မည်ဖြစ်ပါသည်။

ယနေ့အင်တာနက် ဖွေ့စိုက်(Facebook)ပေါ်တွင် လူငယ် များအကြားစိတ်ကြီးဝင်သည်ဟူသည့်စကားရပ်ခေတ်စားနေသည်ကို စာရွှေသူတို့လည်းသိရှိမည်ထင်ပါသည်။ ဘဝတွင်အောင်မြင်တိုးတက် ရေးအတွက် စိတ်ကြီးဝင်ဖို့အမှန်တကယ်လိုအပ်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက တောင်မြို့မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီးက စာရေးသူတို့ကို စိတ်ကြီးဝင်ကြစမ်းပါတု အတိအလင်းဟောပြော ဆိန်ကြားတော်မှုခဲ့သည်။

**“စိတ်ကြီးဝင်ကြစမ်းပါ”**  
**(တောင်မြို့မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီး)**

စိတ်ကြီးဝင်သည်ဆိုသည်မှာ ဘဝင်မြင့်ခြင်း၊ မာန်မာန ထောင်လွှားခြင်းကိုဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ဘဲ မိမိကိုယ်ကို တန်ဖိုးထားကာ ပထမတန်းစားသို့မဟုတ် အထက်တန်းစား စိတ်ဓာတ် မျိုးမွေးမြှုံးမြှုံး၊ ထားရှုကြဖို့ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဘဝတွင် တိုးတက်အောင်မြင် ဖို့ပဲ ပထမ တန်းစားစိတ်ဓာတ်ရှိဖို့လိုအပ်သည်။ ဒုတိယတန်းစား စိတ်ဓာတ်၊

တတိယတန်းစား စိတ်ဓာတ်များဖြင့် ဘဝတွင် အောင်မြင်မှ ကို  
မရရှိနိုင်ပါ။

လူတိုင်းလူတိုင်းမှာ မွေးဖားစဉ်ကတည်းက ပထမတန်းစား  
အလုပ်အကိုင်ရာထူးများကိုသာ လုပ်ကိုင်လိုကြသည် ချည်းသာဖြစ်ပါ  
သည်။ သို့သော်ကံတရားအမျိုးမျိုးကြောင့် မွေးဖားစဉ်ကတည်းက  
ပထမတန်းစား အလုပ် အကိုင်ကိုလုပ်ကိုင်ခွင့်ရသူမှာ ဆယ်ရာခိုင်နှုန်း  
နှစ်ဆယ် ရာခိုင်နှုန်းခန့်သာရှိပြီး ကျွန်ုရှုစ်ဆယ်ရာခိုင်နှုန်းခန့်မှာ  
ဒုတိယတန်းစားအလုပ်အကိုင်၊ တတိယတန်းစားအလုပ်ကိုင် များကို  
သာလုပ်ကိုင်ကြရသည်။ အရေးကြီးသည်က ဒုတိယတန်းစားအလုပ်  
အကိုင်ကို လုပ်ကိုင်ရသည်ဖြစ်စေ၊ တတိယတန်းစားအလုပ်အကိုင်ကို  
လုပ်ကိုင်ရသည်ဖြစ်စေ၊ ပထမတန်းစားစိတ်ဓာတ်ကို ထားရှိနိုင်ကြဖို့  
ဖြစ်သည်။ မိမိလုပ်ကိုင်သည့်အလုပ်ကို စိတ်ကြီးဝင်ပြီး ပထမတန်းစား  
စိတ်ဓာတ်ဖြင့် လုပ်ကိုင်ပါက တစ်စတစ်စအောင်မြင်မြင့်မားလာပြီး  
ပထမတန်းစားအလုပ်အကိုင်များကို လုပ်ကိုင်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ- ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်တစ်ကောင်ကိုသတ်ခြင်းနှင့် ဆင်တစ်  
ကောင်ကိုသတ်ခြင်းမှာ သူ့အသက်ကိုသတ်သည့်ကံချင်းတူသော်လည်း  
အားထုတ်ရသည့် အားထုတ်မှု၊ စိတ်စောနာ စောဆော်မှုတို့  
ကွာခြားသဖြင့် ကံအကျိုးပေးချင်းလည်း ကွာခြားသည့် သဘော  
ဖြစ်သည်။ မိမိဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်သည့်အလုပ်ကို ပထမတန်းစား  
စိတ်ဓာတ်ထားကာ စိတ်စောနာအပြည့်ဖြင့် အားထုတ်ဆောင်ရွက်  
လုပ်ကိုင်ပါက မိမိ၏ တန်ဖိုးတစ်စတစ်စမြင့်မားလာကာ ဘဝ  
အောင်မြင်မှုများ ဆွတ်ယူရရှိ နိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။



“ကုသိုလ်ကဲ၏ အာနဘော်မှာ ကြီးမြတ်သောကြောင့်  
ကောင်းမှုပြုခြင်း၏အကျိုးရလဒ်ကို ရေရှည်တွင်  
ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန်ခံစားသွားကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။  
အောင်မြင်မှုဆီသို့ချိတက်ကြရမှု နည်းမှန် လမ်းမှန်ဖြင့်  
ဖြည်းဖြည်း မှန်မှန်ချိတက်ကြဖို့လိုပါသည်။”

## သင့်ကိုတန်ဖိုးတက်စေမည့် မဟာပြုဟာများ(၁)

(၆) ကောင်းမှုကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးအာနိသင်ကိုအသုံးချပါ

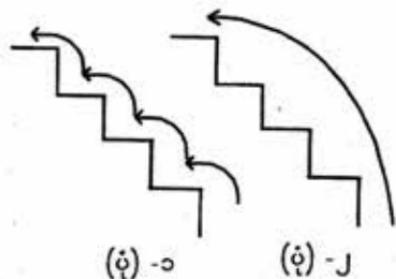
ကျည်းကန်ရှင်ကြီးကမေး၍ ကျိုးသဲလေးထပ်ဆရာတော်ကြီးဖြေဆိုတော်မူသော “စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်း” အမေးပူစွာ ၂၁၄း၃၉၌ ‘အကုသိုလ်ကံ၊ ကုသိုလ်ကံ၊ ဘယ်ကံအားကြီးကြသနည်း’ ဟု မေးထားရာတွင် ကျိုးသဲလေးထပ်ဆရာတော်ကြီးက ‘ကံ ပါးတွင် အကုသိုလ်ကံအားနည်း၏။ ကုသိုလ်ကံအားကြီး၏’ ဟု အတိအလင်းဖြေဆိုတော်မူထားပါသည်။

လူတော်တော်များများအနေဖြင့်ဘဝတွင် မကောင်းမှုအကုသိုလ်ကံများက လျင်မြန်စွာ အကျိုးပေးပြီး ကောင်းမှုကုသိုလ်ကံများက အကျိုးပေးရန်နောင့်နေးသဖြင့် ကံ ကံ၏အကျိုးပေးအပေါ် မယုံကြည်ကြ သယောင်

ပြောဆိုလေ့ရှိကြသည်။ အမှန်စင်စစ် အကုသိုလ် ကံသည် အာန္တော်  
နည်းသောကြောင့် မြန်စွာအကျိုးဖော်ပြီ ကုသိုလ်ကံကား အာန္တော်ကြီးမြတ်  
သောကြောင့် နှောင့်နှေးမှ အကျိုးပေးသည့် သဘော ဖြစ်သည်။

ဥပမာ - ကောက်ပဲ၊ စပါးစသောအသီးအနှစ်ပင်တို့သည်  
တစ်ကြိမ်သာ စားရှု အာန္တော်ငယ်သောကြောင့်လျင်မြန်စွာကြီး  
သဖြင့်လျင်မြန်စွာသီးပြီး အုန်း၊ ထန်းစသော အပင်တို့သည် ကာလ  
ရည်ကြာစွာစားရှု အာန္တော်ကြီးသောကြောင့် တဖည်းဖြည်းကြီး  
ထွားကာ နှေးနှေးသီးသည့် သဘောဖြစ်ပါသည်။

ဘဝတွင် ထိပ်တန်းရောက်အောင်မြင်လိုသူတစ်ဦးအနေဖြင့်  
မိမိတို့၏ ဘဝတွင် ကုသိုလ်ကံပင်များများပြားစွာ စိုက်ပိုးရန် သို့မဟုတ်  
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်လိုအပ်ပါသည်။ ကုသိုလ်ကံ၏ အာန္တော်မှာ ကြီးမြတ်  
သောကြောင့် ကောင်းမှုပြခြင်း၏ အကျိုးရလဒ်ကို ရေရှည်တွင်  
ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန်ခံစားသွားကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အောင်မြင်မှုဆီသို့  
ချိတက်ကြရမည့် နည်းမှန်လမ်းမှန်ဖြင့် ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန်ချိတက်ကြဖို့  
လိုပါသည်။



ဥပမာ-ဖော်ပြပါပုံအတိုင်း အောင်မြင်မှုလျေကားထစ်များကို  
တက်လှုံးရာတွင် ပုံ(၁)အတိုင်း ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန်တစ်ဆင့်ချင်းတက်လှုံး  
ပါက တက်လှုံးရရွှေ့ယူသလို မတော်တဆ ခြေချော်လက်ချော်ပြုတ်ကျ  
လျှင်လည်း များစွာ အထိမနာလှပေ။ ပုံ(၂)အတိုင်း အမြန်ရောက်လို  
လော်ဖြင့် မတန်မဆကျော်လွှားခုန်ပျော်တက်ပါက သက်တောင့်သက်သာ  
မဖြစ်၊ မလွှာယ်ကူသလို မတော်တဆ ခြေချော်လက်ချော်ပြုတ်ကျပါက  
လည်း များစွာ အထိနာမည့်သဘော ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ဆင့်ချင်းတစ်ဆင့်ချင်းတက်လှမ်းရာတွင်လည်း  
အခက်အခဲ ဆိုတာကတော့တွေကြောမည်သာဖြစ်သည်။ သို့သော်  
ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း အကုသိုလ်ကံနှင့်ကုသိုလ်ကံတို့၏  
အာနိသင်ကွာခြားမှုကို ကောင်းစွာ နားလည်သဘောပေါက်ပါက  
ကောင်းစွာ နှုလုံးသွင်း ဆင်ခြင်နိုင်ပြီး မှန်ကန်စွာ ကြိုးစားအားထုတ်  
နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဥပမာ-စာရေးသူတို့အနေဖြင့် လုပ်ငန်းခွင်အတွင်းတွင်  
အားသွန်ခွန်စိုက် ကြိုးစားအားထုတ်ဆောင်ရွက်ရင်း မရည်ရွယ်ဘဲ  
မတော်တဆ ခွဲတော်မှားယွင်းဆောင်ရွက်မိပါက လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ  
စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများအရ အပြစ်ပေးအရေးယူခံရသည့်အခါ မိမိက  
ကြိုးစား အားထုတ်သော်လည်းမတရားသဖြင့် အပြစ်ပေးရေးယူ  
ခံရသည်ဟု ခံစားတတ်ကြသည်။

အမှန်စင်စစ် အကုသိုလ်ကံသို့မဟုတ် မကောင်းမှုကံ၏  
အာနိသင်မှာင်ယောကြောင့် ချက်ချင်းအကျိုးပေး ခြင်း ဖြစ်ပြီး  
အလုပ်ကိုကြိုးစားအားထုတ်သည့်ကောင်းမှု၏ အာနိသင် မှာ  
ကြိုးသောကြောင့် ချက်ချင်းလက်ငင်းအကျိုးမပေးဘဲ ကာလအတိုင်း  
အတာတစ်ခုရည်ကြောလာမှ တဖြည်းဖြည်းချင်းအကျိုးပေးလာတတ်  
သည့်သဘောဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာလူငယ်တစ်ယောက်အနေဖြင့် ကံ  
တရားတို့၏ နှီးည့်သိမ်မွေ့မှာ လောကသဘာဝတို့ကို ကောင်းမွန်စွာ  
နားလည်သဘောပေါက်ဆင်ခြင်နှင့်သွင်းနိုင်ပါက မြန်မာနည်း မြန်မာ  
ဟန်ဖြင့် ကြိုးစားအားထုတ်ကာ ကမ္မာနှင့် ရင်ဘောင်တန်းယှဉ်ပြိုင်  
အောင်မြင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

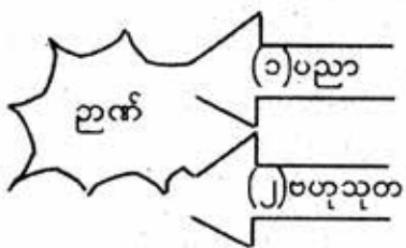


“ဉာဏ်ရှိလာအောင် ဉာဏ်ကိုဖန်တီးကြရမည်ဖြစ်သည်။ ပိုမိုကောင်းမွန်မှန်ကန်သည့် ဉာဏ်ကို ဖန်တီးနိုင်လေလေ၊ ပိုမိုအောင်မြင်လေလေဖြစ်သည်။”

## သင့်ကို တန်ဖိုးတက်စေမည့်မဟာပျိုးဟာများ (အ)

(၃) ဉာဏ်ကိုဖန်တီးခြင်း

ဉာဏ်ရှိမှုအောင်မြင်မည်ဆိုသည့်စကားကို ကြားဖူးကြလိမ့်မည် မှန်ပါသည်။ ကောင်းမွန်မှန်ကန်သည့် ဉာဏ်ရှိပါမှ ဘဝတွင် အောင်မြင် နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဉာဏ်ရှိလာအောင် ဉာဏ်ကိုဖန်တီး ကြရမည် ဖြစ်သည်။ ပိုမိုကောင်းမွန်မှန်ကန်သည့် ဉာဏ်ကိုဖန်တီးနိုင်လေ လေ ပိုမိုအောင်မြင်လေလေဖြစ်သည်။



အမိကအားဖြင့် ဉာဏ်ကိုဖြစ်စေနိုင်သည့် အကြောင်းအရင်း  
ကြီးနှစ်ချက်ရှိပါသည်။ ယင်းနှစ်ချက်မှာ ဖော်ပြပါ ပုံအတိုင်း

- (က) ပညာ
- (ဂ) ပဟုသုတ

ဟူ၍ဖြစ်သည်။ စာရေးသူတို့ မြန်မာလူအဖွဲ့အစည်းတွင် ပညာပဟုသုတ  
ဟူ၍ သုံးနှစ်းကြလေ့ရှိသော်လည်း ယင်းအရာနှစ်ခုတွင် ရှုံးလိုးစွာ  
ပဟုသုတကို စုဆောင်းဆည်းပူးကြရမည်ဖြစ်ပြီး ရရှိလာသည့် ပဟုသုတ  
များကို ပညာဖြစ်လာအောင် ကြီးစားကြရမည်ဖြစ်သည်။ ပဟုသုတ  
အချက်အလက်များကို အသုံးပြု၍ ပညာဖြစ်လာအောင် ဖန်တီး  
အားထုတ်ရမည့် သဘောဖြစ်သည်။ ပညာအရည်အသွေးမြင့်မား  
ကောင်းမွန်လာလေလေ အဆိုပါပုံရှိလုပ်၏ ဉာဏ်အရည်အသွေးမြင့်မား  
ကောင်းမွန်လေလေဖြစ်သည်။

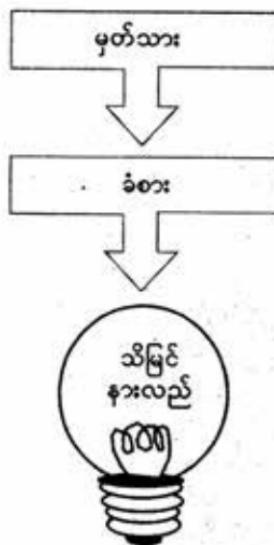


လူသား တစ်ယောက်အနေဖြင့် ယင်းပညာပဟုသုတများ  
ရရှိရေးအတွက် ယေဘုယျအားဖြင့်

(၁) အမြင်

(၂) အကြား

(၃) ခံစားထိတွေ့မှု ဟူသည့် လမ်းကြောင်းကြီးသုံးကြောင်းမှ  
သွင်းအားစု (Input) အနေဖြင့် လက်ခံရရှိပြီးယင်းအမြင်၊ အကြား  
ခံစားထိတွေ့မှုများမှ ရရှိလာသည့် ကြောင်းအရာအချက်အလက်  
များကို ရှုံးပြီးစွာမှတ်သားရန် လိုအပ်သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ကိုယ်တိုင်ခဲ့  
စားနိုင်အောင်အားထုတ်ကာ ထိုမှတစ်ဆင့်ကိုယ်တိုင်သိမြင်နားလည်  
လာအောင်ကြီးစားပြီး ပညာပဟုသုတဖြစ်လာအောင် ဖန်တီးရသည့်  
သဘောဖြစ်သည်။



လူတစ်ယောက်အနေဖြင့် နေ့စဉ်နေ့စဉ် မိမိကြံတွေနေရသည့် အဖြစ်အပျက်အတွေ့အကြံများ၏အမြင်၊ အကြား၊ ခံစားထိတွေ့မှုများ မှ သာသင်ယူမည်ဆိုပါက ရရှိလာမည့် ပညာပဟုသုတေသာ နည်းပါး သည့်အတွက် အခွင့်အခါပေါ်မူတည်၍ အခြားသူများ၏အတွေ့အကြံ များမှ သင်ယူကာပညာပဟုသုတေဖြစ်လာအောင် ဖန်တီးနိုင်ဖို့ လိုအပ် သည်။ အခြားသူများ၏ အတွေ့အကြံများမှ သင်ယူနိုင်ရန်အကောင်း ဆုံးနည်းလမ်းမှာ စာဖတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဘဝ၏ တန်ဖိုးရှိသည့် အချိန်များကို စာဖတ်ခြင်းတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသင့်သည်။

စာပေဟုဆိုရာတွင် ယေဘုယျအားဖြင့် သုံးမျိုးထပ်မံခဲ့ခြား နိုင်သည်။ ယင်းသုံးမျိုးများ-

- (၁) စာ
- (၂) ကျမ်း
- (၃) ကျမ်းဂန် ဟူ၍ဖြစ်သည်။ စာဟူသည်မှာ စာရေးသူတို့ အားလုံး ရေးသားသည့် ကဗျာ၊ ဝတ္ထုတို့၊ ဝတ္ထုရှည်၊ ဆောင်းပါး စသဖြင့် အားလုံးပါဝင်သည်။ ကျမ်းဟူသည်မှာ ပညာရပ်တစ်ခုခုကို အကွာာ အစီအစဉ်ဖြင့် စနစ်တကျပြုစုရေးသားထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဥပမာ-ဆေး ကျမ်း၊ ပေဒင်ကျမ်းစသည်ဖြင့်ဖြစ်သည်။ ကျမ်းကို စကားလုံးတစ်လုံး ပေါင်းထည့်လိုက်၍ ကျမ်းဂန်ဟူသည်မှာ ကားမြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ဟောကြားတော်မူခဲ့သည့် တရားတော်များ

ဖြစ်သွားသည်။ စာကိုဖတ်ရှုသက်အတိုင်းအ တာ တစ်ခုအထိရလာ  
သည့်အခါကျမ်းကို တစ်ဆင့်တက်၍ ဖတ်ရှုသင့် သည်။ ထိုမှုတဆင့်  
ကျမ်းကိုဂိန်ဟူသည့် စကားလုံးတစ်လုံးပေါင်းထည့် လိုက်ပြီး ကျမ်းဂန်  
များကိုပါ တိုးတက်ဖတ်ရှုသင့်ပါသည်။

စာဖတ်ရှု၍ ရရှိလာသောအသိကို 'စာသိ'ဟုခေါ်သည်။  
အခြားသူများဟောပြောခြင်းကို နာကြားနားထောင်၍ ရရှိလာသော  
အသိကို 'နာသိ'ဟုခေါ်သည်။ ကောင်းမွန်မှန်ကန်သည့် ပညာပဟုသူ  
တာ၊ ဇကာင်းမွန်မှန်ကန်သည့် ဉာဏ်ကိုဖန်တီးလိုသူတစ်ယောက်အနေ  
ဖြင့် 'စာသိ'၊ 'နာသိ'အဆင့်တွင်သာ ရပ်မနေဘကိုယ်တိုင်သိမြင်နား  
လည်သည့် 'ငါသိ'အဆင့်ထိရောက်အောင် ကြီးစားအားထုတ်ကြရ  
မည်ဖြစ်ပါသည်။



“လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း၊ လူ၊ လောကအတွင်းများပြား  
လှစွာသောဒေါသထွက်စရာအဖြစ် အပျက်များကို  
ချင့်ချိန်သုံးသပ်ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းအားဖြင့်  
ဘဝတွင် အပြုသဘောဆောင်သော ရလဒ်များကို  
ရရှိပိုင်ဆိုင်နိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။”

## မေတ္တာပြင် အောင်မြင်ခြင်း

ယနေ့ခေတ်သည် ဒေါသထွက်စရာအလွန်များပြားသော ခေတ်ဖြစ်သည်။ ဤလောက၌ မိမစိတ်အလိုမကျတိုင်းသာ ဒေါသထွက် ရလျှင် ဒေါသချည်းထွက်နေရပြီး အလုပ်လုပ်စရာအချိန်သည်ပင်လျှင် ရှိတော့မည်မဟုတ်ခဲ့။ အမှန်စင်စစ် ဒေါသထွက်ခြင်းကြောင့် မိမ ဒေါသထွက်သူမှာ တစ်စုံတစ်ရာ မထိခိုက်ပဲ မိမိမှာသာ စိတ်ဝိုင်းဆိုင် ရာ ရှုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်ရခြင်းဖြစ်သည်။ သုံးသပ်သည်ဆိုသည်မှာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ သုံးခုကို သပ်ချုခြင်းဖြစ်ရာ၊ ဒေါသထွက်နေစဉ် အခါ၌ သုံးသပ်မှုမပြုလုပ်နိုင်ပဲ ဆုံးဖြတ်မှုများ၊ လုပ်ဆောင်မှုများပါမှားယွင်းနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေါသ၏ ဆိုးကျိုးကား အနန္တတည်း။

ထိုကြောင့် လောကနီတို့  
 “ပတ္တာနှင့်ရှုပက် ဝါကျံး၊  
 သဘာဝရှုပက် ပိယံး၊  
 အတ္တာနှင့်ရှုပက် ကောခံး၊  
 ယော ဇာနာတိ သပန္တီတောာ့”

ဟူ၍ဆိုထားခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်း၏အနက်အမိပိုယ်မှာ -

လောကေ = လောကျံး ပတ္တာနှင့်ရှုပက် = အရေးအခွင့်ရောက်  
 သည်နှင့် လျှော့သော ဝါကျံး = စကားကို လည်းကောင်း၊ သဘာဝ  
 ရှုပက် = ကိုယ်အား လျောက်ပတ်သော ပိယံး = ချစ်အပ်သောသူကို  
 လည်းကောင်း၊ အတ္တာနှင့်ရှုပက် = ကိုယ်နှင့်တန်ခို့သော ကောခံးအမျက်  
 ကို လည်းကောင်း၊ ယော = အကြောင်သူသည်၊ ဇာနာတိ = သိတတ်၏၊  
 သော = ထိုသူသည်၊ ပန္တီတောာ = ပညာရှိမည်၏ ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဒေါသအမျက်ဆိုသည်မှာ အနာဂတ် ပုဂ္ဂိုလ်မှုသာက်င်းသည်  
 ဖြစ်၍ စာရေးသူတို့မှာ ပုထုဇ္ဈား ဖြစ်သည့်အလျောက် လူ့လောက  
 တွင် ကျင်လည်နေသည်နှင့် အမျှ ဒေါသနှင့် အနည်းဆုင့်အများ ဆိုသလို  
 တွေ့ကြုံရင်ဆိုင်နေကြရညီးမည်ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနည်း မြန်မာဘန်  
 ဖြင့်အောင်မြင်လိုသူတစ်ဦးအနေဖြင့် ဒေါသကို ကောင်းမွန်မှန်ကန်စွာ  
 ရင်ဆိုင်နိုင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါ လောကနီတိ၏ အလိုအရ  
 ဒေါသကို မိမိနှင့်ထိုက်တန်သည့် အားလျှော့စွာသာ ချင့်ချိန်ဖြစ်ပေါ်

သင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း၊ လူ့လောကအတွင်း များပြားလှစွာ သောဒေဝါသထွက်စရာအဖြစ်အပျက်များကို ချင့်ချိန်သုံးသပ်ရင်ဆိုင် ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းအားဖြင့် ဘဝတွင် အပြဿဘအောင်သော ရလဒ်များ ကို ရရှိပိုင်ဆိုင်နိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဒေါသကို ရင်ဆိုင်ရန် အကောင်းဆုံးလက်နက်မှာ မေတ္တာ လက်နက်ဖြစ်ပါသည်။ စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်းတွင် ကျည်းကန်ရှင်ကြီး၏ ‘မေတ္တာပို့မည်’ လျှပေးမည်၊ ဘယ်သည် ကုသိလ်ကြီးသနည်း’ ဆိုသည့် မေးခွန်းကို ကျိုးသဲလေးထပ် ဆရာတော်ကြီးမှ ပြန်လည်ဖြေကြားရာ တွင် ဒါန၏အကျိုးမှာ ကာမသုဂတ်ဘုံးသာ အကျိုးပေးပြီး ကာမဓတ် ကိုမလွန်ဆန်နိုင်ပဲ မေတ္တာပွားများခြင်း၏အကျိုးမှာ မူကား ရှုပါဝစရ ပြဟ္မာ?ဘုံးသို့၊ ရောက်စေသည့်တိုင်အောင် အကျိုးပေးနိုင်သည့်အတွက် ပိုမိုအကျိုးကြီးသည်ဟု အတိအလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ မိမိ၏ လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း မိမိ၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များအပေါ် ဝယ်သူများ အပေါ်၊ ပြိုင်ဖက်များအပေါ် မေတ္တာထားရှိပွားများလာနိုင် သည့်နှင့်မျှ အောင်မြင်မှုအကျိုးရလဒ်များ တစာတစ တိုးပွားရရှိခဲ့စားလာကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် မေတ္တာပို့ရခြင်း၏ အကျိုးဆယ့်တစ်ပါးကိုလဲ မြတ်စွာ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက တိုက်ရှိက်ဟောကြားတော်မူထား ပါသည်။ ယင်းမေတ္တာပို့ရခြင်း၏အကျိုးဆယ့်တစ်ပါးမှာ -

- ၁။ သူခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ သူပွဲတိ၊ အိပ်ရ၏။
- ၂။ သူခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ပဋိပွဲနှုတ်တိ၊ နှီးရ၏။
- ၃။ ပါပက်၊ ဆိုးရွားယုတ်မာ မကောင်းစွာသော။ သူပိန္ဒာ အိပ်မက်ကို  
နုပသာတိ၊ မမြင်မက်ရ။
- ၄။ မနုသာနံ၊ လူအပေါင်းတို့၏ပိယော၊ ချစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊  
ဖြစ်၏။
- ၅။ အမန္ဒသာနံ၊ တန္ထား ဖုတ်၊ ကျေတ်၊ နတ်ရုံ၊ စုန်းရှုံး၊ ဘီလူး  
ရက္ခိုသ်တို့၏။ ပိယော၊ ချစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
- ၆။ ဒေဝတာ၊ နတ်ကောင်းတို့သည်။ အနုရက္ခို၊ အစဉ်စောင့်  
ရှောက်ကုန်၏။
- ၇။ အသာ၊ ထိုမေတ္တာပွားသောသူအား။ အရိုဝါ၊ မီးသည်လည်း။  
နကမတိ၊ မလောင်နိုင်။ စိသုဝါ၊ အဆိပ်သည်လည်း။ နကမတိ၊  
မတတ်နိုင်။ သတ္တာဝါ၊ မြှား၊ လျှော့၊ မီးပေါက်စသောလက်နက်  
သည်လည်း။ နကမတိ၊ မရောက်နိုင်။
- ၈။ တုဝါး၊ ဆောဆောလျင်လျင်။ စိတ္တာ၊ စိတ်သည်။ သမာဓိယတိ၊  
တည်ကြည်၏။
- ၉။ မူခဝဏ္ဏာ၊ မျက်နှာအဆင်းသည်။ စိပ္ပသီဒတိ၊ ကြည်လင်၏။
- ၁၀။ အတိမူငြော၊ မတွေ့ဝေ သည်ဖြစ်၍။ ကာလံကရောတိ၊  
သေရ၏။

၁၁။ ဥထ္တရီး လွန်မြတ်သော လောကုထဲရာ တရားကို။ အပွဲ့စိုးဖွံ့ဖြိုး  
ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်သည်ရှိသော်။ ပြောလောကူ ပဂေါ် ပြဟာ  
ပြည်သို့လားရသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။  
ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းမေတ္တာအကျိုးဆယ့်တစ်ပါးတွင် ရွှေ  
ဆယ်ပါးမှာ မျက်မောက်ဒို့စွာအကျိုးများဖြစ်၍ မေတ္တာပွားများခြင်း  
ဖြင့်ဒေါသကို လျော့ပါးစေကာ ကောင်းကျိုးများဖြစ်ထွန်း စေပြီး မြန်မာ  
နည်းမြန်မာ့ဟန်ဖြင့် အောင်မြင်နိုင်ကြ မည်ဖြစ်ပါသည်။



“လူတစ်ယောက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်မြင်ရေး  
အတွက် အဓိကအဆုံးအဖြတ်ပေးသည်မှာ အားကြီး  
ခြင်း၊ အားငယ်ခြင်း၊ အားသာချက်၊ အားနည်းချက်များ  
မဟုတ်ပဲ အဆိုပါအားကြီးခြင်း၊ အားငယ်ခြင်း၊ အားသာ  
ချက်၊ အားနည်းချက်များအပေါ်တွင် အဆိုပါ ပုဂ္ဂိုလ်  
အနေဖြင့်မည်သည့်မဟာပျော်ဟာကို မည်သို့ မည်ပဲ  
သုံးခွဲသနည်းဟူသည့်အချက်ဖြစ်ပါသည်။”

## ဥက်တောကိရှယ်၊ ပရီယာယ (ပါ) မဟာပျူဟာ (Strategy)

မဟာပျူဟာ (Strategy) သည် ဘဝအောင်မြင်ရေးအတွက် လွန်စွာ အရေးပါလှသည်။ လူတစ်ယောက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်မြင် ရေးအတွက် အဓိကအဆုံးအဖြတ်ပေးသည်မှာ အားကြီးခြင်း၊ အားငယ် ခြင်း၊ အားသာချက်၊ အားနည်းချက်များမဟုတ်ပဲ အဆိုပါ အားကြီးခြင်း၊ အားငယ်ခြင်း၊ အားသာချက်၊ အားနည်းချက်များအပေါ်တွင် အဆိုပါ ပုဂ္ဂိုလ်အနေဖြင့် မည်သည့် မဟာပျူဟာကိုမည်သို့မည်ပဲ သုံးစွဲ သနည်း ဟူသည့် အချက်ပြစ်ပါသည်။ အားကြီးသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ပင်ဖြစ်လင့်ကစား မဟာပျူဟာသုံးစွဲ၊ အားယွင်းပါက မအောင်မမြင်ဖြစ်နိုင်သလို... အားသာချက်များ မည်မှုပင်ရှိနေခေါ်ကာမူ မဟာပျူဟာ သုံးစွဲမှု

မကိုက်ညီပါက အရှုံးနှင့် ရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအတူ...  
အားငယ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ပင်ဖြစ်လင့်ကစား မဟာဗျာဘာ သုံးစွဲမှုနှင့်ကန်  
ပါက အောင်ပွဲရနိုင်သလို၊ အားနည်းချက်များရှိနေစေကာမူ မဟာ  
ဗျာဘာ သုံးစွဲမူ အံဝင်ခွင်ကျ ကိုက်ညီပါက အောင်မြင်မှုကို ရရှိနိုင်  
ပါသည်။

ကောလုံးပွဲတစ်ပွဲတွင် အသင်းတစ်သင်းအနေဖြင့် ပြိုင်ဖက်  
အသင်းအပေါ်အချိန်ပြည့်လွှမ်းမိုးခြယ်လှယ်ကစားနှင့်သော်လည်း  
ပွဲချိန်စွဲခါနီးတွင် ပြိုင်ဖက်အသင်းမှ အနိုင်ဂိုးသွင်းယူနိုင်ပါက အရှုံး  
ပေးရသလို... ဘဝကစားပွဲတွင်လဲ မဟာဗျာဘာရွေးချယ်မူ မှန်ကန်  
ရှုံးသာမက ယင်းမဟာဗျာဘာကိုရလဒ် ထွက်ပေါ်လာအောင် ကစား  
နှင့်ဖို့လိုသည်။ ဘဝအောင်မြင်ရေးအတွက် မဟာဗျာဘာရွေးချယ်  
ကြရာတွင် အထူးကရပြုရမည့် အချက်နှစ်ချက်မှာ -

- (o) မိမိအတွက် အရေးကြီးသည့်အရာ၊ ဦးစားပေးရမည့်အရာများ  
ကို အသေအချာနားလည်သဘောပေါက်ရန်နှင့်
- (j) ပေးစားသည့်အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်းတွင် မိမိလုပ်သင့်  
လုပ်ထိုက်သည့်အရာများကို ပြီးမြောက်အောင်မြင်အောင်  
လုပ်ဆောင် နိုင်ရန် တိုဖြစ်ပါသည်။  
ပရီယာယ်၊ မဟာဗျာဘာ သုံးစွဲမှုနှင့် ပတ်သက်၍ စွဲယုံစုံ  
ကျော်ထင် ကျမ်းတွင် ကျည်းကန်ရှင်ကြီးက

“ဘီလူးစေတဲ့ တွေ့တဲ့ခဲ့ ဘယ်ကြောင့် လောင်းတော်လွှတ်သနည်း”

ဟုမေးမြန်းရာ ကျိုးသဲလေးထပ်ဆရာတော်ကြီးက “ဉာဏ်တော်ကို ရွှေယ်ပရိယာယ်၊ ယိုးမယ်ဆို၍လွှတ်သတည်း။” ဟုဖြေကြားတော်မူထားပါသည်။

ယင်း၏ အဓိပ္ပာယ်အနက်အကျယ်မှာ ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဗာရာဏာသီပြည်၌ ပြဟွှေ့တ်မင်းကြီး၏ သားဖြစ်တော် မူစဉ်က လေး လှုံး တုတ်၊ ဓား၊ ခက်ရင်း ငါးပါးသောလက်နက်တို့ကို အတူမူတ်အပ်သောကြောင့် ‘ပွွာဝါမ မင်းသား’ ဟုအမည်တွင် တော်မူ၏။ မင်းသားသည် အရွယ်ရောက်သည့်အခါ တဲ့လွှာသိုလ်ပြည်တွင် ပညာသင်၍ ပညာစုံသော် လက်နက်ငါးပါးဆောင်လျက် ဗာရာဏာသီပြည်သို့ပြန်ခဲ့သော်... “သိလေ သလောမ” အမည်ရသော ဘီလူးစောင့်သည့် တော့အုပ်သို့ ရောက်လေ၏။

မင်းသားလည်း ဘီလူးနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့သည့်အခါ သူ၏ ငါးပါးသောလက်နက်တို့ဖြင့် တိုက်ခိုက်သော်လည်း လက်နက်တို့မှာ ဘီလူး၏ အမွေး၌သာဖြေတွယ်ကြကုန်၏။ သို့သော် မင်းသားမှာ မကြောက်မရှုပဲ လက်ခမောင်းခတ်ကာ လက်၊ ခြေတို့ဖြင့် တိုက်ခိုက်သော်လ... ပင့်ကူမျှင်၌ ကပ်သောယင်ကဲ့သို့ ဘီလူး၏အမွေး၌ဖြေ၍

မလူပ်ရှားနိုင်ပဲရှိ၏။ ထိုအခါ ဘီလူးလဲ မင်းသား၏ မကြောက်ရွှေ့သော ရဲရဲတောက်အသွင်ပြင်ကို ထိတ်လန့်ကာ ယခုကဲ့သို့မေးမြန်း၏။

“မောင်လုလင်၊ ငါခံတွင်းသို့ ဝင်အုံသည်ကိုစင်စစ်သိလျက် အဘယ်ကြောင့် မကြောက်မရှေ့၊ ရဲရဲတင်းမှာဘိသနည်း”  
ထိုအခါ မင်းသားက

“ဟယ် ဘီလူး၊ သတ္တဝါဟူသမျှကား တစ်ဘဝတွင် တစ်ခါ သေမြှဖြစ်၍ ငါမကြောက်သတည်း။ သို့ရာတွင်မူကား သင်သည် တစ်ပါးသတ္တဝါကို စားကာနေပေသော ဘီလူးတန်ခိုးကြီးဖြစ်သည်။ ငါကိုစားလျင်ငါဝမ်းတွင်ရှိသော ဝါရိရစိန်လက်နက်ခွဲကာထွက်၍ သင် သေရလေတော့မည်။ သို့ဖြစ်၍ ငါတစ်ယောက်ကိုစားကာနှင့် မသေပါ စေနှင့်ပြီး” ဟုဆို၏။

ထိုအခါ ဘီလူးလဲ မင်းသားပြောသည့်အတိုင်း ယုံကြည်၍ မင်းသားကို လွှတ်လေသည်။ ထိုနောက် မင်းသားက ဆုံးမသည့်အခါ ဘီလူးလဲ ငါးပါးသိလှုံး တည်၏။

ဤအကနိပါတ် ပစ္စာဝါ ၈၀၂၃ ပစ္စာဝါမင်းသည်

- (၁) အသက်ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ကြံတွေ့သော်လည်း မိမိ၏အစွမ်း အစကို ယုံကြည်ကာ အပြည့်အဝကြိုးစားအားထုတ်ခြင်း။
- (၂) အခြေအနေ အချိန်အခါ ပေးထားသူ့များအရ . . .

ပညာတည်းဟူသော ဝိဇ္ဇာနိန်လက်နက်ကို ပရီယာယ်ပြေကာ  
ထိရောက်မှန်ကန်သည့်မဟာပျောက်ကို သုံးစွဲနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့်  
မိမိထက်အားကြီးသည့် ဘီလူးစေးအပေါ် အောင်ပွဲရခြင်းဖြစ်ပါသည်။  
ဘဝတွင် ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်အားထုတ်ကြရန် မည်သည့်အခြေ  
အနေမျိုးမှာပင်ဖြစ်စေ မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်လေးစားဖို့လိုပါသည်။ မိမိ  
ကိုယ်ကိုယုံကြည်လေးစားပြီး မဟာပျောက် ရွေးချယ်မှုမှန်ကန်ကာ  
အပြည့်အဝကြိုးစားအားထုတ်ကြပါက အောင်ပွဲက လက်တစ်ကမ်း  
တွင်ရှိနေပါသည်။



“ဘဝအတွေ့အကြံဆိုသည်မှာ အချိန်တစ်ရက်ကုန်  
ဆုံးသွားတိုင်း အလိုအလျောက် ရရှိလာသည် မဟုတ်ပဲ  
နေစဉ်ဖြစ်ပါက ကြားနာနေရသည့် ကိစ္စများအပေါ်  
တွင် သင်ယူနိုင်ပါမှ အတွေ့အကြံဟူ၍ ရရှိလာခြင်း  
ဖြစ်သည်။ မသင်ယူမနာကြားပဲ နေရက်များကို ဖြတ်  
သန်းပါက အတွေ့အကြံဟူမခေါ်ဆိုနိုင်ပဲ ဖြစ်ရပ်များ  
ကို ဖြတ်သန်းနေခြင်းမျှသာဖြစ်သည်။”

## ဘဝမော်ဒယ်လ်မြှင့်တင်ခြင်း

စာရေးသူတို့တော်တော်များများက ဖုန်းမော်ဒယ်လ်အသစ်  
တစ်ခုထွက်လာတိုင်း ဝယ်လိုကြသည်။ ကိုင်လိုကြသည်။ ဒစ်ဂျစ်တယ်လ်  
ပစ္စည်းအသုံးအဆောင်များကို အစဉ်အမြဲ မော်ဒယ်လ် အမြင့်ကိုသာ  
လဲလှယ်ကိုင်ဆောင်လိုကြသည်။ ဘဝမှာ အောင်မြင်မှုများရရှိ ဆွတ်ခူး  
လိုလျင်လည်း မိမိတို့၏ စိတ်ကို စဉ်ဆက်မပြတ် မော်ဒယ်လ်မြှင့်တင်  
မြှင့်မားနေဖို့ လိုအပ်သည်။ စာရေးသူတို့က အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း  
များကိုသာ မော်ဒယ်လ်မြှင့်တင်သုံးစွဲနေကြပြီး မိမိတို့၏ စိတ်ကိုတော့  
မော်ဒယ်လ်မြှင့်တင်ဖို့ မိမိတို့၏ ဘဝကိုတော့မော်ဒယ်လ်မြှင့်တင်ဖို့  
မေ့လျော့နေကြသည်။

### “စိတ်ကိုဘယ်လိုမော်ဒယ်လျှင့်မလဲ”

- ဒီကန္တော်ခေတ် မော်ဒယ်လျှင့်ဖုန်းတစ်လုံးထွက်လာပြီဟု ဆိုလျင် ယခင်ဖုန်းများနှင့် အဓိကကွာခြားသွားသည်မှာ -
- (၁) အကြမ်းခံလာနိုင်မှု (ရောက်၊ ဖုန်မှုနှင့် ဒဏ်များကို ပိုမို ခံနိုင်ရည် ရှိလာမှု)
  - (၂) ကင်မရာအာရည်အာသွေးပိုမိုကောင်းမွန်လာမှုတို့ဖြစ်သည်။ ဘဝမော်ဒယ်လျှင့် စိတ်မော်ဒယ်လျှင့်တင်သည့် နေရာတွင်လည်း ထိနည်းတူပင်ဖြစ်သည်။ မိမိတို့အာနပြင့် လောကခံကို ပိုမိုခံနိုင်ရည်ရှိ လာလေလေ...၊ လူအမျိုးမျိုးတို့၏ ဝေဖန်အပြစ်တင်ပြောဆိုမှု တို့ကို ပိုမိုခံနိုင်ရည်ရှိ လာလေလေ မိမိတို့၏ ဘဝမော်ဒယ်လျှင့်မှာ ပိုမိုမြင့်မား လာလေ ဖြစ်သည်။

ထို့အတူ ကင်မရာနှင့် အလားသဏ္ဌာန်တူသည့် မိမိတို့၏ စိတ်မျက်စိ၊ စိတ်ဦးနှောက်တို့မှ အသိပညာပဟုသုတ တို့ကို ပိုမိုရှိမြင် မှုတ်သားလာနိုင်လေလေ...၊ မိမိတို့၏ ဘဝမော်ဒယ်မြင့်မား လာလေ ဖြစ်သည်။ မြန်မာမှု နယ်ပယ်တွင် ရှင်မဟာရွှေသာရက “သုစိပါဘာ” ဆုံးမစာလက်ဗြိုင်း စိတ်မျက်စိ၊ စိတ်ဦးနှောက်မှ တဆင့်လေ့လာ သင်ကြားကာ ဘဝမော်ဒယ်လျှင့်မြင့်တင်နိုင်မည့် နည်းလမ်းရှုစွဲသွေ် ကိုလမ်း ဉာဏ်ခဲ့ပါသည်။

ယင်းလက်ာမာ . . .

“သုစိပုဘာ၊ ဂိလိသိဓာ

အက္ခရာစွဲသုံး၊ ၤ၅၇လုံးကို

သိကံးပန်းသု၏ နေတိုင်းဆင်လေ့။

(ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ)

အဆိုပါအကူရာရှစ်လုံး၊ နည်းလမ်းရှစ်သွယ်မှာ

၁။	သူ - သူကောယျ	= နာကြားရာ၏။
၂။	စီ - စိန္တာယျ	= ကြံ့စည်ရာ၏။
၃။	ပုံ - ပုံစွဲယျ	= မေးမြန်းရာ၏။
၄။	ဘာ - ဘာသေယျ	= ရွတ်ဖတ်ရာ၏။
၅။	ဂါ - ဂိစာရေယျ	= ဂိစ်ရာ၏။
၆။	လို - လိုက္ခာယျ	= ရေးသားရာ၏။
၇။	သိုံ - သိုံက္ခာယျ	= သင်ကြားရာ၏။
၈။	ဓာ - ဓာရေယျ	= ဓာတ်ရာ၏။

ହୃଦୟପ୍ରତିଷ୍ଠାନୀ ॥

ဤနည်းလမ်းရှစ်သွယ်မှာ မိမိတို့၏ ဘဝအောင်မြင်တိုးတက်ရေးနှင့် ဘဝမော်ဒယ်လိမ်းတို့တို့၏ အတွက် လွန်စွာအောင်လှသည်။

၁။ သု - သုကေယျ - နာကြားရာ၏။

မိမိတို့လုပ်ငန်းဆောင်တာနှင့်ပတ်သက်၍ တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း အောင်မြင်ရာအောင်မြင်ကြောင်း အကြံ့ညာက်များ၊ အထင်အမြင်များကို နွေစဉ်မပြတ် နာကြားနေသင့်သည်။ ဘဝအတွေ့ အကြံ့ဆိုသည်မှာ အချိန်တစ်ရက်ကုန်ဆုံးသွားတိုင်းအလိုအလျောက် ရရှိလာသည် မဟုတ်ပဲ နွေစဉ်ဖြစ်ပျက်ကြားနာရသည့် ကိစ္စများအပေါ် တွင် သင်ယူနိုင်ပါမှ အတွေ့အကြံ့ဟူ၍ ရရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။ မသင်ယူ မနာကြားပဲနွေ့ရက်များကို ဖြတ်သန်းပါက အတွေ့အကြံ့ဟု မခေါ်ဆို နိုင်ပဲဖြစ်ရပ်များကို ဖြတ်သန်းနေခြင်းများသာ ဖြစ်သည်။

၂။ စီအောင် - ကြံ့စည်ရာ၏။

ကြံ့စည်တွေးတောစဉ်းစားခြင်းကသာ အောင်မြင်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ အလုပ်ကို ကြိုးစားအားထုတ်လုပ်ကိုင်ရုံးဖြင့် ဘဝတွင် အောင်မြင်နိုင်မည်မဟုတ်၊ ကြိုးစားအားထုတ်စဉ်းစားကြံ့စည်ဖို့လည်း လိုသေးသည်။ ကြိုးစား ကြံ့စည် စဉ်းစားမှု မှန်ကန်ပါက အချိန်တို့ အတွင်းတွင် မြန်မြန်ဆန်ဆန် အောင်မြင်နိုင်သည်။

၃။ ဗု - ဗုဇ္ဈာယျ - မေးမြန်းရာ၏။

မိမိသိရှိလို့သည်များကိုမေးမြန်းနိုင်လေလေ... သိလာ လေလေ... အောင်မြင်လာလေလေဖြစ်သည်။

### ၄။ ဘာ - ဘာသေယျ - ရွှေတ်ဖတ်ရာ၏။

အကြောင်းအရာတိုင်းကို ရွှေတ်ဖတ်နေဖို့မလိုအပ်သော်လည်း  
မိမိ အတွက် အရေးကြီးသည့်ကိစ္စရပ်များကို အသံထွက်ရွှေတ်ဖတ်ခြင်း  
အားဖြင့် ပိုမိုစွဲမြှုပ်သားနိုင်သလို... မိမိကိုယ်ကို လူ့ဆောင်ရာလဲ  
ရောက်သည်။

### ၅။ ခို - ဝိစာရေယျ - စီစဉ်ရာ၏။

ယနေ့ခေတ်ကားသတင်းအချက်အလက် (Information) များ  
ပေါက်ကွဲပြန်ကျေနေသည့် ခေတ်ဖြစ်သည်။ များပြားလှစွာသောသတင်း  
အချက်အလက်များထဲမှ မှန်ကန်သည့်သတင်းအချက်အလက်၊ မိမိနှင့်  
သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်ကို စီစဉ်ရွေးချယ်သုံးစွဲနိုင်မှုက  
ဘဝအောင်မြင်မှုအတွက် အခရာကျလာသည်။

### ၆။ လိ - လိကွေယျ - ရေးသားရာ၏။

မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းလိုအပ်ချက်အရ အချို့သောအကြောင်း  
အရာအချက်အလက်များကိုရေးသားမှုတ်သားထားနိုင်ဖို့လိုသည်။

၃။ သိ - သိကွေယျ - သင်ကြားရာ၏။

ယနေ့ခေတ်ကား သင်ယူမှုခေတ်ကြီးဖြစ်သည်။ သင်ယူမှုကို  
တန်.နေ၍ မရထုတ်ဆက်မပြတ် သင်ယူနေမှ တော်ကာကွေမည်။ သင်ယူ  
နိုင်လေလေ... အောင်မြင်လေလေဖြစ်သည်။

၄။ စာ - စာရေယျ - ဆောင်ရာ၏။

အသိဉာဏ်၏ အဆင့်အမြင့်ဆုံးအဆင့်ကား မိမိကိုယ်တိုင်  
လုပ်ဆောင်နိုင်မှဖြစ်သည်။

နာသိ

စာသိ

ငါသိ

ဖော်ပြပါ ပုံအတိုင်း ကြားနာခြင်းမှရရှိသည့် နာသိမှတဆင့်  
... စာပေလေ့လာဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် ရရှိသည့် စာသိ .. ကိုယ်တိုင်  
လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် ရရှိသည့် ငါသိ... စသည်ဖြင့် အဆင့်  
ဆင့်ပြောင်းလဲနိုင်မှသာ ဘဝအောင်မြင်မှုများကို ရရှိနိုင်ကြမည်  
ဖြစ်သည်။



“စီးပွားရေး စီမံခန့်ခွဲမှုသဘောတရားအရ အပလူ  
များကို အလျဉ်းသင့်သလို အကျိုးရှိစွာအသုံးချမှတ်ဖို့  
လိုသလို၊ မိမိ၏ ဝန်ထမ်းများကလည်း အခြားအဖွဲ့  
အစည်း၏ အပလူများဖြစ်မသွားအောင် ထိန်းသိမ်း  
ကာကွယ်ဖို့လိုအပ်သည်။”

## ရာမဏတ်တော်မှုရသော စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အသိသုတေသနဗျား

မြန်မာတိုင်း ရာမဏတ်တော်ကို ရင်းနှီးကြလိမ့်မည်။ အမှန် စင်စစ် ရာမယကာ အတ်တော်ကြီးသည် မူးရင်းသူတောာသာ မဟာကဗျာကြီးဖြစ်ပြီး အရှေ့တောင်အရှုနိုင်ငံများသို့ ပျော်လာကာ မြန်မာရာမ ယကာ၊ ထိုင်းရာမယကာ (Ramakien)၊ ကမ္မာဒီးယား ရာမယကာ (Remker)၊ လာအိုရာမယကာ (Phra Lak Phra Lam)၊ မလေးရှားရာမယကာ (Hikyut Sri Rama)၊ အင်ဒိုနီးရှားရာမယကာ (Ramayana Kakawia) စသည်ဖြင့် မူကွဲအမျိုးမျိုးကွဲပြားပေါ်ပေါက်လာ ခြင်းဖြစ်သည်။

ရာမ၊ သီတာ၊ လက္ခဏာ၊ ဟန့်မန်၊ သူကြိုတ်၊ ဘာလီ၊ ဒသော်ရှိ  
စသည့်အတ်ကောင်များဖြင့် ရသမျိုးစုံ ကြွယ်လှသည့် ရာမအတ်တော်  
၏ အဓိက အနှစ်သာရမှာ ဓမ္မနှင့် အဓမ္မအားပြိုင်ယဉ်ပြိုင်ကြရာတွင်  
ဓမ္မ၏ အောင်ပွဲကို ဖော်ကျိုးထားခြင်းဖြစ်၍ ဘဝအောင်မြင်ရေး  
အတွက်လည်း အားမာန်တက်ကြဖွယ် အတ်တော်ကြီး တစ်ခုဖြစ်သည်။

ယင်းရာမ အတ်တော်ကြီးတွင် အတ်ကွက်အမျိုးမျိုးပါရှိရာ  
ယခုအကြောင်းအရာနှင့်ဆက်စပ်ပတ်သက်သည့် အတ်ကွက် တစ်ခု  
ကိုသာထုတ်နှုတ်ဖော်ပြလိပါသည်။

ရာမမင်းသည် သီတာ မိဖုရားကြောင့် သီဟိုင်ကျွန်းကိုရုံ၍  
နေသောအခါ ဒသော်ရှိဘီလူးမင်း၏ညီ ပိဘီဇာသက် စစ်ထိုး၍ မသင့်  
ကြောင်း၊ သီတာမိဖုရားကို ရာမမင်းအား ပေးရမည့်အကြောင်းကို  
အသင့်အတင့်လျောက်သည်ကို နောင်တော် ဒသော်ရှိဘီလူးသည်  
နင်ရာမမင်းက သာပင်ဆိုသည်ဟူ၍ ပရီသတ် အလယ်တွင် ပိဘီဇာ  
ပါးကို ခြေနင်းနှင့် ရှိုက်လေ၏။ ပိဘီဇာလည်း ဝမ်းနည်းသောကြောင့်  
ရာမမင်းသို့ဝင်လေ၏။ ရာမမင်းလည်း သဘောဟုတ်တန် မဟုတ်တန်  
သည်ကို သူကြိုတ် မျောက်နှင့် တိုင်ပင်သော် အရှင်မင်းကြီး...  
သည်လူသည် သူကောင်းလက္ခဏာပင်မှန်သည် ဟူ၍ လျောက်မှ  
အဝင်ခံ၍ အတွင်းသွင်းလေ၏။ ဒသော်ရှိဘီလူးလည်း နှစ်းတွင်းမှာ  
ယစ်ပူလော်မည်ဟူ၍ စီရင်၏။ ထိုအကြောင်းကို ပိဘီဇာသိ၍ အရှင်

မင်းကြီး အကျွမ်းပို့ဆောင်ရေး အသုဂ္ဂရိသည် ယစ်ပူလော်မည်ဟူ၍ စီရင်သည်။ ခုနှစ်ရက်လည်အောင် ယစ်ပူလော်ရသော သီဟိုင်ကျွန်းကို မင်းအပေါင်းပင်စစ်ပြု၍ မနိုင်ဟုဆိုချေသည်။ ထို့ကြောင့် ရက်မလည်ခင်သွား၍ ယစ်ပူလော်သော အစီအရင်ကို ဖျက်စေမှ သင့်မည်ဟူ၍ လျှောက်သောကြောင့် ဟန်နှုန်မျာ်ကိုစေတော် မူ၍ ဟန်နှုန်မျာ်က်သည် ကျုပ်ကြီးကျင့်ငယ်ဖြင့် မီးကိုသတ်၍ သတ္တဝါအပေါင်းကို လွှတ်လေ၏။ အသုဂ္ဂရိ၏သား ကဲန္တိတသည် ကောင်းကင်၌ တိမ်ယာဉ်စီး၍ တိုက်သောအခါလည်း မိန်းမမျက်နှာကို တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်ပတ်လုံးမကြည့်ဖူးသော သူသာလျှင် ကဲန္တိတကို မြင်မည်ဟူ၍ လျှောက်သောကြောင့် ညီတော် လက္ခဏာကကြည့်ရာတွင်မှ ကဲန္တိတကို မြင်သဖြင့်ညွှန်ပြု၍ ရာမမင်းလေးနှင့်ပစ်လျှင် ကဲန္တိတ သေလေသည်။ ဤအရာ၌ မိဘီဇာသည် အပလူဖြစ်လျက် ရာမမင်းအကျိုးကို ဆောင်ဖူးလေသည်။

ဤသည်ကို တောင်တွင်းမင်း ကျောင်းဆရာတော်က “ကန်တော်မင်းကျောင်း မေတ္တာစာ” အဖြေတွင် အပကလူပင်ဖြစ်သော်လည်း လူ၏ လက္ခဏာကို ထောက်ရှု၍ အတွင်းသွင်းသဖြင့် အောင်မြင်ပြစီးသည့် အရာလည်းရှိသည် ဟူ၍ ကိုကားဖော်ပြရေးသား ခဲ့ပါသည်။

ယနေ့ခေတ် စီမံခန့်ခွဲမှု အောင်မြင်ရေးတွင် ယင်း“အပလူ”  
ကိစ္စမှာ အလွန်အရေးကြီးသည်။ နိုင်ငံ၏ စီပွားရေးအခွင့်အလမ်းများ  
ပွင့်လင်းလာသည့် အလျောက်နိုင်ငံတကာမှ နိုင်ငံစုကုမ္ပဏီများက  
ပြည်တွင်းရေးကွက်သို့အလုံးအရင်ဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံဝင်ရောက်လာလျက်  
ရှိရာ... ပြည်တွင်းကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် ငါးတို့၏ အရည်အချင်းမြင့်  
ဝန်ထမ်းများကို နိုင်ငံစု ကုမ္ပဏီကြီးများထံ ပါမသွားအောင် ထိန်းသိမ်း  
ထားရန်မှာ စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်လာသည်။ စီးပွားရေးစီမံခန့်ခွဲမှု  
သဘောတရားအရ အပလူများကို အလျဉ်းသင့်သလို အကျိုးရှိစွာ  
အသုံးချ နိုင်ဖို့ လိုသလို မိမိ၏ ဝန်ထမ်းများကလည်း အခြားအဖွဲ့  
အစည်း၏ အပလူများ ဖြစ်မသွား အောင်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ဖို့  
လိုအပ်ပါသည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် အရည်အချင်း စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မား  
သည့် ဝန်ထမ်းများမှာ ထိန်းသိမ်းစီမံခန့်ခွဲရန် ခက်ခဲသဖြင့် စီမံခန့်ခွဲသူ  
တော်တော်များက ကြည့်မရပဲ... အလုပ်မှ ထွက်ခွာ သွားကြသည်  
က များသည်။ ယင်းအရည်အချင်းမြင့်ဝန်ထမ်းများက မိမိ၏ ပြိုင်ဖက်  
အဖွဲ့အစည်းများသို့ အပလူများအဖြစ် ရောက်ရှိသွားကြပြီး ပိတ္တနေလို  
မိမိတို့ ကို ဒုက္ခပြန်ပေးလျှင်တော့ စီမံခန့်ခွဲသူများအနေဖြင့် ရှုက်ဖွယ်  
ကောင်းလှသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိမိက ကြည့်ရရ မရရ စီမံခန့်ခွဲမှုတွင်

ခံစားမှုကို ပြီးစားမပေးပဲ အဆိုပါ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်ဝန်ထမ်းများကို  
မိမိတို့၏ အဖွဲ့အစည်း တွင်ဆက်လက်ရှိ နေစေရန် ထိန်းသိမ်းထားဖို့  
လိုသည်။ စီးပွားရေးပါမံခန့်ခွဲမှုဟူသည် အားပြိုင်မှုသဘောတရား ဖြစ်  
သဖြင့် အနည်းဆုံးတော့ ပြိုင်ဖက်က မိမိကိုဗြားဖြင့် ပစ်လာသည့်အခါ  
ဂင်းတို့က ခုခံပေးလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်ဝန်ထမ်းများကို  
အဖွဲ့အစည်းတွင် ဆက်လက်တည်ရှိနေစေရန် အသုံးပြန်ပိုင်သည့်  
နည်းလမ်း သုံးခု (၀) ကြိုးသုံးကြိုးရှိသည်။ ယင်းကြိုးသုံးကြိုးမှာ  
(၁) လစာတိုးပေးခြင်း  
(၂) ရာထူးတိုးပေးခြင်း  
(၃) လုပ်ပိုင်ခွင့်တိုးပေးခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

တစ်ဖန် ရာမမင်းအား ပိတ္တေနက အကြံပေးသည့်အခါ..  
ရာမမင်းပြုမှုသလို မိမိတို့၏ ဝန်ထမ်းများက မိမိတို့ကို တစ်စုံတစ်ရာ  
အကြံပေးလာသည့်အခါ မပြုမှုမိဖို့လိုသည်။ မိမိတို့၏ အဖွဲ့ဝင် ဝန်ထမ်း  
များထဲတွင် မိမိတစ်စုံတစ်ရာ များယွင်းပြုမှုဆောင်ရွက်မိသည့်အခါ  
ထောက်ပြုအကြံပြုရသည့်သူများရှိနေသင့်သည်။

ရွှေ့မြန်မာမင်းများသည် အရည်အချင်းအသိသုတန့် ပြည့်စုံ  
သောသက်တော်ရှည်အမတ်ကြီးများကို မင်းသုံးလေးဆက်တိုင် အမှု  
တော်ထမ်းရွက်ခန့်အပ်ခဲ့ကြခြင်းမှာ ဉ်ရည်ရွယ်ချက်ကြောင့် ဖြစ်သည်။

သက်တော်ရှည် အမတ်ကြီးများသည် ဘုရင်မင်းမြတ်ကို လွတ်လပ်စွာ အကြံပေးလျှောက်တင်နိုင်သည့် သဘောဖြစ်သည်။ ရာမဇာတ် တော်လာသင်ခန်းစာအတိုင်း စီမံခန့်ခွဲဆောင်ရွက်ကြရာတွင် အပလူ ကို ဂရုပြစ်မံဆောင်ရွက်နိုင်ပါက . . . မြန်မာနည်းမြန်မာဟန်ဖြင့် အောင်မြင်လာနိုင်ကြမည်ဖြစ်သည်။ ။



“ဒေါသကို အလုံးအရင်းဖြင့်ထွက်စေကာ မိမိ၏အပြု  
အမူအပြောအဆိုများကို ပရမ်းပတာဖြစ်စေခြင်းနှင့်  
ဒေါသကို စဉ်းစားချင့်ချိန်ထိန်းချုပ်ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း  
တို့၏ရလဒ်ကားများစွာ ကွာခြားပါသည်။”

## အလျင်လိုသင့်၊ မလိုသင့်

ယနေ့ခေတ်သည် ယူဉ်ပြီးမှ ပြင်းထန်လှသည့်ခေတ်ဖြစ်သည့်  
အလျောက် စီးပွားရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်  
ရာတွင် ဘက်ပေါင်းစဉ်ပြီးပြည့်စုံအောင် စီမံကိန်း ဆွဲနေ၍ မရတော့  
ပ... လတ်ဆတ်ဆန်းသစ်သည့် အတွေးအခေါ်များကို သူ့ထက်ငါ  
လက်ဦးမှုရအောင်... ဆောင်ရွက်ကြရသည့် အခါသမယဖြစ်သည်။  
အရွယ်အစားထက် လျင်မြန်သွက်လက် မှုက ပြုင်ဆိုင်မှု အသီးသီးတွင်  
အခရာကျ အရေးပါလှသည့်သဘောဖြစ်သည်။

သို့သော်... လောကနိတ် သူဇာ ကဏ္ဍ (သူတော်ကောင်းနှင့်  
ဆိုင်သောအခန်း) ၌အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့  
ရပြန်သည်။

“မာစ ဝေဂေန ကိစ္စာနို  
ကရောသီ ကာရာပေသိတိ  
သဟသာ ကာရိတ် ကမ္မာ  
မန္တော် ပစ္စာ နှုတ္ထပ္ပတိ။”

“ဝေဂေန = လျင်စွာ၊ ကိစ္စာနို = အမှုကိစ္စဟူသမျှတို့ကို မာစက  
ရောသီ = မိမိလည်းမပြုသင့်၊ မာစကာရောပေသိတိ = သူတစ်ပါး  
ကိုလည်း မပြုစေလင့်၊ ကမ္မာ = အမှုကို၊ သဟသာ = အဆောတလျင်၊  
ကာရိတ် = ပြုမှုကား၊ မန္တော် = ပညာနည်း သောသူသည်၊ ပစ္စာ =  
နောက်မှ၊ အနှုတ္ထပ္ပတိ = ပုပန်ရတတ်၏”

ဆိုလိုသည်မှာ အမှုကိစ္စတို့ကို ပျော်ယီးပျော်ယာ အဆော  
တလျင်မလုပ်သင့်ကြောင်း အသိပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင်  
“ဝေဂေန = အဆောတလျင်” ဟူသည့် စကားကို ထောက်၍ စနစ်  
တကျ စောင်သေချာစွာ ပြင်ဆင်ပြီး လျင်မြန်စွာဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုး  
ကို ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ပဲ အလောသုံးဆယ် ပျော်ယီးပျော်ယာ မလုပ်  
ဆောင်ရန် အသိပေးထားခြင်းသာဖြစ်သည်။

ထိုအပြင် ကောင်းသောအမှုကိစ္စများကို အချိန်မဆိုင်းပဲ လုံးလ  
ပြုကာ ချက်ချင်းဆောင်ရွက်သင့်ပြီး၊ မကောင်းသောအမှုကိစ္စများကို  
စနစ်တကျ သုံးသပ်စဉ်းစား ချင့်ချိန်ပြီးမှ ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟူလည်း

မှတ်ယူနိုင်သည်။ စာရေးသူတို့ တော်တော်များများသည် ကောင်းမွန် သော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လျင်မြန်စွာချမှတ်နိုင်ကြသော်လည်း ယင်း ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် နှောင်နှေးရွှေ့ဆိုင်းနေတတ်ကြသည်။ ကောင်းမွန်သောအမှုကိစ္စများကို စိတ်ကူးမှ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နှောင့်နှေးရွှေ့ဆိုင်းနေခြင်းသည် အောင်မြင်မှုအတွက် အမိက အတား အဆီးကြီးတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဥပမာ - မိမိ၏ ကျွန်းမာရေးအတွက် အားကစား ခန်းမသို့၊ သွားရောက်လေ့ကျင့်ရန် ဆုံးဖြတ်ထားပါက အချိန်မဆိုင်းပဲလက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သင့်သည်။

တချို့သောကိစ္စရပ်များတွင် မိမိကစာလျင်စွာ မှားယွင်းပြုမှ ဆောင်ရွက်မိသည်ကို အကြီးအကဲဆရာသမားများ၊ လက်အောက် ဝန်ထမ်းများက အသိပေးအကြံပြုလာပါက အချိန်မဆိုင်းပဲ ပြုပြင် ဆောင်ရွက်သင့်သည်။ ဤကဲ့သို့သော အရည်အချင်းမျိုးကို ပုဂ္ဂိုလ် ကျွန်းစစ်သားမင်းကြီးတွင် ထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်ရသည်။

ကျွန်းစစ်သားမင်းကြီး (၁၀၈၄-၁၁၁၂) သည် ရှင်အရဟံကို မပြုတ်ဆည်းကပ်သောမင်းဖြစ်လေသည်။ အဆွောင်ပွန်းဖြစ်ခဲ့သော သက်လူမျိုးတို့၏ အကြီးအကဲ ကတိုကို ဖမ်းစေဟု အမိန့်ရှိလေသည်။ ယင်းမိန့်ကို ရှင်အရဟံကြားသောအခါ နှစ်းတော်သို့ သွား၍ မင်းကြီး အား အလျင်စလို မပြုကောင်းဟု ဆုံးမလေသည်။ ထို့နောက် ရှင်

အရဟံသည် သက်မင်းကတိကို ဆုံးမပြန်လေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ရန်စစ်မကြီးခင်ရန် စစ်ဖြုံမ်းလေသည်။

ကျွန်စစ်သားမင်းကြီးသည် ဖော်ပြပါအတိုင်းစွဲဝပ်သေချာ လျင်မြန်စွာဆောင်ရွက်သင့်သည်ကိုဆောင်ရွက်သလို အဆောတလျှင် မပြုမှုသင့်သည့် ကိစ္စရပ်များကိုလည်း အဆောတလျှင် မပြုမှုခဲ့သဖြင့် ကျွန်စစ်သားမင်းကြီးလက်ထဲဘင် ပုဂံပြည်သည်သာယာစည်ပင် ဝပြာအောင် မြင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

စာရေးသူတို့၏ နှစ်စဉ် စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာ တွင်လည်း ကျွန်စစ်သားမင်းကြီးထံမှုကြုံ စီမံခန့်ခွဲမှုသင်ခန်းစာကို ရယူ အသုံးချသင့်သည်။ အထူးသဖြင့် မိမိဒေါသအမျက်ထွက်နေသည့်အခါ အမှုကိစ္စများကို အဆောတလျှင်မဆောင်ရွက်သင့်ပဲ အချိန်ယူ သုံးသပ် ဆင်ချင်ဆောင်ရွက်သင့်သည်။ ဥပမာ - မိမိဒေါသထွက်နေစဉ်၌ မိမိ ဒေါသထွက်နေသည့်သူနှင့် ချက်ချင်းတွေ့ဆုံးကေားပြောခြင်းမျိုး၊ တယ်လိဖုန်းဆက်သွယ်ပြောဆိုခြင်းမျိုးကိုရောင်ရှားကာ အချိန်ကာလ တစ်ခုကြာ စနစ်တကျ သုံးသပ်ဆင်ချင်ပြီးမှ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက် သင့်သည်။ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်အသီးသီးတွင် စီမံခန့်ခွဲသူများအနေဖြင့် ငှါးတို့၏ အမှားတော်တော်များများကို အမျက် ဒေါသထွက် နေစဉ်အတွင်းပြုမှုဆောင်ရွက်မိခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

စာရေးသူတို့သည် ပုဂ္ဂိုလ်လူသားများဖြစ်၍ ဒေါသနှင့်  
မက်င်းပါ။ သို့သော် ဒေါသကို အလုံးအရင်းဖြင့်ထွက်စေကာ မိမိ၏  
အပြုအမူအပြောအဆိုများကို ပရမ်းပတာ ဖြစ်စေခြင်းနှင့် ဒေါသကို  
စဉ်စားချင့်ချိန် ထိန်းချုပ်ဖြစ်ပေါ်စေခြင်းတို့၏ ရလဒ်ကားများစွာ  
ကွာခြားပါသည်။

ဖြစ်နိုင်လျှင် မိမိဒေါသထွက် နေစဉ်နာရီဝက်အတွင်း ယင်း  
ဒေါသထွက်သည် ဖြစ်စဉ်ကိစ္စရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ မည်သည့်အပြော  
အဆို၊ အမှုကိစ္စကိုမှ အဆောကလျှင် မဆောင်ရွက်မပြောဆိုသင့်ပါ။  
နာရီဝက်ခန့် မိမိဒေါသထွက်သည့်ဖြစ်စဉ်အပေါ် စနစ်တကျ သုံးသပ်  
စဉ်းစား ချင့်ချိန် လိုက်သည့်အခါ နိုင်မူလက လောက်အမျက်ဒေါသ  
မကြီးမားတော့သည်ကို အုံအြဖွယ် တွေ့မြင်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။  
မိမိတို့၏ အမျက်ဒေါသကို အဆောကလျှင်မထွက်ပဲ ထိန်းချုပ်ဆင်ခြင်း  
လာနိုင်သည့်နှင့်အမျှ အမျက်ဒေါသကြောင့် မိတ်ပျက်ခြင်း၊ လုပ်ငန်း  
ဆောင်တာများထိခိုက်ခြင်းတို့ တစ်တစ်လျှော့နည်းလာကာ မြန်မာ  
နည်းမြန်မာ့ဟန်ဖြင့် အောင်မြင်လာနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။



“မိမိရှေ့မှုလူကို သာလွန်၊ ကျော်လွန်ရန်မှာ သူလဲကျ  
ပြတ်ကျမှ သူ.ကိုဆွဲချမှသာလွန် ကျော်လွန်နိုင်  
မည်မဟုတ်ပဲ သူ.ထက်ပိုမိုပြေးနိုင်ပါကလဲ သာလွန်၊  
ကျော်လွန်နိုင်ပါသည်။ ထိပ်ဆုံးသို့ရောက်ရန်မှာ  
ထိပ်ဆုံးက လူကိုဆွဲချမှ မဟုတ်ပဲ ထိပ်ဆုံးတွင် မိမိ၏  
သီးသန့်.နေရာဖန်တီး၍လည်းရပ်တည်နိုင်ပါသည်။”

## လုံးလဖြင့်ယဉ်ပြီင်၍...ဘဝကိမ်းတင်ခြင်း

ဘဝတွင် အောင်မြင်မှုရရှိအောင် ကြီးစားအားထုတ်ကြရာ၌ ယူဉ်ပြီင်မှု သဘောကို မလွှဲမသွေ့ တွေ့ကြုံမည်ဖြစ်သည်။ အောင်မြင်မှုဆိုသည်ကိုက ပတ်ဝန်းကျင်လောကနှင့် အများနှင့် ယူဉ်၍ သတ်မှတ်ထားခြင်းဖြစ်၍ ... စာရေးသူတို့အနေဖြင့် ဘဝလမ်း ကြောင်းတွင် ယူဉ်ပြီင်မှု သဘောကို မကြာခဏ ကြုံတွေ့ကြရမည် ဖြစ်သည်။

မှန်ပါသည်။ ယူဉ်ပြီင်မှုရှိမှ တိုးတက်အောင် မြင်နိုင်ပါမည်။ အောင်မြင်လိုသူသည် မယူဉ်ပြီင်ချင်၍မရပါ။ တချို့က ငင်းတို့၏ လုပ်ငန်းနယ်ပယ်တွင် လောဘတကြီးမယူဉ်ပြီင်လိုဟု ပြောကြပါသည်။ ဤနေရာတွင် လောဘနှင့် ပျင်းရိခြင်းကို ကွဲပြားခြားနားစွာ နားလည်

သဘောပေါက်ဖို့ လိုပါသည်။ လောဘကိုပယ်သတ်ခြင်းဟူသည် အလုပ်ကို ကြိုးစားအားထုတ်မှုမရှိ ပျင်းရီခြင်းကို ဆိုလိုခြင်း မဟုတ်ပဲ မှန်ကန်စွာ ကြိုးစားအားထုတ် အလုပ်လုပ် ပြီး ရရှိလာသည့် အကျိုး အမြတ်များကို မိမိ၏ တစ်ကိုယ်တည်း ကောင်းကျိုးအတွက် လောဘ ဖြင့်အသုံးမပြုပဲ အများကောင်းကျိုး၊ လောကကောင်းကျိုး အတွက် အသုံး ပြုခြင်း၊ ရက်ရောစွာ စွန့်လွှတ်လှုဒါန်းခြင်းကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်ကို သတိချပ်သင့်ပါသည်။

သို့သော်... စီးပွားရေး နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေးနယ်ပယ်အသီး သီးတွင် ယူဉ်ပြီးကြိုးစားဆောင်ရွက်ကြရာ၌ တရားများတွေ့ရှိ ယူဉ်ပြီးကြိုးစားကြဖို့လိုသည်။ မိမိရှေ့မှ လူကို သာလွန်၊ ကျော်လွန်ရန်မှာ သူလကျပြတ်ကျမှ သူ့ကို ဆွဲချမှုသာ လွန်ကျော်လွန်နိုင်မည်ဟုတ်ပဲ သူ့ထက်ပိုမိုပြီးနိုင်ပါကလဲ သာလွန်၊ ကျော်လွန်နိုင်ပါသည်။ ထိပ်ဆုံး သို့ရောက်ရန်မှာ ထိပ်ဆုံးက လူကိုဆွဲချမှု မဟုတ်ပဲ ထိပ်ဆုံးတွင် မိမိ၏ သီးသန့်နေရာဖန်တီး၍လည်း ရပ်တည်နိုင်ပါသည်။

လောက၌ အောင်မြင်အောင် ယူဉ်ပြီးအား ထုတ်ကြိုးစား ကြရာတွင် အခြေအနေ အမျိုးမျိုး၊ အသက်အရွယ်အမျိုးမျိုးရှိသည် ဖြစ်၍ ကောင်းမွန်ထိရောက်မှန်ကန်စွာ ယူဉ်ပြီးနိုင်ရန်အတွက် လောက နိုတိ၊ သူဇာကဏ္ဍ၊ သူတော်ကောင်းနှင့် ဆိုင်ရာအခန်း၌ ယခုကဲ့သို့ အကြံပြုထားပါသည်။

“ဥတ္တမတ္တ နိဝါတေန  
 သူရုံ ဘေဒေန နိဇ္ဇာယော။  
 နိစံ အပွက ဒါနေနာ။  
 ပါယာမေန သမဲ အယော။”

ဥတ္တမဲ = ကိုယ့်ထက်မြတ်သူကို၊ အတ္တ နိဝါတေန = ကိုယ့်ကို  
 နှိမ့်ချသဖြင့်၊ နိဇ္ဇာယော = အောင်ရာ၏၊ သူရုံ = ရဲရင့်သူကို၊ ဘေဒေန =  
 သင်းခွဲသဖြင့်၊ နိဇ္ဇာယော = အောင်ရာ၏၊ နိစံ = ကိုယ့်အောက် နှိမ့်သူကို  
 အပွကဒါနေန = တစိုးတစိုပေးကမ်းခြင်းဖြင့်၊ နိဇ္ဇာယော = အောင်ရာ၏၊  
 သမဲ = ကိုယ့်နှင့်တူသောသူကို၊ ပါယာမေန = လုံးလပြုသဖြင့်၊ နိဇ္ဇာယော  
 = အောင်ရာ၏။

လောကနိတိက မိမိ၏အဆင့်အလိုက် ယုံ့ပြုင်နိုင်မည့် နည်း  
 ပျော်ကောင်းများကို ညွှန်ပြထားပါသည်။ ကိုယ့်နှင့် တန်းတူသော  
 သူကို လုံးလပြုသဖြင့် အောင်နိုင်ရာ၏ ဆိုသည့်စကားမှာ အလွန်  
 မှန်ကန်ပါသည်။ ယုံ့ပြုင်မှုပြင်းထန်လှသည့် ယနေ့ခေတ် ကမ္မာကြီး  
 တွင် လုံးလက ပြိုင်ပွဲ၏ အနိုင်အရှုံးကို တော်တော်များများ အဆုံး  
 အဖြတ်ပေးလာနိုင်သည်။ လူတစ်ယောက်အနေဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မိမိနှင့်  
 တန်းတူသူများနှင့် နှိုင်းယုံ့ကာ မိမိလိုအပ်သည့် အရည်အသွေး  
 အရည်အချင်းများကို အထူးလုံးလပြုကာ ကြိုးစား လောကျင့် အားထဲတ်

ဆောင်ရွက်ခြင်းအား ဖြင့်တစ်စာအောင်မြင်မှုများကို ရရှိ လာနိုင်မည်  
ဖြစ်ပါသည်။

မိမိအနေဖြင့် အတိတ်ကံ၊ ရွှေးကုသိုလ်ကံအားနည်းသော  
လည်း လုံးလကြီးများစွာ အားထုတ်ဆောင်ရွက်ပါက... အတိတ်ကံ၊  
ရွှေးကုသိုလ်ကံ ကောင်းသောလည်း လုံးလဖြင့် အားထုတ်ဆောင်ရွက်  
ခြင်းမပြုသူများထက်ပင် သာလွန်အောင်မြင်နိုင်ပါသည်။ ဤသည်ကို  
စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်း၌ ကံအကျိုးပေးအားထုတ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍  
ပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးခွဲခြားပြထားသည်ကို ယခုကဲ့သို့ လေ့လာ မှတ်သား  
နိုင်ပါသည်။

- ၁။ ကံကိုသာ မှို၍ အသက်မွေးရသော ကမ္မာပေါ်စီ ပုဂ္ဂိုလ်  
(နှစ်ပြည်ခြောက်ထပ်ပြုနေသော နှစ်တို့သည် ရွှေးကောင်းမှု  
ကံကိုသာမှိုရသောကြောင့် ကမ္မာပေါ်စီ ပုဂ္ဂိုလ်မည်ကုန်သည်)
- ၂။ ဝိရိယကိုသာ မှို၍ အသက်မွေးရသော ဝိရိယူပေါ်စီပုဂ္ဂိုလ်  
(ဆင်းရသားတို့မှာ ရှာကြံးလုပ်ကိုင်ခြင်း လုံးလကို သာမှိုရ သော  
ကြောင့် ဝိရိယူပေါ်စီ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။)
- ၃။ ကံ၊ ဝိရိယ နှစ်ပါးစုံကို မှို၍ အသက်မွေးရသော ဥဘယူပေါ်စီ  
ပုဂ္ဂိုလ်

(လူပြည်၏ မင်း၊ အမတ်စသော သူတို့သည် ရွှေးကောင်းမှုကံ  
ကြောင့် မင်း၊ အမတ်အဖြစ်ကိုရသော်လည်း လုံးလမရှိလျင်  
ထိုမင်း၊ အမတ်တို့သည် စည်းစိမ်ကို ရည်မြင့်စွာမခံရရှာ။  
လုံးလရှိမှုသာ ခံစားရသောကြောင့် ဥဘယူပါးစီ ပုဂ္ဂိုလ်မည်  
ကုန်သည်။)

၄။ ကံ၊ ဝိရိယ နှစ်ပါးစုံကို မမြှုမှု၍ အသက်မွေးရသော အနုဘ<sup>၁</sup>  
ယူပါးစီ ပုဂ္ဂိုလ်

(အပါယ ဘုံသားတို့မှာ ကံ၊ ဝိရိယ နှစ်ပါးစုံကို ပင်မမြှုရသော  
ကြောင့်အနုဘယူပါးစီ ပုဂ္ဂိုလ်မည်ကုန်သည်။)

ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးခွဲခြားမှုအရ ဝိရိယ ဟူသည် လူဘုံ  
လူသား (သူဆင်းခဲဖြစ်စေ မင်းအမတ်ဖြစ်စေ) တို့နှင့်သာ သက်ဆိုင်  
ကြောင်းကို ထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ နတ်ပြည်၌ လုံးလပြုစရာ  
မလိုသလို အပါယဘုံ၌ လုံးလပြုပါကအချည်းနှီးသာဖြစ်သည်။ ယင်း  
လုံးလဝိရိယကပင် ကမ္မားဦး အစကတည်းက ယနေ့အထိ လူသားတို့၏  
ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်မှုကိုဖြစ်စွာနဲ့ ပေါ်ပေါက်စေခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

တချို့က လူသားစစ်စစ် ဖြစ်လျက်မိမိတို့ မွေးဖွားလာသည့်  
ကံကြမှာ ဆုံးရွားမှုကြောင့် လောကကို အပြစ်တင်ကြ၊ ညည်းတွားလေ့  
ရှိကြသည်။ အမှန်စင်စစ် သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ၌ လူသား၏ စွမ်းအားသည်  
အတူမဲ့ဖြစ်သည်။ မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည် လူသား

စင်စစ်မိဘနှစ်ပါးမှ မွေးဖွားလာသည့် လူသား တစ်ယောက်ဖြစ်သော လည်း မြတ္တာလည်းတု၍မရ၊ နတ်လည်း တု၍မရ၊ အခြားမည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မှ တု၍မရသော စွမ်းပကားကို ပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်ပါသည်။ လူသား ဟူသည် အနန္တစကြေဝါးတွင် စွမ်းအားအရှိဆုံးသက်ရှိတစ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းကဲ့သို့ လူသား၏ စွမ်းအားကို မြှင့်တင်ပေးသည့် အရာမှာ လုံးလမှ တစ်ပါးအခြား မရှိပါ။ လုံးလပြုခြင်းဖြင့် ဆင်းရွှေကွဲမှ ချမ်းသာ သုခကိုဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ လုံးလပြုခြင်းဖြင့် ကံဆိုးခြင်းမှ ကံကောင်းခြင်း ကို ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ လုံးလပြုခြင်းဖြင့် အမှောင်မှ အလင်းကိုဖြစ် စေနိုင်ပါသည်။ လုံးလပြုခြင်းဖြင့် အနိမ့်မှ အမြင့်သို့ရောက်စေနိုင်ပါသည်။ ဒို့... စာရွှေသူမိတ်ဆွေ... ယခုပင် လုံးလပြု၍ သင်၏ ကြီးမြတ်လှသည့်စွမ်းပကားကို ကမ္ဘာလောကကို ပြသပါလေ့... မြန်မာနည်းမြန်မာဟန်ဖြင့် အောင်မြင်အောင် ကြီးစားအားထုတ်ပါလေ့... ။



“အနောက်တိုင်းနှင့် ကမ္ဘာစာပေ ဖတ်ရှုမှု ပုံစံမှာ  
‘အထူး’ ကို အခြေခံ၍ မြန်မာစာပေဖတ်ရှုမှုပုံစံမှာ  
‘အနောက်တိုင်းနှင့် ကမ္ဘာစာပေ ဖတ်ရှုမှုပုံစံမှာ ‘အထူး’  
ကို အခြေခံ၍ လောက၏ သဘောကိုနားလည်  
အောင်ကြီးစားခြင်းဖြစ်ပြီး မြန်မာစာပေဖတ်ရှုမှုပုံစံမှာ  
‘အနောက်တိုင်း’ကို အခြေခံ၍ လောက၏ သဘောကို နား  
လည်အောင်ကြီးစားအားထုတ်ခြင်းဖြစ်သည်။”

## မြန်မာနည်း မြန်မာဟန် ဖြင့်စာပေ ပတ်ရှုလေ့လာခြင်း(က)

ဤကမ္ဘာပေါ်တွင် သက်ရှိသတ္တဝါမျိုးစိတ်ပေါင်းများစွာရှိသည့် အနက် လူသားများကိုသာ "လူ"ဟုခေါ်ဆိုပြီး ကျွန်ုရှိသည့် သတ္တဝါမျိုးစိတ်အားလုံးကို "တိရစ္ဆာန်" ဟုသာ ခြုံင့်ခေါ်ဝေါကြပါသည်။ ဤသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။ လူနှင့် တိရစ္ဆာန်တို့သည် မည် သည့်အချက်များကဲပြားခြားနားကြပါသနည်း။

အကယ်၍ စာရွှေသူတိုက လူနှင့်တိရစ္ဆာန်တို့မှာ အသိဉာဏ်ကဲပြား ခြားနားသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်ဟု ပြောကြားလာလျှင် အခါး တိရစ္ဆာန်များမှာ လူကဲ့သို့ပင်၊ အခါးမှာ လူထက်ပင်ပိုမို အသိဉာဏ်ရှိပါသည်ဟု စာရေးသူမှ ပြန်လည်ပြောကြားရလိမ့်မည်။ ဤသည်ကို

မိမိကျေးဇူးရှင်အပေါ်ကျေးဇူးသစ္စာ စောင့်သိသော တိရစ္ဆာန်များ၊  
လူသားများပင်ကြိုတင် မခန့်မှန်းမသိရှိနိုင်သည့် ၈လျှင်ကဲသို့သော  
သဘာဝအဘေးအန္တရာယ်များကို ကြိုတင်ခန့်မှန်းသိရှိနိုင်သည့်  
တိရစ္ဆာန်များကို ကြည့်၍ သိသာထင်ရှားနိုင်ပါသည်။

အချို့တိရစ္ဆာန်များထံမှ အရည်အသွေးများကိုပင် လူသားများ  
အနေဖြင့် ပြန်လည်သင်ယူသင့်သည်ဟု ကျမ်းကန်များက ဆိုပါသည်။  
ဥပမာဒွေးတို့၏ အရည်အသွေးခြောက်ရပ်ကို စွဲယုံကြည်ထင်ကျမ်း၌  
ယခုလိုပြဆိုထားပါသည်။

ဒွေးတို့၏ အရည်အသွေးခြောက်ရပ်

- ၁။ အနုလသံ (မပျင်းရှိခြင်း)
- ၂။ အတိသန္တာသော (ကျွေးသမျှနှင့်တင်းတိမ်သောရောင့်ရဲခြင်း)
- ၃။ သုနိဓိ (အိပ်ပျော်လွယ်ခြင်း)
- ၄။ သုပပောနော (နှီးလွယ်ခြင်း)
- ၅။ အင့်ဘုံး (အရှင်ထံ၌ မြှေ့မြှေ့မြှေ့မြှေ့မြှေ့)
- ၆။ သူရဇ္ဈာ (အရှင်စေရာ မတွန်သာဘဲရဲရင့်ခြင်း)

အကယ်၍စာရွယ်သူတို့က လူတို့၌ပြောစရာစကား ရှိ၍ဟုပြော  
ကြားလာလျှင် တိရစ္ဆာန်များတွင်လည်း သူတို့သဘာဝ နားလည်စရာ  
အချက်ပြုမှန်င့် ဘာသာစကားများရှိပါသည်ဟု စာရေးသူမှ ပြန်လည်  
ပြောကြားရလိမ့်မည်။ ဥပမာ စွဲယုံစွဲကြည်ထင်ကျမ်း၌ မြွှေ့မြှေ့ဘတို့မှာ

မြေသားသမီးတို့အားဆုံးမလေ့ရှိသည့် ဉာဏ်ဝသုံးမျိုးကို ယခုလို အထင်အရှားဖော်ပြထားပါသည်။

မြွှေမိဘတို့မှ မြေသားသမီးတို့အား ဆုံးမလေ့ရှိသည့်ဉာဏ်ဝသုံးမျိုး

၁။ စားဖွယ်ကို ရြှုံးသော်လည်းဆောဆောလျင်လျင်မစားရာ။ ဆင်ခြင်တိုင်းထွား၍ ဖြည်းဖြည်းသာစားရာ၏။

၂။ လုံခြုံသော နေရာ၌ အိပ်လို့ပြားသော်လည်း ဆောဆောလျင် လျင်မအိပ်ရာ။ သူတစ်ပါးနောက်မှုသာအိပ်ရာ၏။

၃။ အရပ်တစ်ပါးလည်လို့ပြားသော်လည်း အမှုတ်မဲ့မသွားတည့် ရာ။ ရန်သူကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်၍သွားရာ၏။ သို့ဆိုလျင်... လူနှင့်တိရစ္ဆာန်တို့သည်မည်သည့်အရာများ ကွာခြားကြပါသနည်း။ လူနှင့်တိရစ္ဆာန်တို့သည် အမိကအားဖြင့် အချက်နှစ်ချက်ကွာခြားကြပါသည်။ ယင်းအချက်နှစ်ချက်မှာ -

(၁) ယဉ်ကျေးမှု

(၂) စာပေ တို့ဖြစ်ပါသည်။

မှန်ပါသည်။ လူသားများ၌သာ လူ့ယဉ်ကျေးမှုဟူ၍ ရှိပါသည်။ တိရစ္ဆာန်များ၌ ခွေးယဉ်ကျေးမှု၊ မျောက်ယဉ်ကျေးမှု၊ ဝက်ယဉ်ကျေးမှု ဟူ၍မရှိပါ။ လူသားများ၏ ခေတ်အဆက်ဆက် ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ခေတ်အဆက်ဆက် အသိသူတ များကိုမျိုးဆက်အဆင့်ဆင့် လက်ဆင့်

ကမ်းသယ်ဆောင်ပေးလာသည့် အရာမှာ စာပေဖြစ်ပါသည်။ လူသားများ၏သာ စာပေရှိပြီး တိရစ္ဆာန်များ၏ စာပေဟူ၍ မရှိပါ။ ယင်းယဉ်ကျေးမှုနှင့် စာပေဟူသည့် အချက်နှစ်ချက်မှာ လူနှင့်တိရစ္ဆာန်ကိုအမိန့်ကွဲပြားခြားနားစေရှုသာမက ဤကမ္ဘာကို လူသားတို့အား စိုးမိုးခီးမီးစံနှင့်သည့်အမိန့်အကြောင်းအရင်းကြီးများလည်းဖြစ်ပါသည်။ စာပေ၏ခေတ်အဆက်ဆက် အသိသုတများကို လက်ဆင့်ကမ်းပေးခြင်းဂုဏ်သွေးမြှုပ်နှံကြောင့် ယနေ့လူသားတို့၏ အသိဉာဏ်မှာ မိမိတို့၏ သက်တမ်းတစ်ခုအတွင်း၌သာမူမတည်ဘဲ နှစ်ထောင်သောင်းချီမှ ဗဟိုသုတ အသိဉာဏ်များကို ရယူလေ့လာနေနိုင်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ စာပေဖတ်ရှုခြင်း ဟူသည် လူသား တစ်ယောက်၏ အသိဉာဏ်တိုးမြှင့်ရေးအတွက် အရေးအကြီးဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးနည်းလမ်းကြီးတစ်ရပ်ဖြစ်ရာ ဘဝတွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လိုသူ တစ်ယောက်အနေဖြင့် စာပေကို မဖြစ်မနေ ဖတ်ရှုလေ့လာရမည်ဖြစ်ပါသည်။ စာပေဖတ်ရှုခြင်းအားဖြင့် စာရေးသူတို့အနေဖြင့် သတင်းအချက်အလက်ဗဟိုသုတများကို သိရှိနိုင်သလို ဖျော်ဖြေမှုကိုလည်းဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် စာပေဖတ်ရှုခြင်းအားဖြင့် လောက၏သဘော၊ လူတို့၏ သဘောကိုသိရှိနားလည်ပြီး ရင့်ကျက်မှုကိုလည်းဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ စာပေဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် ဦးနှောက်နှင့်အတွေးအခြား

ကိုလဲဖွံ့ဖြိုးတက်စေနိုင်ပါသည်။

အနောက်တိုင်း၏ စာပေါ်တွင် မြန်မာ စာပေါ်တွင် မြန်မာ မတူညီကွဲပြားခြားနားပါသည်။ ဘဝတွင် မြန်မာနည်းမြန်မာဟန်ဖြင့် အောင်မြင်လိုသူတစ်ဦးအနေဖြင့် မြန်မာနည်းမြန်မာဟန် စာပေါ်တွင် မြန်မာ ကို သိရှိနားလည်သဘောပေါက်ထားပို့လိုအပ်ပါသည်။ မြန်မာယဉ်ကျေးမှုဟုဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှုနှင့် ခွဲခြား၍မရသလို မြန်မာနည်းမြန်မာဟန်စာပေါ်တွင် မြန်မာ ဗုဒ္ဓစာပေကို အခြေခံပါသည်။ အနောက်တိုင်းနှင့် ကမ္မာ့စာပေါ်တွင် မြန်မာ “အတ္ထ” ကို အခြေခံ၍ မြန်မာစာပေါ်တွင် မြန်မာ “အနတ္ထ” ကို အခြေခံပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အနောက်တိုင်းနှင့် ကမ္မာ့စာပေါ်တွင် မြန်မာ “အတ္ထ” ကိုအခြေခံ၍ လောက၏ သဘောကိုနားလည်အောင်ကြီးတားအားထုတ်ခြင်းဖြစ်သည်။

အနောက်တိုင်းနှင့် ကမ္မာ့စာပေါ်တွင် မြန်မာ သိပုံပညာကို အခြေခံ၍ ရုပ်ဝဏ္ဏများနှင့် ပတ်သက်၍ လောကအဖြစ်အပျက်များနှင့် ပတ်သက်၍ ကောင်းမွန်စွာ သိမြင်နားလည်အဖြောနိုင်မှုကို ဦးတည်သည်။ မြန်မာနည်းမြန်မာဟန်ဖြင့် စာပေါ်တွင် မြန်မာ ဗုဒ္ဓစာပေကို အခြေခံ၍ သိပုံပညာ၏အားသာကျင်လည်ရာ မျက်စီ၊ နားစသော

ဒိုရင်းပါး ပွဲ့စွဲကို ကျော်လွန်၍ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှု၊  
ဓမ္မာရုံ စသည်တို့ကို ကောင်းမွန်စွာသိမြင်နားလည် အဖြော်ရှုံးလိုက် မှုကို  
ဦးတည်ပါသည်။



“ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာမြင့်မားပြီး အသိဉာဏ်ပတုသုတ  
ပြည့်စုံမှုကို မြန်မာတိုက ဘုန်းကံကြီးမားသူအဖြစ်  
သတ်မှတ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဘုန်းကံကြီးမားလိုသူ  
(ဝါ) မြန်မာနည်း မြန်မာဟန်ဖြင့် အောင်မြင်လိုသူ  
တစ်ဦးအနေဖြင့် မြန်မာနည်းမြန်မာဟန်ဖြင့် စာပေ  
ဖတ်ရှုလေ့လာရာတွင် အသိဉာဏ်ပတုသုတ ပြည့်စုံ  
မှုကိုသာမက ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာပြည့်စုံ မြင့်မားမှု  
အတွက်ပါ ယုဉ်တွဲဖတ်ရှုလေ့လာကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။”

## မြန်မာနည်း မြန်မာဟန် ပြင့်စာပေ ဖတ်ရှုလေ့လာခြင်း(ခ)

အနောက်တိုင်းနှင့် ကမ္ဘာစာပေဖတ်ရှုမှုပုံစံများ အသိဉာဏ် ပဟုသုတပြည့်စုံမှုကို အဓိကဗျိုးတည်ပြီး မြန်မာစာပေ ဖတ်ရှုမှုပုံစံမှာ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာပြည့်စုံမှုကို အဓိကဗျိုးတည်ပါသည်။ သို့သော်... မြန်မာစာပေဖတ်ရှုမှုများ အသိဉာဏ် ပဟုသုတ ပြည့်စုံမှုကိုလည်း အလေးပေးပြီး ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာမြင့်မားပြီး အသိဉာဏ် ပဟုသုတ ပြည့်စုံမှုကို မြန်မာတိုက္ခာန်းကံကြီးမားသူအဖြစ် သတ်မှတ်ပါသည်။ သူဖြစ်၍ ဘုန်းကံကြီးမားလိုသူ (ဂ) မြန်မာနည်း မြန်မာဟန်ဖြင့် အောင်မြင်လိုသူတစ်ဦးအနေဖြင့် မြန်မာနည်းမြန်မာဟန်ဖြင့် စာပေ ဖတ်ရှုလေ့လာရာတွင် အသိဉာဏ်ပဟုသုတပြည့်စုံမှုကိုသာမက ကိုယ်ကျင့်

သိက္ခာပြည့်စုံမြင့်မားမှု အတွက်ပါ ယဉ်တဲ့ ဖတ်ရှုလေ့လာကြရမည်  
ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓစာပေများကို ဖတ်ရှုလေ့လာကြရတွင်  
မကောင်းမှုဟူသမျှကို ရှောင်ခြင်းနှင့်ကောင်းမှုဟူသမျှကို ဆောင်ခြင်း  
ဟုသည် သီလဝိသုဒ္ဓဖြင့် ဖတ်ရှုပါက ပိုမိုအသိညက်ပွင့်လင်းနိုင်သည်  
ဟုဆိုပါသည်။ အနောက်တိုင်းနှင့်ကမ္ဘာစာပေ ဖတ်ရှုမှုပုံစံတွင် စာပေ  
လေ့လာဖတ်ရှုသူ၏ အကျင့်သီလ နှင့်ပတ်သက်၍ သီးခြားပြဋ္ဌာန်း  
ညွှန်းဆိုထားခြင်းမတွေရပေ။

မြန်မာစာပေဖတ်ရှုမှုပုံစံအရ စာပေဖတ်ရှုလေ့လာသူတစ်ဦး  
သည် ဥပါဒါန်အကြောင်းအရင်းလေးပါးအရ ငါးဖတ်ရှုသည့်စာပေ  
အပေါ်နားလည်သိမြင်သဘောပေါက်မှု ကဲပြားသွားနိုင်သည်ဟုဆို  
သည်။ ယင်းဥပါဒါန်အကြောင်းအရင်းလေးပါးမှာ -

- (၁) ကာမူပါဒါန် (ပတ်ဝန်းကျင်၏သဘောသဘာဝ)
  - (၂) ဒီဇိုင်းပါဒါန် (ပတ်ဝန်းကျင်၏အမြင်)
  - (၃) သီလွှာပုံပါဒါန် (ပတ်ဝန်းကျင်၏လေ့)
  - (၄) အဘွဲ့ဝါဒါဒါန် (မွေးရာပါအထုံ၊ ည်)
- တို့ဖြစ်သည်။
- (၅) ကာမူပါဒါန် (ပတ်ဝန်းကျင်၏သဘောသဘာဝ)

ပတ်ဝန်းကျင်၏သဘောသဘာဝသည် လူသားတစ်ယောက်၏  
အတွေးအခေါ်၊ အတွေးအမြင်နှင့်ခံစားနားလည်သဘောပေါက်မှုတို့

အပေါ်တွင် အနည်းဖို့အများဆိုသလို လွမ်းမိုးသက်ရောက်မှုရှိပါသည်။ ယင်းအပေါ်မူတည်၍ ဖတ်ရှုလေ့လာသည့်စာပေးပေါ် နားလည် သဘောပေါက်မှုကဲ့ပြားခြားနားနိုင်ပါသည်။

(၂) ဒီနှုပါဒါန (ပတ်ဝန်းကျင်၏အမြင်)

ပတ်ဝန်းကျင်၏ သဘောသဘာဝအတိုင်းပတ်ဝန်းကျင်၏ အမြင်ကလည်း လူတစ်ယောက်၏ အသိအမြင်ကို လွမ်းမိုးသက်ရောက်မှုရှိပါသည်။ ယင်းအပေါ်မူတည်၍ စာပေဖတ်ရှုလေ့လာရာ တွင် နားလည်သဘောပေါက်ပုံကဲ့ပြား ခြားနားနိုင်ပါသည်။

(၃) သီလ္မာတုပါဒါန (ပတ်ဝန်းကျင်၏စလေ့)

မိမိကြီးပြင်းရှင်သနပေါက်ဖွားနေထိုင်ရာပတ်ဝန်းကျင်၏ စလေ့ကလည်းမိမိ၏ သိမြင်နားလည်မှုအပေါ်တွင် များစွာလွမ်းမိုးသက်ရောက်မှုရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ... နိုင်ငံခြားဘာသာပြန် စာပေများကို ဖတ်ရှုလေ့လာကြရာတွင် မိမိတို့နှင့် စလေ့ထုံးစံမတူညီသည့် အကြောင်းအရာများကို ဖတ်ရှုနားလည်သဘောပေါက်ရန် ခက်ခဲကြခြင်းဖြစ်သည်။

(၄) အထူဝါဒပါဒိန် (မွေးရာပါအထုံ၊ ဘုံ)

ဤသည်မှာ ဘဝအဆက်ဆက်ဖြတ်သန်းလာရသည့် သံသရာ အထုံနှင့်သက်ဆိုင်ပါသည်။ အချို့ကလည်း ညုဉ်ဟုခေါ်ဆိုကြသည်။ လူတစ်ယောက်သည် ၄၃း၏၏ ညုဉ်အရေစာပေဖတ်ရှုလေ့လာရာတွင် နားလည်သဘောပေါက်ပုံကွဲပြားနှင့်ပါသည်။ အချို့ကလေးငယ်များ သည် အသက်ငယ်ရွယ်သေးသော်လည်း အချို့ဘာသာရပ်များကို လူကြီးများထက်ပင် ပိုမိုနားလည်သဘောပေါက်နေသည်ကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် သိသာနိုင်ပါသည်။

ယင်းဥပါဒိန်အကြောင်းအရင်းလေးပါးအရ မိမိတို့ စာပေ ဖတ်ရှုနားလည်သဘောပေါက်မှုပုံစံများကဲပြားခြားနားနိုင်သည် ဖြစ်ရ မြန်မာနည်းမြန်မာဘန်ဖြင့် စာပေဖတ်ရှုလေ့လာသူတစ်ဦး အနေဖြင့် မိမိ၏ စာပေလေ့လာဖတ်ရှုမှုစွမ်းရည်ကို တိုးမြှင့်နိုင်စေရန် ဤအချက် များဖြင့်ဆင်ခြင်ညိုနိုင်းလေ့လာသင့်ပါသည်။

စာပေဖတ်ရှုလေ့လာကြရာတွင် စာပေအမျိုးအစားများစွာ ရှိသလို အကြောင်းအရာအားဖြင့်လည်း ရေတွက်မကုန်အောင်များ ပြားပါသည်။ ယင်းတို့ထဲမှ မိမိတို့ကြိုက်နှစ်သက်ရာ စိတ်အားထက် သနရာ၊ အလျဉ်းသင့်ရာ စာပေများကို ရွေးချယ်ဖတ်ရှုကြခြင်းဖြစ်သည်။ ငှါးတို့အနက်စာကောင်းပေမွန်များကိုသာ ရွေးချယ်ဖတ်ရှုသင့်သည် ဟု အချို့က ဆိုကြပါသည်။ အမှန်စင်စစ် အကျင့်သီလဆောက်တည်

၍။အလယ်အလတ် (ပရီယပိုပဒါ) အမြင်ဖြင့်ရှုမင်ကာမြန်မူနည်း မြန်မူဟန်ဖြင့် စာပေဖတ်ရှုလေ့လာသူတစ်ဦးအနေဖြင့် မည်သည့်စာပေအမျိုးအစားကို ဖတ်ရှု ဖတ်ရှု နှလုံးသွင်းမှန်ကန်သဖြင့် အဆိပ်ကိုပင် ဆေးဖြစ်အောင်စွမ်းဆောင်နိုင်သကဲ့သို့ မိမိအတွက် အကျိုးရှိအောင် ဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မူနည်းမြန်မူဟန်ဖြင့် စာပေဖတ်ရှုလေ့လာရာတွင် မိမိ၏ အတွက် ဖယ်၍ စာအေးသူမျှမေးသားသည့် အကြောင်းအရာ (သို့မဟုတ်) ကတ်ကွက်နှင့် မိမိတစ်သားတည်းဖြစ်သွားအောင် ဖတ်ရှုနိုင်လေလေ စာပါအကြောင်းအရာကို ပိုမိုခြုံငံနားလည်သဘောပေါက်လေလေ ဖြစ်သည်။ ယင်းကို ဒဿနပေးအားဖြင့် သွှေ့ကတည်းကြော်ဟုခေါ်သည်။

မြန်မူပုံစံစာပေဖတ်ရှုလေ့လာရာတွင် စာဖတ်သူအနေဖြင့် အသိညျက်အဆင့်သုံးဆင့်ကွဲပြားခြားနားနေနိုင်သည်။ ယင်းသုံးဆင့်မှာ-

- (၁) သုတည်
- (၂) အနုမိတည်
- (၃) သွှေ့ကတည်ကိုဖြစ်သည်။

သုတည်ဆိုသည်မှာ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ၊ သိရှိနားလည်သော ညျက်ကို ဆိုလိုသည်။ အနုမိတည်ဆိုသည်မှာ အကြောင်းအကျိုး ကို ဆက်စပ်ပြီး ယုတ္တိပေးအရ သိမြင်နားလည်သော ညျက်ကိုဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ သွှေ့ကတည်မှာအဆင့်အမြင့်ဆုံးဖြစ်ပြီး ကိုယ်တိုင်

ဖြစ်ကြည့်သော်လှက်ဟုဆိုနိုင်သည်။

မြန်မာနည်းမြန်မာ့ဟန်ဖြင့် အောင်မြင်လိုသူတစ်ယောက်  
အနေဖြင့် မြန်မာ့ပုံစံဖြင့် စာပေဖတ်ရှုလေ့လာရာတွင် သစ္စာကတည်က်  
အဆင့်ရောက်အောင် ဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်ဖို့လိုပါသည်။



“အမှန်စင်စစ် ပညာဟူသည် အဟုတ်နှင့် မဟုတ် တို့ကို  
ဆက်စပ်သိရှိခြင်းကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ပညာရှိသူ  
တစ်ဦးအနေဖြင့် အဟုတ်ကို ဆောင်၍ မဟုတ်ကို  
ရှောင်းနိုင်ရမည်။”

## ပညာဖြင့် ဘဝကိုချဲ့ထွင်ခြင်း

မြန်မာနည်းမြန်မာဘန်ဖြင့် အောင်မြင်လိုသူတစ်ဦး အနေဖြင့်  
စစ်မှုန်သော ပညာဖြင့် မိမိတို့၏ ဘဝကို ကျယ်ပြန့်နက်ရှိင်းလာအောင်  
ချဲ့ထွင်ဖို့ လိုအပ်သည်။ ဤလောကြွှေ အထက်သို့ တက်လာသည့်  
အရာတိုင်းအောက်သို့ပြန်ကျရန်စွမ်းအင် (သို့မဟုတ်) အားပါရှိလာ  
သည်ဖြစ်ရာ မိမိတို့၏ ဘဝကို ချဲ့ထွင်မြင့်မားအောင်မြင်အောင် ကြိုးစား  
ကြရှုံး စစ်မှုန်သောပညာဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်ကြိုးစားနိုင်ကြဖို့  
လိုသည်။ အမှုန်စင်စစ်ပညာဟူသည် 'အဟုတ်'နှင့် 'မဟုတ်'တို့ကို  
ဆက်စပ်သိရှိခြင်းကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ပညာရှိသူတစ်ဦးအနေဖြင့်  
အဟုတ်ကို ခေါ်ဆောင်၍ မဟုတ်ကိုရောင်နိုင်ရမည်။

ယနေ့ခေတ်သည် ပညာခေတ်ကြီးဖြစ်သည့် အလျောက်  
ပညာကို ဘဝတစ်သက်တာ စဉ်ဆက်မပြတ် သင်ယူနေရမည်ဖြစ်သည်။  
ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာအရ သံသရာ တလျှောက်လုံး ဘဝအဆက်ဆက်  
သင်ယူဖြည့်ဆည်းနေကြရခြင်း ဖြစ်သည်။ လူတော်တော်များသည်  
ဘဝတွင် အောင်မြင်မှုများ မရရှိ စဉ်က ကြိုးစားပမ်းစားသင်ယူ  
လေ့လာခဲ့ကြသော်လည်း အထိုက် အလျောက် အတိုင်းအတာ တစ်ခု  
အထိအောင် မြင်လာသည့်အခါ သင်ယူမှုကို ရပ်တန်းပစ် (သို့မဟုတ်)  
အရှိန်လျှော့ပစ်လိုက်ကြသည်။ ဤသည်က အမိက အများကြီးပင်။

သင်ယူမှုကိုရပ်တန်းပစ်လိုက်သည်နှင့် စာရေးသူတို့၏ ဖွံ့ဖြိုး  
တိုးတက်နိုင်မှု(၁) ချွဲထွင်ကျယ်ပြန့်နိုင်မှုများအားလုံးရပ်တန်းသွားမည်  
ဖြစ်သည်။ လူသည် ပညာအထိုက်အလျောက်တတ်မြောက်လာသည့်  
အခါ ပညာမာနဝင်လာ၍ မိမိကိုယ်ကို ဘဝင်မြင့်ကာ မိမိထက်သာလွန်  
ထူးချွန်မြင့်မားသူများထံမှသာ သင်ယူလိုလာသည်။ ဤသည်ကလည်း  
သင်ယူမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အများကြီးတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ-  
စာရေးသူက တစ်ရာဖိုးတတ်မြောက်သည်ဆိုပါစို့။ စာရေးသူအနေဖြင့်  
စာရေးသူထက်ပိုမိုတတ်မြောက်သူ (၁) တစ်ရာ ဖိုးထက်ပိုမိုတတ်မြောက်  
သူများထံမှသာ သင်ယူမည်ဆိုလျှင် စာရေးသူ ၅၁ဘဝမြင့်မားချွဲထွင်  
အောင်မြင်လာသည်နှင့်အမျှ စာရေးသူအနေဖြင့် သင်ယူရမည့်သူနှင့်  
သင်ယူစရာ အခွင့်အလမ်းများတစ်စတစ်စ နည်းပါး လာမည်ဖြစ်သည်။

သင်ယူမှုလျှော့နည်းကျဆင်းလာသည့်နှင့်အမှု စာရေးသူ၏အောင်မြင်မှုမှာလည်း တဖြည်းဖြည်း မေးမိန့်လာမည် ဖြစ်သည်။ ထိုသိမဟုတ်ပ စာရေးသူအနေဖြင့် တစ်ရာဖိုးတတ်မြောက် သော်လည်း နှစ်ကျပ်ဖိုး လောက်သာတတ်မြောက်သူထံမှ သင်ယူလေ့လာ နိုင်သည်။ အဆိပါ နှစ်ကျပ်ဖိုး တတ်မြောက်သူထံတွင် ရှိသော ပညာနှစ်ကျပ်ဖိုးသည် စာရေးသူထံ တွင် ယခင်ကမရှိပါက သင်ယူပြီး သည့်အခါ စာရေးသူထံ တွင် တစ်ရာနှစ်ကျပ်ဖိုးတတ်မြောက်သွားသည့် သဘောဖြစ်သည်။ သင်ယူနိုင် လေလေဘဝတွင်ခွဲတွင်အောင်မြင်နိုင် လေလေဖြစ် ပါသည်။  
တစ်ဖန် မိမိတတ်မြောက်ထားသည့် ပညာတစ်ရပ်ကို အခြေအ နေအရ လွှတ်ချသင့်လျှင် လွှတ်ချင့်ရမည်ဖြစ်ပြီး တယူသနခေါင်းမာစာ စွဲကိုင်မထားဖို့လို သည်။ ဤအခြင်းအရာနှင့်ပတ်သက်၍ အင်္ဂါ်ရုံ အငြက်ထား မမှုပဒတို့၌ လာသည့် ဝကီသပုံးနှား အကြောင်းကို ဥပမာ ဆောင်လိုပါသည်။

ဂါတမမြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မှုသောအခါ၌ သာဝတ္ထိပြည်တွင် ဝကီသဟူသော ပုံးနှားသည် 'ဆဝသီသ'မည်သော မန္တာန်ကို တတ် မြောက်သဖြင့် သေပြီးသောသူ၏ ဦးခေါင်းရှိကို လက်သည်းဖြင့်ခေါက်ရုံ မျှဖြင့် ဤသူသည် ငရဲပြည်၌ဖြစ်ရေးနှင့်နောက်ရှိနေရေးနှင့် အောင်မြင်မှု ဖြင့် ဝကီသ ပုံးနှားသည် ပုံးနှားကို ဆရာအကြီးမှားပြု၍ ပေါ်လာရှာ

ဖွေကာနေလေ၏။ တစ်နှစ် ဝက်သပုဂ္ဂားသည် ဖေတဝန်ကျောင်းတော်ရှိ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်သတင်းကို ကြားသိရသည့်အခါ မြတ်စွာဘုရားကို သွားရောက်ဖူးပြောပေးလသည်။ ဘုရားရှင်ရှုတော်မှာက်သို့ရောက်လာသောအခါ ဝက်သပုဂ္ဂားက သင့်ရာနေရာ၌ နေ၍ “အရှင်ဘုရား... ကိုယ်မြတ်ကို အလွန်ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ပြောဆိုချီးမွမ်းကြပါသည်။ အကျွမ်းပို့သာဝါးပြည့် ပညာရှိတစ်ယောက်ပင်တည်း။ ပညာချင်းနှီးနှောပါရစွဲ။ အရှင်မြတ်ကသာလျှင်လည်း ကျွမ်းပို့မှုတော်မူပါ။ အကျွမ်းပို့ကသာလျှင်လည်း အရှင်မြတ်ကို လျှပါအံ့” ဟူ၍ လျှောက်သည်။ ထိုအခါ ဘုရားရှင်က “ဝက်သ... သင်သည် အကယ်သို့သော အတတ်ပညာကို တတ်သနည်း”ဟု ပြန်မေး၏။

### ထိုအခါပုဂ္ဂားက

“အရှင်ဘုရား... အကျွမ်းပို့ကား အများတတ်သောပေဒင်ကိုလည်း တတ်မြောက်ပါသည်။ အရှုံးကို ခေါက်လျှင်လားရာ ဂတိကို သိတတ်သော ဆဝသီသမန္တန်ကိုလည်း တတ်ပါသည်” ဟုပြန်လျှောက်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်က သေပြီး၍ ငရဲသို့သွားရသော သူတစ်ဦး၏ ဦးခေါင်းရှုံးကိုလည်းကောင်း၊ လူ.ပြည့်၌ ဖြစ်သော လူတစ်ဦး၏ ဦးခေါင်းရှုံးကိုလည်းကောင်း၊ နတ်ပြည့်၌ ဖြစ်သောသူတစ်ဦး၏ ဦးခေါင်းရှုံးကိုလည်းကောင်း၊ နိုဗ္ဗာန်ယူသော ရဟန္တာတစ်ပါး၏

ဦးခေါင်းရွှေးကိုလည်းကောင်း တန်ခိုးတော်ဖြင့်ယဉ်၍ပြ၏။

ဝကီသပုဏ္ဏားလည်း ပထမအရွှေးကိုလက်သည်းဖြင့် ခေါက်၍  
မန္တာနှစ်ပြီးသော ဤသတ္တဝါသည် ငရဲသို့ လားပါ၏ ဟုလျှောက်  
သည်။ မြတ်စွာဘူရားရှင်က

“ဝကီသ... မှန်ပါသည်... သင်သည် သိမြင်ပေစွဲ...  
ဤဒုတိယ အရွှေးကို ဆိုလိုးလော့” ဟု ချီးမွမ်း၍မေး၏။

ဝကီသပုဏ္ဏားလည်း မန္တာနှစ်၍ လက်သည်းဖြင့်ခေါက်ပြီး  
လျှင် “ဤသတ္တဝါကား လူပြည်၌ဖြစ်၏” ဟုလျှောက်ပြန်သည်။

မြတ်စွာဘူရားရှင်လည်းရှေးက အတိုင်းချီးမွမ်း၍ တတိယ  
အရွှေးကိုထပ်မံမေးမြန်းသည်။

ပုဏ္ဏားလည်း ရှေ့နည်းအတိုင်း မန္တာနှစ်ပြီးလျှင် “ဤသတ္တဝါ  
ကား နတ်ရွာသို့လား၏” ဟုပြန်လျှောက်ပြန်သည်။

မြတ်စွာဘူရားရှင်လည်း ရှေးကအတိုင်း ချီးမွမ်း၍ စတုတ္ထအရွှေး  
ကို မေးမြန်းပြန်သည်။

ဝကီသလည်း မန္တာနှစ်ကို အခါခါရွှေ်၍ လက်ဖြင့်အကြိမ်ကြိမ်  
ခေါက်ပါသော်လ လားရာကို မသိနိုင်၍ပရိသတ်တို့အားရှုက်နှီးစွာ  
လျက် ဈွေးအဖြားဖြားထွက်၍ ဆိုတ်ဆိုတ်သာနေ၏။

ဘူရားရှင်က “သင် မဆိုနိုင်ပြီလော” ဟုမေး၏။ မဆိုနိုင်ပါ  
ကြောင်းကိုလျှောက်လျင် ဘူရားရှင်က “သင်သည် မှန်ကန်သော

စကားရှိ၏။ သူမတော်မကာင်းပညာရှိပါစွာ။ ဤသို့ဝစီသစ္စရှိသောသူမှာ  
ထူးမြတ်သောပညာကိုရရာသတည်း” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ  
ပုဂ္ဂိုးလည်း “အရှင်ဘုရား သိလျှင်ဆိုတော်မူပါလော့” ဟု လျှောက်  
သော မြတ်စွာဘုရားရှင်က တရားဝါထာဖြင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ အနိုင်ဖြစ်  
ကြောင်း၊ နိုဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းပြဆိုတော်မူလျှင် ဝကီသပုဂ္ဂိုး  
လည်းပညာကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည့်နှင့်အညီ မြတ်စွာဘုရားရှင်ထံ၌  
ရဟန်းပြ၍ တရားအာဏာထုတ်ကာ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ရောက်လေသည်။

ဤဝကီသ ပုဂ္ဂိုးသည် မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်  
မြတ်ကြီးချီးမွမ်းတော်မူသည့် အတိုင်း သူတော်ကောင်းပညာရှိပါသစ္စ<sup>၁</sup>  
ဖြင့် မိမိတတ်ထားသည့်အတတ်ပညာကို အတွေ့မာနဖြင့်ဆုပ်ကိုင်  
မထားပဲ မိမိတိုးတက်ရာတိုးတက်ကြောင်းကို စဉ်ဆက်မပြတ်  
သင်ယူလိုသူတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်းသိနိုင်ပါသည်။ မြန်မာ့နည်း  
မြန်မာ့ဟန်ဖြင့် ဘဝတွင် တိုးတက်ခဲ့ထွင်အောင်မြင်လိုသူ များအနေဖြင့်  
လည်း ဝကီသပုဂ္ဂိုးကို အတုယူကာ မိမိတို့ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရာ  
တိုးတက်ကြောင်း ပညာကို ဘဝတွင်စဉ်ဆက်မပြတ်ခဲ့ထွင် သင်ယူ  
နေကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။



“အနောက်တိုင်းနှင့် ကမ္မားပုံစံ အောင်မြင်မှုက  
အောင်မြင်မှုကို ရရှိခြင်း၊ ရယူခြင်းဟု သတ်မှတ်ပြီး  
မြန်မာပုံစံ အောင်မြင်မှုက အောင်မြင်မှုကို အများ  
အတွက် တည်ဆောက်ခြင်းဟု သတ်မှတ်သည်မှာ  
ထူးခြားသည့်အချက်ဖြစ်သည်။”

## အလယ်အလတ် လမ်းစဉ်ဖြင့် အောင်မြင်မှုကို တည်ဆောက်ခြင်း

မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုဟူသည် ဓာဒ္ဒယဉ်ကျေးမှုကို အခြေခြားခြင်း  
ဖြစ်၍ မြန်မာ့နည်း မြန်မာ့ဟန်ဖြင့် အောင်မြင်အောင်ကြီးစား ကြရာတွင်  
ဓာဒ္ဒယဉ်ကျေးမှု၏နည်းပေးလမ်းပြုမှုများ များစွာပါဝင်နေပါသည်။ မြန်မာ့  
ပုံစံအောင်မြင်မှုသည်.. အလယ်အလတ် လမ်းစဉ်ဖြင့်အောင်မြင်မှုကို  
ချဉ်းကပ်ပါသည်။ အနောက်တိုင်း နှင့် ကမ္ဘာ့ပုံစံအောင်မြင်မှုက  
အောင်မြင်မှုကို “ရရှိခြင်း”၊ “ရယူခြင်း” ဟုသတ်မှတ်ပြီး မြန်မာ့ပုံစံ  
အောင်မြင်မှုက အောင်မြင်မှုကို အများအတွက် “တည်ဆောက်ခြင်း”  
ဟု သတ်မှတ်သည်မှာ ထူးခြားသည့် အချက်ဖြစ်သည်။

ဥပမာ - အနောက်တိုင်းနှင့် ကမ္ဘာပုံစံအရ အောင်မြင်မှုရရှိ အောင်ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ကြရာတွင်..

(၁) မိမိ၏အကျိုးစီးပွားကိုဆောင်ရွက်ခြင်း  
 (၂) အများအကျိုးစီးပွားကိုဆောင်ရွက်ခြင်း  
 (၃) ကမ္ဘာလောက၏ အကျိုးစီးပွားကိုဆောင်ရွက်ခြင်းစသည်ဖြင့်  
 ရွှေးဦးစွာ မိမိ၏အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ရွက်ပြီးမှ အများအကျိုး  
 စီးပွား၊ ကမ္ဘာလောက၏ အကျိုးစီးပွားများကို အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်  
 သွားရန် ညွှန်ကြားထားသော်လည်း... ရတနာသုတ် ပရိတ် အမွမ်းတွင်  
 လူသား၏ တာဝန်သုံးမျိုးကို အောက်ပါအတိုင်းညွှန်ကြားထား  
 ပါသည်။

(၁) လောက၏ အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ခြင်း (လောကတွေစရိယာ)  
 (၂) မိမိနိုင်ငံ၊ မိမိလူမြို့၏ အကျိုးကိုဆောင်ရွက်ခြင်း(ဤတွေစရိယာ)  
 (၃) မိမိ၏အကျိုးစီးပွားကိုဆောင်ရွက်ခြင်း (အတွေ့စရိယာ)  
 ဟူ၍ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ မြန်မာနည်းမြန်မာဟန်ဖြင့် အောင်မြင်  
 အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုသည်မှာ လူအများထံမှ ရယူကာ မိမိ၏  
 အောင်မြင်မှုကို ဖန်တီးခြင်းမဟုတ်ပဲ... မိမိ၏အောင်မြင်မှုကို  
 တည်ဆောက်ကာ အများအကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ဆိုလိုရင်း  
 ဖြစ်သည်။ ဤအခါတွင် မိမိ၏အကျိုးစီးပွားကလည်း ကျကူးရေပါ  
 ဆိုသလို ဒွန်တွဲပါလာမည်ဖြစ်သည်။ မိမိက အခြားသူများကို တန်ဖိုး

ပေါင်းထည့်ပေးနိုင်လေလေ... မိမိ၏ တန်ဖိုးတက်လာလေလေ  
ဆိုသည့် သဘောဖြစ်သည်။

အလယ်အလတ်နှုန်းသွင်း၍ ကြီးစားအားထုတ်ခြင်း

ပျော်ရှိခြင်း



အလွန်အကျိုးလောဘဖြစ်ခြင်း

ဖော်ပြပါပုံအတိုင်းအားထုတ်မှုမရှိပဲ ပျော်ရှိနေခြင်းမဟုတ်ပဲ  
မိမိ၏ တကိုယ်ရည်အတွက်ခုတည်းအတွက် အလွန်အကျိုးလောဘ<sup>၁</sup>  
တက်ကာဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုးလည်း မဟုတ်ပဲ ကမ္မာလောကအကျိုး၊  
မိမိနိုင်ငံလူမျိုးအကျိုး၊ မိမိအကျိုးကို အလယ်အလတ် မျှတစွာ နှုန်းသွင်း  
၍ ကိုယ်ကျင့်တရားမြင့်မားစွာ၊ အသိဉာဏ်ပုဂ္ဂသုတ ပြည့်စုစွာ  
ကြီးစားအားထုတ်ခြင်းကိုဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

စာရေးသူတို့သည် ပုံထူးလုပ် လူသားများသာဖြစ်၍ လောက၏  
ကောင်းခြင်းဆိုးခြင်း၊ ကုသိလ်၊ အကုသိလ်စသည်တို့ကို တိုက်ရှိက်  
မပြုပြင်မဖန်တီးနိုင်ပါ။ ဆိုလိုသည်မှာ လောကတွင် ဖြစ်ပျက်နေသည့်  
အဖြစ်အပျက်ခပ်သိမ်းကို စာရေးသူတို့အနေဖြင့် တိုက်ရှိက်မထိန်းချုပ်  
မပြုပြင်နိုင်ပဲ စာရေးသူတို့၏ စိတ်ခံစားမှာ ရှုမြင်မှာ နှုလုံးသွင်းတို့ကိုသာ  
ထိန်းချုပ်ပြုပြင်နိုင်သည့်သဘောဖြစ်သည်။ ဤသည်ကို အသင့်အတင့်

နှလုံးသွင်းခြင်း (ယောနိသော မန်သိကရ)ဟုခေါ်သည်။ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းလာနိုင်လေလေ... လောကခံကို ပိုမိုရင်ဆိုင်လာနိုင်လေ လေဖြစ်ပြီး ဘဝတွင် အောင်မြင်မှုများတည်ဆောက်လာနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဤသည်ကို စိတ္တာနှုပသော သတိပဋိနှင့် မြတ်စွာဘုရားရှင် က အတိအကျဟောပြောဆွဲနိုင်ကြားတော်မူထားသည်။ စိတ္တာနှုပသော သတိပဋိနှင့်အရ လောဘဖြစ်ခြင်းထက် လောဘဖြစ်ခြင်းကိုသိဖို့၊ ဒေါသဖြစ်ခြင်းထက် ဒေါသဖြစ်နေခြင်းကိုသိဖို့၊ ကုသိုလ်တရားများ ဖြစ်နေလျင်လည်း ယင်းကုသိုလ်တရားများဖြစ်ခြင်းထက် ကုသိုလ် တရားများဖြစ်နေခြင်းကိုသိဖို့လိုကြောင်း၊ ပို၍အရေးကြီးကြောင်း ဖြစ်သည်။ ဤသည်ကို ယထာဘူတ ဉာဏ်ဟုခေါ်သည်။ ဤသို့ ယထာဘူတ ဉာဏ်ဖြင့်မရှုမြင်ပဲ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတရားများ ဖြစ်ပေါ်လာမည်ကို တွေးပူနေပါက ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဉာဏ်များမလာ နိုင်တော့ကြောင်းကိုလည်း ရှင်သာရိပုတ္တရာက ရှင်အနုရှုခွဲအား ဟောကြားတော်မူခဲ့ကြောင်း မဟာပုဒ္ဓဝင်၌ ဖော်ပြထားပါသည်။

လောကခံကို ရင်ဆိုင်၍ အောင်မြင်မှုကိုတည်ဆောက်ကြရာ တွင်လည်း ထိန်ည်းတူပဲပြစ်သည်။ လောက၏ ကောင်းခြင်း၊ ဆိုးခြင်း၊ ကောင်းမှု၊ ဆိုးမှုများကို တွေးတော်ပူပင်မနေပဲ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အဖြစ်အပျက်များကို ယထာဘူတဉာဏ်ဖြင့် ရှုမြင်ရင်ဆိုင်ပြီး ကြီးစား

အားထုတ်ကြဖို့ ဖြစ်သည်။ တကယ့်တကယ်တွင်လည်း လောက၌ မိမိတို့ စိုးရိမ်ပူပန်နေသည့်အရာ တစ်ရာရာခိုင်နှုန်းလျှင် ငါးရာခိုင်နှုန်း ခန့်ပင်လက်တွေဖြစ်မလာတတ်ကြောင်း ဖြစ်ရပ်များက သက်သေခံ နေပါသည်။

မြန်မှုနည်း မြန်မှုဟန်ဖြင့် အောင်မြင်မှုကို တည်ဆောက် ခြင်းသည် ကျွန်းမာခြင်း၊ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာတရားနှင့်အညီ ကျင့်သုံး နေထိုင်ခြင်းတို့ကိုပြီးစားပေးတန်ဖိုးထားပါသည်။ အတက ပါဉိုတော်၌ ကြီးပွားနည်း ခြောက်မျိုးကို ယခုလိုဖော်ပြထားပါသည်။

### ကြီးပွားနည်း ခြောက်မျိုး

- (၁) ကျွန်းမာခြင်း
- (၂) ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာကောင်းမွန်ခြင်း
- (၃) ပညာနှင့်တို့၏ ပြုဝဒအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း
- (၄) မိမိတို့နှင့်သက်ဆိုင်ရာပဟုသုတေသနဖြင့်ခြင်း
- (၅) တရားနှင့်အညီ ကျင့်သုံးနေထိုင်ခြင်း
- (၆) မဆုတ်မနစ်သောလုံးလဝီရိယရှိခြင်း

မြန်မာတိုင်း မြန်မှုနည်း မြန်မှုဟန်ဖြင့် တရားသဖြင့် အောင်မြင် အောင်ကြီးစားကြပါက အောင်မြင်သော မြန်မာများ ဖြစ်လာမည်ဖြစ်သည်။ အောင်မြင်သောမြန်မာများ များပြားလာပါက မြန်မာနိုင်ငံတော်သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အောင်မြင်သည့်နိုင်ငံတစ် နိုင်ငံ

မြန်မာနည်း မြန်မာဘန်ဖြင့် အောင်မြင်ခြင်း

အဖြစ် ဂုဏ်ယူဝင့်ထည်စွာ ရပ်တည်လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ နောင်  
မျိုးဆက်သစ်မြန်မာတို့ကို ပိုမိုကောင်းမွန်ပြည့်စုံအောင်မြင်သည့်  
ပြည်ထောင်စု သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို လက်ဆင့်ကမ်းအမွှေပေး  
နိုင်ဖို့ မြန်မာတွေအားလုံး မြန်မာနည်း မြန်မာဘန်ဖြင့် အောင်မြင်အောင်  
စည်းလုံးညီညွတ်စွာ ကြိုးစားအားထုတ်ကြပါစို့။ ။

ချုစ်ခင်စွာဖြင့်

လင်းသိုက်ညွန့် (မြန်မာမြေ)

([www.lynnthaiknyunt.com](http://www.lynnthaiknyunt.com))

ကျမ်းကိုးစာရင်း

- ၁။ မဟာဗုဒ္ဓဝင်
- ၂။ ဘတကပါဉ်တော်
- ၃။ အင်္ဂလိပ်အငြကထာ
- ၄။ ဓမ္မပဒ
- ၅။ စွယ်စံကျော်ထင်ကျမ်း (ကျိုးသဲလေးထပ်ဆရာတော်ကြီး)
- ၆။ ကန်တော်မင်းကျောင်း မေတ္တာစာ  
(တောင်တွင်းမင်းကျောင်းဆရာတော်)
- ၇။ ပါဉ် - မြန်မာအဘိဓာန် (ဦးဟူတ်စိန်)
- ၈။ စာဖတ်သူများ (ဦးချွေအောင်)
- ၉။ လောကနီတိ (သူခ)
- ၁၀။ မေတ္တာသူတ် (သူခ)
- ၁၁။ မင်္ဂလသူတ် (သူခ)
- ၁၂။ ရတနသူတ် (သူခ)
- ၁၃။ သုတရသ ဓမ္မစာစု (သူခ)
- ၁၄။ ဇော်ဂျိုင်း စာရှုခင်း (၁) (ဇော်ဂျိုင်း)
- ၁၅။ မြန်မာစကား (ဦးအော်ချို့ - မဟာဝိဇ္ဇာ)